

FRØYA KOMMUNE

FORMANNSKAPET		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen	Møtedato: 07.05.2019	Kl. 10:00 - 00:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
77/19	19/1181 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.05.19
78/19	19/1009 GODKJENNING AV ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2018
79/19	18/3102 KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE FRA HAVBRUKSFONDET
80/19	19/629 KOSTNADSUTREDNING TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347 - FORESPØRSEL OM DELING AV KOSTNADER
81/19	19/934 HØRING - VEDR. NTP 2022 - 2033
82/19	19/1168 ORDFØRERS ORIENTERING
83/19	19/1169 RÅDMANNS ORIENTERING

Sistranda, 02.05.19

Berit Flåmo
Ordfører

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	19/1181	77/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
77/19	Formannskapet	07.05.2019

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.05.19

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 02.05.19 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 02.05.19

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	19/1009	78/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	212	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
78/19	Formannskapet	07.05.2019
/	Kommunestyret	

GODKJENNING AV ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2018

Forslag til vedtak:

Årsberetning og regnskap for 2018 godkjennes som fremlagt.

Vedlegg:

Årsregnskapet 2018
 Årsberetningen og årsrapport 2018
 Avkastningsrapport Frøya kommune 2018
 Revisjonsberetningen 2018
 Nummeret brev nr. 2 til kontrollutvalget
 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018

Saksopplysninger:

Årsregnskapet for 2018 består av økonomiske oversikter for drift, investering og balanse. I tillegg består årsregnskapet av regnskapsskjema 1A+AB, 2A+2B og obligatoriske noter. I den grad det er mulig å fremskaffe dokumentasjon, er regnskapet avlagt i tråd med revisors anbefalinger til dette.

Regnskapet viser 316 372 190 kr til fordeling drift og med et resultat på kr 0.

Investeringsregnskapet er finansiert i henhold til oppstilling i note 16. Driftsregnskapets inntekts- og utgiftsposter vises i økonomisk oversikt drift, og avvik på forskjellige ansvar kommer frem i årsberetningen.

Det er i tråd med regnskapsforskriftene utarbeidet en årsberetning som er signert av økonomisjef og rådmann. Denne sammen med årsregnskapet er oversendt til revisor for behandling. De samme dokumenter med tillegg av revisors beretning ble behandlet av kontrollutvalget i møte den 30.04.19. Alle dokumenter inkludert kontrollutvalgets uttalelse skal legges frem for formannskapet og kommunestyret for endelig godkjenning.

Vurdering:

Da regnskapet og årsberetningen for 2018 er avgitt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og årsregnskapet viser Frøya kommunes økonomiske stilling pr. 31.12.18, legges dette frem for behandling.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	18/3102	79/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	242 U43	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
197/18	Formannskapet	04.12.2018
79/19	Formannskapet	07.05.2019
/	Kommunestyret	

KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE FRA HAVBRUKSFONDET

Forslag til vedtak:

Frøya kommune vedtar disse overordnede prinsippene for bruk av midler mottatt fra Havbruksfondet.

1. Midlene kan kun brukes til ekstraordinære driftstiltak (dvs. formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varige økte driftskostnader) eller til investeringer.
2. Kommunestyret oppretter et næringsfond på 30 000 000 kr. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan dette kan gjøres.
3. Kommunestyret setter av 10 000 000 kr til fiberutbygging i kommunen. Rådmann får i oppdrag, i samarbeid med fylket å lage en sak som beskriver en plan for hvordan dette kan gjennomføres.
4. Kommunestyret setter av 5 000 000 kr mot bekjempelse av marin forsøpling. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere hvordan dette kan gjøres.
5. Kommunestyret oppretter et bufferfond for «tap av» skatteinngang, 10 000 000 kr. Bufferfondet er en del av disposisjonsfondet. Bruken fra fondet foreslås av rådmann og vedtas av formannskapet.
6. Øvrige likvide midler, kan rådmannen bruke til mellomfinansiering av byggelånet til helsehus og omsorgsboliger i prosjektet «Morgendagens omsorg».

Behandling/vedtak i Formannskapet den 04.12.2018 sak 197/18

Vedtak:

Saken utsettes da det er behov for diskusjon/vurdering i lokalpartiene.

Enstemmig.

Behandling:

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av V, H og Frp:

Saken utsettes da det er behov for diskusjon/vurdering i lokalpartiene.

Enstemmig.

Vedlegg:

- Retningslinjer for tildeling av midler fra vederlag oppdrettskonsesjoner – Lenvik kommune 22.05.17
- Retningslinjer for bruk av Havbruksfondet – Vikna kommune
- Overordnede prinsipp ved bruk av Havbruksfondet – Hitra kommune (ettersendes)

Saksopplysninger:

Frøya kommune mottok ca. 103 millioner kr fra Havbruksfondet i 2018. Rådmann har fått i oppdrag å utrede retningslinjer på hvordan kommunestyret kan behandle midlene.

Dette ble første gang behandlet i kommunestyret 04.12.19. Saken ble da utsatt i påvente av drøftinger i lokalpartiene, og til behandling av årsregnskapet.

Nye saksopplysninger:

I forbindelse med årsregnskapet for 2018, er ca. 29 millioner kr av avsetningen på 103 millioner kr strøket i tråd med kommunens strykingsregler. Avsetningen fra Havbruksfondet for 2018 ble derfor ca. 74 millioner kr.

I tillegg har kommunen fått en faktura fra NFKK som må vurderes belastes havbruksfondet. Frøya kommune er medlem i «nettverk for fjord og kystkommuner» - vedtekter er vedlagt saken. I netteværkets årsmøte 06.04.18 ble følgende vedtatt som medlemskontingent for 2018 og 2019. Konsekvensen av dette er at kommunen har mottatt en regning (januar 19) på kr. 225 994.-

1. Medlemskontingenten for 2018 vedtas slik:

- a. Grunnbeløp pr kommune kr. 10.000 (som før)
- b. Tillegg på 2,00 kroner pr innbygger, som før, dog slik at summen av a og b blir maks kr. 40.000 pr medlemskommune, mot 50 000 kroner i dag.
- c. Tilleggskontingent for 2018 lik 1,0 % av det som den enkelte medlemskommune fikk utbetalt fra Havbruksfondet i 2017

2. Medlemskontingenten for 2019 vedtas slik:

- a. Som pkt 1a
- b. Som pkt 1b
- c. Tilleggskontingent for 2019 lik 0,2 % av summen den enkelte medlemskommune mottar av utbetalinger fra Havbruksfondet og arealavgift/produksjonsavgift eller tilsvarende i 2018.

Kontingentforslaget ble vedtatt enstemmig.

Eksempler fra andre kommuner:

Tre andre kommuner, Vikna, Hitra og Lenvik har også utarbeidet retningslinjer for bruk av midlene. Rådmann har hentet inn vedtakene i sakene.

Hitra kommune

Hitra kommune har i Hitra formannskap, sak 112/18 Havbruksfond 2018 – drøfting av disponering, vedtatt følgende:

Overordnede prinsipp ved bruk av Havbruksfondet:

1. *Det aller meste, minst 70%(?) skal gå til noe som gir varige verdier, med andre ord ikke brukt på ordinær drift*
2. *Disponeringen skal bidra til oppfyllelse av de vedtatte handlingsregler*
3. *Bruken av midlene skal fremme næringsutvikling generelt, og slik at vi oppfattes som aktivt tilretteleggende for en bærekraftig vekst i havbruksnæringen*

4. Midlene skal brukes til å underbygge attraktivitet og omdømme – og de skal relateres til vedtatte mål i samfunnsplan og verdiordene «bo – leve – oppleve»
5. Det tilstrebes også at disponeringen av midlene bidrar til at vi blir et mer funksjonelt bo – og arbeidsmarked
6. Ved fordeling av bruken skal man også søke å prioritere tiltak som utløser andre og andres virkemidler (andre offentlige tilskuddsordninger, finansielle bidrag fra næringslivet, dugnad o.l.)

Formannskapet vedtok enstemmig forslag til overordnede prinsipp for bruken av havbruksfondet. Derneft ble formannskapet enige om at nærmere prioritering av bruken blir behandlet i et ekstraordinært kommunestyremøte.

Hitra kommune har planlagt å avholdt det ekstraordinære kommunestyremøte 27.11.18, og rådmann vil vedlegge dette til behandlingen så raskt protokollen fra møtet blir tilgjengelig (ikke tilgjengelig i skrivende stund 26.04.19).

Lenvik kommune

Lenvik kommune har i vedtatt «Retningslinjer for tildeling av midler fra vederlag oppdrettskonsesjoner». Her defineres er målgruppen slik:

Tilskudd kan tildeles til følgende typer prosjekt/tiltak som kommer sjømatnæringen til gode:

- a) *Prosjekt/tiltak hvor formålet er å utvikle tilbud og rammebetingelser som kan styrke og videreutvikle næringslivet og det regionale arbeidsmarkedet*
- b) *Prosjekter/tiltak som bidrar at regioner og lokalsamfunn blir mer attraktive å bo i og flytte til - rekrutteringstiltak*
- c) *Kommunale prosjekter, herunder planlegging og infrastruktur, som legger til rette for utvikling av sjømatnæringa*
- d) *Prosjekter som styrker kompetanse og rekruttering tilknyttet sjømatnæringa*

Prosjekter skal være av generisk karakter – som kommer flere, herunder bygdesamfunn, bransjer, bransjegrupper, til gode.

Med prosjekter og tiltak menes oppgaver og aktiviteter som:

1. *er tidsbegrenset, tilskudd kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lengre varighet*
2. *har fokus på utprøving, initiering og oppstart*
3. *har organisering, kostnader og finansiering som er direkte tilknyttet prosjektet/tiltakets formål*
4. *skal lede frem til et bestemt resultat*

Retningslinjene er vedlagt saken

Vikna kommune

Vikna kommune har vedtatt i kommunestyret 20.11.18 følgende retningslinjer:

Kommunestyret vedtar at midler fra havbruksfondet benyttes til finansiering av:

1. *Investeringer (gir redusert låneopptak)*
2. *Ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)*
3. *Styrking av kommunalt næringsfond og næringsutvikling (inkl. NYN IKS)*
4. *Minimum 1 % av fondet settes av til et fond for arbeid med tiltak mot marin forurensning.*

Behandling:

Bruken av midlene pkt. 1-4 skal behandles som egen sak i hvert enkelt tilfelle etter innstilling fra rådmannen.

Drøfting

Rådmann vil i dette saksfremlegget ikke komme med detaljerte tiltak for bruk av hele Havbruksfondet, men vil komme med en diskusjon over alternativer på hvordan kommunen kan forvalte midlene i årene som kommer.

Som en overordnet prinsipp, foreslår rådmann, at disse midlene ikke skal gå direkte inn i driften av kommunen. Rådmann anbefaler et prinsippet lik Vikna kommune har formulert; Midlene brukes «til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)».

Rådmann foreslår imidlertid at det åpnes for at hele eller noe av midlene kan brukes til investeringer, og kan erstatte låneopptak. Noen investeringer kan da få driftsmessige konsekvenser.

Renteinntekter

Havbruksfondet er nå disponert på en «høyrentekonto» i kommunens avtalebank. Dette generer renteinntekter i løpet av tiden pengene står der, ca. 2,1 millioner kr ekstra i renteinntekter hvert år. Renten er pr 09.11.18 på 2,07%. Hvis kommunestyret ønsker en gradvis bruk av midlene, vil rådmann i samarbeid med avtalebankens partner Eika, opprette en plassering i markedet som har en tidshorison på 3-5 år, som kan gi en høyere avkastning enn en på «høyrentekonto» som er i tråd med finansreglementet.

Nedbetaling av gjeld

Ett alternativ i bruken av havbruksfondet er nedbetaling av gjeld. Kommunen hadde pr 31.12.17 en gjeld på 801,266 millioner kr, og kommunen betalte ca. 45 millioner kr i renter og avdrag på denne gjelden. Hvis kommunen bruker 100 millioner kr på å nedbetale gjeld, vil etter et svært forenklet regnestykke, spare kommunen med ca. 5,6 millioner kr i rente og avdrag i året.

Investeringer

Ett annet alternativ er at midlene avsettes til investeringer, og erstatte låneopptak på opp mot 100 millioner kr. Virkningen vil da være ca. det samme som i avsnittet over. Dette kan være mot bestemte investeringssaker, spredt ut over flere år, eller mot ett bestemt prosjekt, som f.eks. «Morgendagens omsorg».

I denne sammenheng ønsker rådmann å komme med følgende betraktning. Kommunen trenger å låne store beløp for å fullfinansiere byggingen av helsehus og omsorgsboligene. Midlene fra Husbanken, vil kommunen motta etter at byggingen er fullført, og kommunen må også forskuttere disse midlene i byggeperioden. Kommunen vil mest sannsynlig i dette prosjektet ha et byggelån som det kun betales renter på i byggeperioden, og vil konvertere dette til en normallån etter at bygningen er ferdig. Hvis rådmannen får fullmakt til å anvende store deler av havbruksfondet, til å finansiere deler av Husbankens investeringsmidler, vil dette spare kommunen for en del renteutgifter, ca. 1,75 millioner kr i året pr 100 millioner kr kommunen slipper å ta opp i byggelån. Renten hos Kommunalbanken er pr d.d. 1,75%.

Investeringsprosjekt «Morgendagens omsorg» og «Morgendagens skolebygg»

Rådmannen ser at kommunen har store investeringer fremfor seg, mye er nevnt om Helsehus og omsorgsboliger, men også en ny skole på Sistranda ser naturlig ut på sikt, jfr. skolebruksplanen. Rådmannen ser at alternativ bruk av midlene er at det settes av midler til disse formålene. Helsehus og omsorgsboliger er vedtatt, men skolebygg er ikke det. En mulig løsning for skolebygg er også privet/offentlig samarbeid lik kommunen i dag har på Kysthaven. Skulle dette bli aktuelt, foreslås det at rådmann får i oppdrag å fremforhandle en leieavtale der noe av fondet kan brukes til å dekke hele eller deler av leien i årene som kommer.

Næringsfond

I forbindelse med at kommunen fikk ca. 20 millioner kr fra de «Grønne konsesjonene» for noen år tilbake, ble det avsatt midler som innbyggere fra øyrekken kunne søke om. På grunn av begrensningene i tildelingen av midlene fra de Grønne konsesjoner (de kun kunne brukes til investeringer), ble ikke de avsatt til et direkte næringsfond, men en investeringsfond til øyrekken. Rådmann foreslår at en liknende ordning nå etableres, lik den Lenvik kommune har vedtatt. Ordningen vil da gjelde for hele kommunen, på søknadsbasis. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan dette kan gjøres. Rådmann foreslår at ca. 30% av havbruksfondet avsettes til dette formålet, 30 millioner kr.

Fiberutbygging

I samarbeid med fylkeskommunen og Telenor vil kommunen få utarbeidet et kostnadsoverslag over kostnaden på å bygge ut fiber til alle husstandene i kommunen. Kommunen vil få denne presentert av Telenor i uke 48/49.

Rådmannen foreslår å sette av ca. 10% til dette formålet, 10 millioner kr. Rådmannen får i oppdrag å utarbeide et forslag til avtale sammen med fylkeskommunen om at områdene Stølan og Gurvikdal / Sandvika blir prioritert først, og legger frem dette forslaget frem for kommunestyret til behandling.

Marin forsøpling

Marin forsøpling har lenge vært en utfordring for kommunen. Rådmannen foreslår å sette av ca. 5%, 5 millioner kr til dette formålet. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan kommunen kan benytte disse midlene.

Bufferfond - inntektssvikt

Rådmann har ikke direkte budsjettet med midler fra havbruksfondet, men har foreslått tiltak som bruker av disposisjonsfondet, der havbruksfondet er en del av. Rådmann ser at de siste årene har sett en svært stor svingning i skatteinntektene for kommunen. Det er derfor svært vanskelig å være sikker i sitt anslag av skatteinntekten i årene som kommer. Rådmannen foreslår derfor at en del av havbruksfondet ca. 10%, 10 millioner kr, avsettes til et «bufferfond» for skatteinntekter. Bruken fra fondet foreslås av rådmann og vedtas av formannskapet, som gis denne fullmakten gjennom vedtak i denne sak.

Vurdering

Rådmannen foreslår i denne saken flere måter på å disponere midlene kommunen har mottatt fra Havbruksfondet. Rådmann anbefaler i denne sammenheng at et overordnet prinsipp blir vedtatt, at midlene kun kan brukes til ekstraordinære driftstiltak eller investeringer. Rådmann foreslår også at næringsfond, fiberutbygging og bekjempelse av marin forsøpling vedtas slik at administrasjonen kan starte arbeidet med å utarbeide detaljerte retningslinjer på hvordan disse fondene kan virke. I tillegg foreslås det at bufferfond inntektssvikt blir opprettet (buffer for mindre skatteinngang enn budsjettet).

Hvis dette blir vedtatt, vil det ta flere år før midlene er anvendt på de forskjellige områdene. Rådmannen foreslår derfor at likviditeten som gjenstår, når kommunen skal starte byggelånet til «Morgendagens omsorg», går inn i dette prosjektet.

Byggelånet, blir da kun opptatt etter hvert som det trengs likviditet i disse andre prosjektene. Når Helsehus og omsorgsboliger er ferdige, og kommunen har fått investeringstilskuddet fra Husbanken, vil likviditeten gå tilbake til disposisjonsfondet og anvendt etter de vedtatte tiltakene. Dette muliggjør at midlene kan brukes som likviditet mot byggingen av helsehuset og omsorgsboligene, samt at kommunestyret setter i gang konkrete tiltak som kommer næringslivet til gode.

Rådmann gjør kommunestyret oppmerksom på følgende i sin behandling av saken:

I forbindelse med årsregnskapet for 2018, er ca. 29 millioner kr av avsetningen på 103 millioner kr strøket i tråd med kommunens strykingsregler. Avsetningen fra Havbruksfondet for 2018 er nå på ca. 74 millioner kr.

I tillegg har kommunen fått en faktura fra NFKK på kr 225 994 kr som må vurderes belastes havbruksfondet.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	19/629	80/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Kristin Strømskag	Q13	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
80/19	Formannskapet	07.05.2019
/	Kommunestyret	

KOSTNADSUTREDNING TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347 - FORESPØRSEL OM DELING AV KOSTNADER

Forslag til vedtak:

Frøya kommunestyre vedtar å ikke bidra med midler til kostnadsdeling av utredning for trasevalg fylkesvei 347 som forespurt fra SuMaBo AS.

Vedlegg:

Forespørsel datert 14.02.2019
 Svar fra Frøya kommune datert 07.03.2019
 Svar fra Frøya kommune datert 12.03.2019
 Forespørsel datert 25.03.2019
 Skisseprosjekt fra Norconsult AS

Saksopplysninger:

Frøya kommune har mottatt forespørsel fra SuMaBo Felleslag om kostnadsdeling av utredning for trasévalg for fylkesvei 347. Kostnaden er ikke avklart, men vil maksimum bli kr. 300 000, kr. 150 000 på hver part.

28.01.2019 mottok rådmannen pr. epost forespørsel om samtykke til å innhente kartdata for Sula – Mausundområdet fra kommunens kartgrunnlag. Dette skulle benyttes av Norconsult som grunnlag for utredning av nytt trasévalg for fv. 347.

05.02.2019 ble SuMaBo Felleslag oversendt følgende fra rådmannen som svar på denne forespørselen:
 (..) Formannskapet i Frøya kommune gav i dag sin tilslutning til at Norconsult får fullmakt til å innhente kartgrunnlag og bruke kartdata for Sula-Mausundområder i Frøya kommune.

Betingelsen er at dette ikke utløser økonomiske forpliktelser for kommunen. Det er ikke snakk om at kommunen skal være med på videre utredningsarbeid pr. dato som forplikter kommunen på noen måte.

14.02.2019 mottok Frøya kommune forespørsel om å dekke 50 % av utredning av nytt trasévalg for fylkesvei 347 (ligger som vedlegg i saken).

Dette ble av Frøya kommune svart ut i to ulike brev (ligger som vedlegg i saken):

- Brev datert 07.03.2019 informerte om videre politisk behandling.
- Brev datert 12.03.2019 refererte til tidligere oversendt mail fra rådmannen til SuMaBo felleslag med henvisning til at utredningen ikke skulle utløse økonomiske forpliktelser for kommunen.

25.03.2019 mottok Frøya kommune igjen forespørsel om kostnadsdeling av utredning av nytt trasévalg for fylkesvei 347 (ligger som vedlegg i saken). Saken fremmes derfor til politisk behandling.

I ettertid har Frøya kommune også fått oversendt ferdig utarbeidet skisseprosjekt for en fast vegforbindelse fra Sula til Mausund fra Norconsult AS. Denne ligger som vedlegg til saken.

Vurdering:

Frøya kommune har mottatt forespørsler om deling av kartgrunnlag, samt kostnadsdeling av utredning av trasevalg for fylkesveg 347.

Med bakgrunn i tidligere tilslutning fra formannskapet, vurderes det at Frøya kommune ikke ønsker å bidra i forhold til økonomiske forpliktelser i dette arbeidet.

Rådmannen anbefaler derfor at man avslår forespørsel om kostnadsdeling av utredningen.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	19/934	81/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Kristin Strømskag	F11 &13	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
81/19	Formannskapet	07.05.2019

HØRING - VEDR. NTP 2022 - 2033

Forslag til vedtak:

Frøya formannskap ønsker å komme med innspill på følgende prioriterte hovedutfordringer i arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033:

- Veivedlikehold**
 Frøya kommune understreker behovet for at Trøndelag fylkeskommune som veieier tilføres tilstrekkelige midler for ivaretagelse av fylkesveiene. Dette for å kunne iverksette nye prosjekter, utbedringer og redusere etterslepet på veivedlikeholdet. Som distriktskommune er Frøya avhengig av at fylkesveinettet har god standard for å opprettholde veksten i næringslivet og befolkningstall.
- Prioritering av distriktene i forhold til verdiskapning**
 Frøya kommune er en av Norges største havbrukskommuner. Det er vesentlig at verdiskaping og eksportverdier også legges til grunn ved prioritering av veistrekninger, utover årsgjennomsnittet (ÅDT) og befolkningstetthet. Verdiskapningen basert på naturressurser skjer i hovedsak i distriktene, noe som må gjenspeiles i prioriteringene.
- Tunneler**
 Frøya kommune er en øykommune avhengig av to undersjøiske tunneler for fastlandsforbindelse. I tillegg består fv 714, Lakseveien, av flere tunnelstrekninger. Dette gjør kommunen sårbar for eventuelle hendelser i tunnelene, blant annet i forhold til beredskap og transport til/fra næringslivet. Midler til vedlikehold og utbedring av tunneler må økes for å redusere konsekvensen av hendelser.

Vedlegg:

Brev fra Samferdselsdepartementet
 Brev fra Trøndelag fylkeskommune
 Liste høringsparter

Saksopplysninger:

Frøya kommune mottok 03.04.2019 invitasjon fra Trøndelag fylkeskommune til å komme med synspunkter på transport- og mobilitetsutfordringer i regionen. Fylkeskommunen skal beskrive overordnede hovedutfordringer for Trøndelag som innspill til Samferdselsdepartementets arbeid med ny nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033.

Invitasjonen fremhever at det er overordnede utfordringer som er tema i denne tidlige fasen.

Vurdering:

Forslag til høringsuttalelse er utformet på bakgrunn av høringsnotat fra Trøndelag fylkeskommune, samt tidligere høringsuttalelser gitt fra Frøya kommune til fylkeskommunale planer innenfor samferdselssektoren.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	19/1168	82/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
82/19	Formannskapet	07.05.2019

ORDFØRERS ORIENTERING

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
07.05.2019	19/1169	83/19
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
83/19	Formannskapet	07.05.2019

RÅDMANNS ORIENTERING

Vedlegg:

Begjæring om midlertidig forføyning til Fosen tingrett fra TE
Uttalelse til midlertidig forføyning - Frøya kommune

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/1181

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 02.05.19

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 02.05.19 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 02.05.19

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Formannskapet:

Møtested:	Møtedato:	Møtetid:	Av utvalgets medlemmer
Kommunestyresalen	02.05.2019	09:00 - 09:45	møtte 7 av 7
Fra og med sak:	75/19		
Til og med sak:	76/19		

Faste representanter i Formannskapet i perioden 2015 - 2019

<u>Ap:</u> Berit Flåmo, <i>ordfører</i> Kristin Reppe Storø Pål Terje Bekken, <i>varaordfører</i> Gunn Heidi Hallaren	<u>Frp/Sp/H:</u> Aleksander Søreng Martin Nilsen	<u>Venstre:</u> Arvid Agnar Hammernes
---	---	---

Faste representanter med forfall:

<u>Ap:</u> Pål Terje Bekken	<u>Frp/Sp/H:</u> Aleksander Søreng Martin Nilsen	<u>Venstre:</u>
---------------------------------------	---	------------------------

Vararepresentanter som møtte:

<u>Ap:</u> Torbjørn Måsøval	<u>Frp/Sp/H:</u> Bjørnar Gisle Grytvik Remy Strømskag	<u>Venstre:</u>
---------------------------------------	--	------------------------

Merknader:

1. Innkalling til møte med saksliste ble enstemmig godkjent.

Underskrift:

Berit Flåmo
Ordfører

Arvid Hammernes
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 02.05.2019

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
75/19	19/1164 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.04.19
76/19	19/1161 FRØYA VINDKRAFTVERK - STATLIG PLAN

75/19

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.04.19

Vedtak:

Protokoll fra møte 23.04.19 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 23.04.19 godkjennes som framlagt.

76/19

FRØYA VINDKRAFTVERK - STATLIG PLAN

Vedtak:

Frøya kommune sender følgende uttalelse til Olje- og Energidepartementet:

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet av 23. april 2019, hvor Frøya kommune ble gitt frist til 30. april 2019 for uttalelse til anmodning om statlig plan fra TrønderEnergi Vind AS («TrønderEnergi»). Fristen ble senere forlenget til 2. mai 2019.

Det påpekes at en høringsfrist på 1 uke for kommunen er for kort med hensyn til forsvarlig saksbehandling.

Frøya kommune mener det ikke er grunnlag for å ta anmodningen fra TrønderEnergi til følge.

Innledningsvis ønsker kommunen å påpeke at statlig plan er et drastisk inngrep i det lokale selvstyret. Det vises til at det lokale selvstyret står sentralt i vårt styresett. Kommunen stiller spørsmål ved hvilke nasjonale interesser som er beskyttelsesverdige ved Frøya vindkraftverk, og som eventuelt kan begrunne bruk av statlig plan.

Det fremgår av forarbeidene at statlig plan for produksjonsanlegg i hovedsak er ment for tilfeller hvor det igangsettes kommunale reguleringsprosesser i strid med gitte konsesjoner for produksjonsanlegget, eller hvor tiltaket er i strid med kommuneplanens arealdel og kommunen ikke ønsker å regulere i samsvar med konsesjonen eller gi dispensasjon.

Frøya kommune har ikke igangsatt reguleringsprosesser i strid med gitt konsesjon eller nektet konsesjon. Tvert imot har kommunen gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter søknad fra TrønderEnergis forgjenger Sarepta AS. Denne ble gitt 10. mars 2016, og meddelt 7. april 2016. I de påfølgende år forholdt kommunen seg til at dispensasjon var gitt, og fattet vedtak i samsvar med dette.

Dispensasjonen utløp imidlertid som følge av at TrønderEnergi ikke igangsatte arbeidene innen treårsfristen i pbl. § 21-9. Tiltaket manglet dermed rettslig grunnlag etter plan- og bygningsloven, og når TrønderEnergi likevel varslet at arbeid ville bli iverksatt innebar dette en ulovlighet. Kommunen pliktet da å forfølge forholdet etter pbl. 32-1, og fattet vedtak om pålegg om stans etter pbl. § 32-3.

Videre skal bemerkes at TrønderEnergi ikke har søkt ny dispensasjon, men har valgt å bestride pålegget om stans ved både klage til Fylkesmannen og begjæring om midlertidig forføyning til Fosen tingrett. Hovedargumentasjonen er at pbl. § 21-9 ikke gjelder for tiltak med anleggskonsesjon, subsidiært at tiltaket

må anses igangsatt innen fristen, samt at kommunens vedtak må gis utsatt iverksettelse som følge av forsinkelse og kostnader på TrønderEnergis hånd. Kommunen mener både at vedtaket er gyldig og at det ikke er grunn for å gi vedtaket utsatt iverksettelse. Det vises i denne forbindelse til vedtaket om stans, samt svar på TrønderEnergis klage til fylkesmannen som følger vedlagt. Som fremgår her, stilles det blant annet spørsmål ved hvorfor TrønderEnergi ikke sørget for raskere fremdrift i prosjektet på et tidligere stadium og hvorvidt de i det hele tatt ville ha avbrutt fristen etter pbl. § 21-9 selv uten protestaksjoner mv.

TrønderEnergi bærer selv risikoen for at prosjektet gjennomføres i henhold til gjeldende arealplaner, herunder at tiltaket må iverksettes innen tre år etter at dispensasjon ble gitt. Det vil skape en uheldig presedensvirkning om kraftutbyggere skal kunne bruke statlig plan som virkemiddel mot en tids- og kostnadmessig ulempe utbyggeren rettslig sett har påført seg selv.

TrønderEnergi har som nevnt valgt å forfølge kommunens vedtak om pålegg om stans rettslig, herunder hvorvidt den underliggende dispensasjonen er utløpt. Slik situasjonen har blitt, mener Frøya kommune at denne prosessen må få gå sin gang før det i det hele tatt blir aktuelt å vurdere statlig plan.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 02.05.19:

Følgende omforente forslag til endring i forslag til vedtak ble fremmet:

Frøya kommune sender følgende uttalelse til Olje- og Energidepartementet:

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet av 23. april 2019, hvor Frøya kommune ble gitt frist til 30. april 2019 for uttalelse til anmodning om statlig plan fra TrønderEnergi Vind AS («TrønderEnergi»). Fristen ble senere forlenget til 2. mai 2019.

Det påpekes at en høringsfrist på 1 uke for kommunen er for kort med hensyn til forsvarlig saksbehandling.

Frøya kommune mener det ikke er grunnlag for å ta anmodningen fra TrønderEnergi til følge.

Innledningsvis ønsker kommunen å påpeke at statlig plan er et *drastisk* inngrep i det lokale selvstyret. ~~Dette bør kun skje i de tilfeller hvor det er strengt nødvendig.~~ Det vises til at det lokale selvstyret står sentralt i vårt styresett. Kommunen stiller også spørsmål ved hvilke *statlige* nasjonale interesser som er beskyttelsesverdige ved Frøya vindkraftverk, og som eventuelt kan begrunne bruk av statlig plan.

Det fremgår av forarbeidene at statlig plan for produksjonsanlegg i hovedsak er ment for tilfeller hvor det igangsettes kommunale reguleringsprosesser i strid med gitte konsesjoner for produksjonsanlegget, eller hvor tiltaket er i strid med kommuneplanens arealdel og kommunen ikke ønsker å regulere i samsvar med konsesjonen eller gi dispensasjon.

Frøya kommune har ikke igangsatt reguleringsprosesser i strid med gitt konsesjon eller nektet konsesjon. Tvert imot har kommunen gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter søknad fra TrønderEnergis forgjenger Sarepta AS. Denne ble gitt 10. mars 2016, og meddelt 7. april 2016. I de påfølgende år forholdt kommunen seg til at dispensasjon var gitt, og fattet vedtak i samsvar med dette.

Dispensasjonen utløp imidlertid som følge av at TrønderEnergi ikke igangsatte arbeidene innen treårsfristen i pbl. § 21-9. Tiltaket manglet dermed rettslig grunnlag etter plan- og bygningsloven, og når TrønderEnergi likevel varslet at arbeid ville bli iverksatt innebar dette en ulovlighet. Kommunen pliktet da å forfølge forholdet etter pbl. 32-1, og fattet vedtak om pålegg om stans etter pbl. § 32-3.

Videre skal bemerkes at TrønderEnergi ikke har søkt ny dispensasjon, men har valgt å bestride pålegget om stans ved både klage til Fylkesmannen og begjæring om midlertidig forføyning til Fosen tingrett. Hovedargumentasjonen er at pbl. § 21-9 ikke gjelder for tiltak med anleggskonsesjon, subsidiært at tiltaket må anses igangsatt innen fristen, samt at kommunens vedtak må gis utsatt iverksettelse som følge av forsinkelse og kostnader på TrønderEnergis hånd. Kommunen mener både at vedtaket er gyldig og at det ikke er grunn for å gi vedtaket utsatt iverksettelse. Det vises i denne forbindelse til vedtaket om stans, samt svar på TrønderEnergis klage til fylkesmannen som følger vedlagt. Som fremgår her, stilles det blant annet spørsmål ved hvorfor TrønderEnergi ikke sørget for raskere

fremdrift i prosjektet på et tidligere stadium og hvorvidt de i det hele tatt ville ha avbrutt fristen etter pbl. § 21-9 selv uten protestaksjoner mv.

TrønderEnergi bærer selv risikoen for at prosjektet gjennomføres i henhold til gjeldende arealplaner, herunder at tiltaket må iverksettes innen tre år etter at dispensasjon ble gitt. Det vil skape en uheldig presedensvirkning om kraftutbyggere skal kunne bruke statlig plan som virkemiddel mot en tids- og kostnadmessig ulempe utbyggeren rettslig sett har påført seg selv.

TrønderEnergi har som nevnt valgt å forfølge kommunens vedtak om pålegg om stans rettslig, herunder hvorvidt den underliggende dispensasjonen er utløpt. Slik situasjonen har blitt, mener Frøya kommune at denne prosessen ~~bør~~ *må* få gå sin gang før det i det hele tatt blir aktuelt å vurdere statlig plan.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommune sender følgende uttalelse til Olje- og Energidepartementet:

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet av 23. april 2019, hvor Frøya kommune ble gitt frist til 30. april 2019 for uttalelse til anmodning om statlig plan fra TrønderEnergi Vind AS («TrønderEnergi»). Fristen ble senere forlenget til 2. mai 2019.

Frøya kommune mener det ikke er grunnlag for å ta anmodningen fra TrønderEnergi til følge.

Innledningsvis ønsker kommunen å påpeke at statlig plan er et inngrep i det lokale selvstyret. Dette bør kun skje i de tilfeller hvor det er strengt nødvendig. Kommunen stiller også spørsmål ved hvilke statlige interesser som er beskyttelsesverdige ved Frøya vindkraftverk, og som eventuelt kan begrunne bruk av statlig plan.

Det fremgår av forarbeidene at statlig plan for produksjonsanlegg i hovedsak er ment for tilfeller hvor det igangsettes kommunale reguleringsprosesser i strid med gitte konsesjoner for produksjonsanlegget, eller hvor tiltaket er i strid med kommuneplanens arealdel og kommunen ikke ønsker å regulere i samsvar med konsesjonen eller gi dispensasjon.

Frøya kommune har ikke igangsatt reguleringsprosesser i strid med gitt konsesjon eller nektet konsesjon. Tvert imot har kommunen gitt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter søknad fra TrønderEnergis forgjenger Sarepta AS. Denne ble gitt 10. mars 2016, og meddelt 7. april 2016. I de påfølgende år forholdt kommunen seg til at dispensasjon var gitt, og fattet vedtak i samsvar med dette.

Dispensasjonen utløp imidlertid som følge av at TrønderEnergi ikke igangsatte arbeidene innen treårsfristen i pbl. § 21-9. Tiltaket manglet dermed rettslig grunnlag etter plan- og bygningsloven, og når TrønderEnergi likevel varslet at arbeid ville bli iverksatt innebar dette en ulovlighet. Kommunen pliktet da å forfølge forholdet etter pbl. 32-1, og fattet vedtak om pålegg om stans etter pbl. § 32-3.

Videre skal bemerkes at TrønderEnergi ikke har søkt ny dispensasjon, men har valgt å bestride pålegget om stans ved både klage til Fylkesmannen og begjæring om midlertidig forføyning til Fosen tingrett. Hovedargumentasjonen er at pbl. § 21-9 ikke gjelder for tiltak med anleggskonsesjon, subsidiært at tiltaket må anses igangsatt innen fristen, samt at kommunens vedtak må gis utsatt iverksettelse som følge av forsinkelse og kostnader på TrønderEnergis hånd. Kommunen mener både at vedtaket er gyldig og at det ikke er grunn for å gi vedtaket utsatt iverksettelse. Det vises i denne forbindelse til vedtaket om stans, samt svar på TrønderEnergis klage til fylkesmannen som følger vedlagt. Som fremgår her, stilles det blant annet spørsmål ved hvorfor TrønderEnergi ikke sørget for raskere fremdrift i prosjektet på et tidligere stadium og hvorvidt de i det hele tatt ville ha avbrutt fristen etter pbl. § 21-9 selv uten protestaksjoner mv.

TrønderEnergi bærer selv risikoen for at prosjektet gjennomføres i henhold til gjeldende arealplaner, herunder at tiltaket må iverksettes innen tre år etter at dispensasjon ble gitt. Det vil skape en uheldig presedensvirkning om kraftutbyggere skal kunne bruke statlig plan som virkemiddel mot en tids- og kostnadmessig ulempe utbyggeren rettslig sett har påført seg selv.

TrønderEnergi har som nevnt valgt å forfølge kommunens vedtak om pålegg om stans rettslig, herunder hvorvidt den underliggende dispensasjonen er utløpt. Slik situasjonen har blitt, mener Frøya kommune at denne prosessen bør få gå sin gang før det i det hele tatt blir aktuelt å vurdere statlig plan.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 19/1009

Arkiv: 212

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

GODKJENNING AV ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2018

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Årsberetning og regnskap for 2018 godkjennes som fremlagt.

Vedlegg:

Årsregnskapet 2018
Årsberetningen og årsrapport 2018
Avkastningsrapport Frøya kommune 2018
Revisjonsberetningen 2018
Nummeret brev nr. 2 til kontrollutvalget
Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018

Saksopplysninger:

Årsregnskapet for 2018 består av økonomiske oversikter for drift, investering og balanse. I tillegg består årsregnskapet av regnskapsskjema 1A+AB, 2A+2B og obligatoriske noter. I den grad det er mulig å fremskaffe dokumentasjon, er regnskapet avlagt i tråd med revisors anbefalinger til dette.

Regnskapet viser 316 372 190 kr til fordeling drift og med et resultat på kr 0.

Investeringsregnskapet er finansiert i henhold til oppstilling i note 16. Driftsregnskapets inntekts- og utgiftsposter vises i økonomisk oversikt drift, og avvik på forskjellige ansvar kommer frem i årsberetningen.

Det er i tråd med regnskapsforskriftene utarbeidet en årsberetning som er signert av økonomisjef og rådmann. Denne sammen med årsregnskapet er oversendt til revisor for behandling. De samme dokumenter med tillegg av revisors beretning ble behandlet av kontrollutvalget i møte den 30.04.19.

Alle dokumenter inkludert kontrollutvalgets uttalelse skal legges frem for formannskapet og kommunestyret for endelig godkjenning.

Vurdering:

Da regnskapet og årsberetningen for 2018 er avgitt i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og årsregnskapet viser Frøya kommunes økonomiske stilling pr. 31.12.18, legges dette frem for behandling.

FRØYA KOMMUNE

Kraft og mangfold

ÅRSREGNSKAP 2018

F R Y A

INNHold:

1.REGNSKAPSOVERSIKTER

- 1.1. ØKONOMISK OVERSIKT - DRIFT
- 1.2. ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING
- 1.3. OVERSIKT – BALANSE
- 1.4. REGNSKAPSSKJEMA 1A– DRIFTSREGNSKAPET
- 1.5. REGNSKAPSSKJEMA 1B – DRIFTSREGNSKAPET
- 1.6. REGNSKAPSSKJEMA 2A– INVESTERINGSREGNSKAPET
- 1.7. REGNSKAPSSKJEMA 2B – INVESTERINGSREGNSKAPET

2. NOTER

- 0. BESKRIVELSE AV REGNSKAPSPRINSIPPER
- 1. ENDRINGER ARBEIDSKAPITAL
- 2. YTELSE TIL LEDENDE PERSONER
- 3. GODTGJØRELSE TIL REVISOR
- 4. PENSJONSFORPLIKTELSER
- 5. VARIGE DRIFTSMIDLER
- 6. AKSJER OG ANDELER
- 7. SALG AV FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER – IKKE ER AKTUELL
- 8. TAP PÅ UTLÅN OG FORSKUTTERING
- 9. LANGSIKTIG GJELD
- 10. RENTER – SIKRING
- 11. AVDRAG PÅ LÅN
- 12. GARANTIANSVAR
- 13. ANDRE VESENTLIGE FORPLIKTELSER– IKKE ER AKTUELL
- 14. FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, HERUNDER MFO
- 15. AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER
- 16. STRYKNINGER
- 17. OPPLYSNINGER OM EGENKAPITALKONTOENE
- 18. KAPITALKONTOEN
- 19. INVESTERINGSOVERSIKT
- 20. VESENTLIGE OVERFØRINGER MOTTATT TIL FINANSIERING AV INVESTERINGER– IKKE ER AKTUELL
- 21. SELVKOST
- 22. REGNSKAPSOPPSTILLING FOR AVFALLSVIRKSOMHETEN – IKKE ER AKTUELL
- 23. USIKRE FORPLIKTELSER OG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN– IKKE ER AKTUELL
- 24. SKATTEUTGIFTER – IKKE ER AKTUELL
- 25. SPESIFIKASJON AV UVANLIGE OG VESENTLIGE POSTER OG TRANSAKSJONER
- 26. VIRKNING AV ENDRING AV REGNSKAPSPRINSIPPER, REGNSKAPSESTIMATER OG KORRIGERING AV TIDLIGERE ÅRS FEIL - IKKE ER AKTUELL
- 27. EIENDELER, GJELD OG EK OVERDRATT TIL KF VED ETABLERING– IKKE ER AKTUELL
- 28. MELLOMVÆRENDE MED KF/27– IKKE ER AKTUELL
- 29. OVERFØRINGER TIL/FRA 27-SAMARBEID– IKKE ER AKTUELL

1. REGNSKAPSOVERSIKTER

1.1. - Økonomisk oversikt - drift

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger		17 667 928,04	17 337 436,00	17 887 436,00	16 890 132,60
Andre salgs- og leieinntekter		45 644 927,29	46 654 683,00	46 654 683,00	43 775 074,34
Overføringer med krav til motytelse		53 619 069,49	22 432 606,00	40 964 606,00	63 678 341,81
Rammetilskudd		111 337 420,00	92 790 636,00	111 334 636,00	55 067 563,43
Andre statlige overføringer		110 752 030,90	104 104 980,00	1 140 000,00	3 319 221,40
Andre overføringer		751 677,33	2 279 405,00	2 279 405,00	12 015 593,65
Skatt på inntekt og formue		199 096 577,74	223 280 000,00	192 504 000,00	283 114 905,76
Eiendomsskatt		4 340 791,00	4 275 000,00	4 275 000,00	4 340 791,00
Andre direkte og indirekte skatter		0,00	0,00	0,00	13 832,00
Sum driftsinntekter		543 210 421,79	513 154 746,00	417 039 766,00	482 215 455,99
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter		256 158 485,42	231 541 550,00	223 815 506,00	240 932 362,06
Sosiale utgifter		40 936 369,96	50 161 122,00	46 243 337,00	29 095 044,38
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		93 973 802,85	77 597 489,00	75 911 439,00	84 731 708,97
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		40 960 293,81	32 820 602,00	32 360 602,00	39 293 686,88
Overføringer		29 882 229,00	16 757 076,29	17 920 168,00	23 681 145,89
Avskrivninger	5	29 936 745,00	26 575 100,00	26 575 100,00	28 176 935,00
Fordelte utgifter		-5 330 831,89	-3 360 464,00	-3 360 464,00	-6 301 087,81
Sum driftsutgifter		486 517 094,15	432 092 475,29	419 465 688,00	439 609 795,37
Brutto driftsresultat		56 693 327,64	81 062 270,71	-2 425 922,00	42 605 660,62
Finansinntekter					
Renteinntekter og utbytte		9 637 439,74	6 879 889,00	6 529 889,00	5 848 025,99
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	8 586 773,00
Mottatte avdrag på utlån		114 163,00	377 000,00	377 000,00	197 630,55
Sum eksterne finansinntekter		9 751 602,74	14 256 889,00	13 906 889,00	14 632 429,54
Finansutgifter					
Renteutgifter og låneomkostninger		18 646 203,46	17 819 855,00	17 819 855,00	17 166 574,49
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	14	1 321 982,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	11	27 136 616,00	26 500 000,00	26 500 000,00	25 608 979,00
Utlån		426 420,00	377 000,00	377 000,00	449 984,00
Sum eksterne finansutgifter		47 531 221,46	44 696 855,00	44 696 855,00	43 225 537,49
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-37 779 618,72	-30 439 966,00	-30 789 966,00	-28 593 107,95
Motpost avskrivninger		29 936 745,00	26 575 100,00	26 575 100,00	28 176 935,00
Netto driftsresultat		48 850 453,92	77 197 404,71	-6 640 788,00	42 189 487,67
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	15	23 649 933,60	23 649 933,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	15	25 204 867,56	25 204 867,51	6 273 846,00	7 413 113,13
Bruk av bundne fond	15	7 706 773,52	5 210 004,78	7 114 239,00	2 778 190,73
Sum bruk av avsetninger		56 561 574,68	54 064 805,29	13 388 085,00	10 191 303,86
Overført til investeringsregnskapet		0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	15	99 059 824,78	128 614 913,00	2 000 000,00	20 568 695,00
Avsatt til bundne fond	15	6 352 203,82	973 489,00	973 489,00	8 162 162,93
Sum avsetninger		105 412 028,60	129 588 402,00	2 973 489,00	28 730 857,93
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk		0,00	1 673 808,00	3 773 808,00	23 649 933,60

1.2. - Økonomisk oversikt - investering

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Inntekter					
Salg av driftsmidler og fast eiendom		6 301 317,69	150 540,00	0,00	3 346 283,90
Andre salgsinntekter		0,00	0,00	0,00	54 000,00
Overføringer med krav til motytelse		0,00	0,00	0,00	10 679 765,00
Kompensasjon for merverdiavgift		9 142 030,91	9 450 897,00	12 840 000,00	5 361 385,31
Statlige overføringer		0,00	0,00	0,00	2 088 000,00
Andre overføringer		52 300,00	0,00	0,00	3 246 000,00
Renteinntekter og utbytte		0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter		15 495 648,60	9 601 437,00	12 840 000,00	24 775 434,21
Utgifter					
Lønnsutgifter		1 103 115,29	700 000,00	0,00	889 638,45
Sosiale utgifter		226 642,95	0,00	0,00	139 281,26
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		58 549 922,21	56 924 107,00	139 860 000,00	53 660 299,78
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		378 015,01	0,00	0,00	0,00
Overføringer		13 940 582,91	13 814 897,00	14 744 000,00	7 210 628,89
Renteutgifter og omkostninger		0,00	0,00	0,00	455,66
Fordelte utgifter		0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter		74 198 278,37	71 439 004,00	154 604 000,00	61 900 304,04
Finansstransaksjoner					
Avdrag på lån		5 623 775,00	0,00	0,00	5 122 266,00
Utlån		70 934 106,98	44 650 000,00	0,00	22 473 888,97
Kjøp av aksjer og andeler		5 316 330,00	5 283 830,00	0,00	2 715 107,00
Dekning av tidligere års udekket		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	15	2 491 148,00	0,00	0,00	2 631 557,00
Sum finansieringstransaksjoner		84 365 359,98	49 933 830,00	0,00	32 942 818,97
Finansieringsbehov		143 067 989,75	111 771 397,00	141 764 000,00	70 067 688,80
Dekket slik:					
Bruk av lån		83 576 574,49	83 576 574,00	125 764 000,00	53 940 405,07
Salg av aksjer og andeler		57 000,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån		9 778 759,94	0,00	0,00	7 753 822,54
Overført fra driftsregnskapet		0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert		0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond		7 297 328,43	7 703 290,00	0,00	6 105 873,00
Bruk av bundne driftsfond		0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	15	20 491 533,00	20 491 533,00	16 000 000,00	2 267 588,19
Bruk av bundne investeringsfond	15	21 866 793,89	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering		143 067 989,75	111 771 397,00	141 764 000,00	70 067 688,80
Udekket/udisponert		0,00	0,00	0,00	0,00

1.3. - Oversikt - balanse

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
Anleggsmidler		1 742 220 252,39	1 592 193 145,79
Herav:			
Faste eiendommer og anlegg	5	1 004 131 540,81	970 139 400,90
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	26 054 994,04	24 590 988,81
Utlån		168 961 090,54	107 716 840,08
Konserninterne langsiktige fordringer		0,00	0,00
Aksjer og andeler	6	27 075 500,00	21 827 541,00
Pensjonsmidler	4	515 997 127,00	467 918 375,00
Omløpsmidler		440 250 401,71	380 550 406,81
Herav:			
Kortsiktige fordringer		39 349 772,51	51 751 452,47
Konserninterne kortsiktige fordringer		0,00	0,00
Premieavvik	4	8 164 552,00	3 041 616,00
Aksjer og andeler	14	140 368 204,00	141 690 186,00
Sertifikater		0,00	0,00
Obligasjoner		0,00	0,00
Derivater		0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd		252 367 873,20	184 067 152,34
SUM EIENDELER		2 182 470 654,10	1 972 743 552,60
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital		582 578 855,10	501 761 704,39
Herav:			
Disposisjonsfond	15	90 830 789,60	24 273 160,81
Bundne driftsfond	15	34 902 176,41	36 256 746,11
Ubundne investeringsfond	15	130 822 477,33	151 314 010,33
Bundne investeringsfond	15	637 036,23	20 012 682,12
Regnskapsmessig mindreforbruk		0,00	23 649 933,60
Regnskapsmessig merforbruk		0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap		0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap		0,00	0,00
Kapitalkonto	18	322 377 144,56	243 245 940,45
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	17	3 009 230,97	3 009 230,97
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)		0,00	0,00
Langsiktig gjeld		1 527 615 721,00	1 362 920 174,00
Herav:			
Pensjonsforpliktelser	4	581 796 192,00	561 654 254,00
Ihendehaverobligasjonslån		0,00	0,00
Sertifikatlån		0,00	0,00
Andre lån	9	945 819 529,00	801 265 920,00
Konsernintern langsiktig gjeld		0,00	0,00
Kortsiktig gjeld		72 276 078,00	108 061 674,21
Herav:			
Kassekredittlån		0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld		71 481 706,00	108 061 674,21
Derivater		0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld		0,00	0,00
Premieavvik	4	794 372,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 182 470 654,10	1 972 743 552,60
MEMORIAKONTI			
Memoriakonto		145 607 979,89	14 933 241,38
Herav:			
Ubrukte lånemidler		108 595 666,89	14 858 241,38
Ubrukte konserninterne lånemidler		0,00	0,00
Andre memoriakonti		37 012 313,00	75 000,00
Motkonto for memoriakontiene		-145 607 979,89	-14 933 241,38

1.4 - Regnskapsskjema 1A - drift

	Regnskap 2018	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap 2017
Skatt på inntekt og formue	198 806 578,00	222 990 000,00	192 504 000,00	283 114 906,00
Ordinært rammetilskudd	109 547 420,00	92 790 636,00	111 334 636,00	53 287 563,00
Skatt på eiendom	4 340 791,00	4 275 000,00	4 275 000,00	4 340 791,00
Andre direkte eller indirekte skatter				0,00
Andre generelle statstilskudd	103 098 312,00	102 964 980,00	1 140 000,00	2 340 071,00
Sum frie disponible inntekter	415 793 101,00	423 020 616,00	309 253 636,00	343 083 331,00
Renteinntekter og utbytte	9 637 439,74	6 879 889,00	6 529 889,00	5 848 026,00
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	8 586 773,00
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	18 646 200,23	17 819 855,00	17 819 855,00	17 166 574,00
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1 321 982,00			
Avdrag på lån	27 136 616,00	26 500 000,00	26 500 000,00	25 608 979,00
Netto finansinnt./utg.	-37 467 358,49	-30 439 966,00	-30 789 966,00	-28 340 754,00
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk				0,00
Til ubundne avsetninger	99 059 824,78	128 614 913,00	2 000 000,00	20 568 695,00
Til bundne avsetninger	620 529,00		973 489,00	582 640,00
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	23 649 933,60	23 649 933,00	0,00	
Bruk av ubundne avsetninger	14 076 867,51	14 076 868,00	6 273 846,00	395 846,00
Bruk av bundne avsetninger			7 114 239,00	0,00
Netto avsetninger	-61 953 552,67	-90 888 112,00	-10 414 596,00	-20 755 489,00
Overført til investeringsregnskapet				0,00
Til fordeling drift	316 372 189,84	301 692 538,00	288 878 266,00	293 987 088,00
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	316 372 189,84	300 018 730,00	285 106 396,00	270 337 155,00
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0,00	1 673 808,00	3 771 870,00	23 649 933,00

1.5. - Regnskapsskjema 1 B - Kostnader fordelt på drift 2018

	Regnskap 2018	Reg. Budsjett	Budsjett	Regnskap 2017
11 - Rådmannen	57 815 891	62 275 925	65 295 444	49 065 606
20 - Oppvekst	74 561 988	76 083 174	74 529 539	72 805 203
30 - Helse og omsorg	137 823 546	125 047 874	115 896 895	114 364 922
40 - Kultur	8 074 029	6 779 963	6 718 908	7 145 580
50 - Teknisk	37 257 049	28 862 794	30 668 610	34 276 737
80 - Motpost avskrivninger	-8 774 744	-8 003 000	-8 003 000	-7 320 893
90 - Finans	9 614 431	8 972 000		
	316 372 190	300 018 730	285 106 396	270 337 155

1.6. - Regnskapsskjema 2A - investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	74 198 278,37	71 439 004,00	154 604 000,00	61 900 304,04
Utlån og forskutteringer	70 934 106,98	44 650 000,00	0,00	22 473 888,97
Kjøp av aksjer og andeler	5 316 330,00	5 283 830,00	0,00	2 715 107,00
Avdrag på lån	5 623 775,00	0,00	0,00	5 122 266,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	2 491 148,00	0,00	0,00	2 631 557,00
Årets finansieringsbehov	158 563 638,35	121 372 834,00	154 604 000,00	94 843 123,01
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	83 576 574,49	83 576 574,00	125 764 000,00	53 940 405,07
Inntekter fra salg av anleggsmidler	6 358 317,69	180 540,00	0,00	3 346 283,90
Tilskudd til investeringer	52 300,00	0,00	0,00	5 334 000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	9 142 030,91	9 420 897,00	12 840 000,00	5 361 385,31
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 778 759,94	0,00	0,00	18 433 587,54
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	54 000,00
Sum ekstern finansiering	108 907 983,03	93 178 011,00	138 604 000,00	86 469 661,82
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	49 655 655,32	28 194 823,00	16 000 000,00	8 373 461,19
Sum finansiering	158 563 638,35	121 372 834,00	154 604 000,00	94 843 123,01
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

1.7 - Regnskapsskjema 2 B

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringer valgte tiltak:			
110011 Tilskudd til øyreka	54 552	0	963 656
340003 NYE SENER SYKEHJEMMET	0	100 000	0
550001 Bygging av bod Moa midtre	113 763	0	23 939
551306 NORDSKAG OPPVEKSTSENTER	0	0	153 401
551307 MAUSUND SVØMMEHALL	0	0	217 203
551313 FRØYAHALLEN	0	0	234 460
551314 BOLIGOMRÅDE BEINSKARET	89 770	246 787	137 144
551315 NÆRINGSAREAL	771 621	800 000	531 846
551317 SENTRUMSOMRÅDE	0	0	2 267
551324 VASSVERKSUTBYGGING	0	0	521 181
551326 KLOAKKUTBYGGING	0	0	883 813
551327 ALMENNINGSKAIER	85 375	100 000	717 044
551328 TRAFIKKSIKKERHETSTILTAK	250 000	0	539 157
551329 ASFALTERING KOMM. VEGER	0	0	258 358
551332 TOMTESALG	1 339 440	0	219 010
551336 SKARPNESET NÆRINGSPARK	0	5 000 000	0
551341 Ny brannstasjon	26 556 563	26 605 587	218 717
551342 Dyrøy oppvekstsenter	0	0	90 077
551343 BOLIGFELT HOLAHUAN	92 724	100 000	2 098 352
551345 ADRESSEPROSJEKT	19 721	50 000	359 107
551347 FJERNVARMEANLEGG - SISTRANDA SENTRUM	2 886 618	2 443 324	267 627
551351 Opprusting Frøya kommunehus	0	0	111 345
551352 Kommunale veier	726 640	1 000 000	0
551356 Kombinert tankvogn	1 217 165	1 200 000	0
551358 LIGGEKAI SISTRANDA	340 109	100 000	0
551361 Oppgradering uteområdet på Sistranda/Hamarvik	192 142	100 000	0
551364 VANNFORSYNING SISTRANDA-NORDSKAGET	4 645 263	4 000 000	12 476 228
551369 BRANNVARSLINGSANLEGG KOMMUNEHUSET	0	0	514 353
551370 FORPROSJEKT MUSEUM	0	175 000	0
551374 NORDHAMARVIKA GRAVPLASS	629 063	1 000 000	263 834
551375 NYTT HØYDEBASSENG - BERGHEIA	170 795	100 000	30 171
551376 NYTT HØYDEBASSENG - BREMNESUVA	309 182	500 000	235 957
551377 OPPRYDDING KOMMUNALE AVLØPSLEDNINGER/OVERVANNSPROJ	0	0	73 741
551378 UNIVERSELL UTFORMING HALLAREN, TITRAN OG SULA KAPELL	0	40 000	150 000
551379 RAMMEPLAN AVLØP	0	0	-60 606
551383 UTBEDRING AV TAK SLETTA KIRKE	0	0	536 000
551391 NY FLYTEBRYGGE INNTIAN HAVN (KOMMUNAL KAI)	105 874	92 500	216 641
551393 DIGITALISERING AV BYGNINGS- OG DELINGSARKIV	122 854	100 000	461 500
551394 UTVIDELSE AV RENSEANLEGG KIRKEDALSVATNET	6 072	0	8 621 053
551395 AVLØP/OVERVANN GOLAN/STORHALL	0	0	3 138 467
551401 FRILUFTLIVETS ÅR KOMMUNE	0	146 932	0
551402 FYSISK UTFORMING OSK	0	18 750	142 256
551404 INNKJØP ELEVPCE	534 801	577 778	418 729
551406 NY KOMMUNIKASJONSLØSNING	0	136 196	52 990
551407 NY SKOLEPORTAL	0	182 150	0

551410	RULLERING KOMMUNEPLANENS AREALDEL - REGULERINGSPLANEI	196 115	0	0
551415	SVØMMEHALLEN - MODERNISERING	301 951	200 000	185 621
551416	HELHETLIG IDRETTSPARK/ BASISHALL - UTSTYR	19 000	0	40 276
551423	HELHETLIG IDRETTSPARK/ MARKAPROSJEKT	37 460	0	376 336
551424	HELHETLIG IDRETTSPARK/ SJØSPORT	0	0	13 750
551425	HELHETLIG IDRETTSPARK/ UTEOMRÅDER SISTRANDA SKOLE	0	0	1 541 200
551427	BOLIG FUNKSJONSHEMMEDE - SISTRANDA	12 057	0	10 884 130
551429	AVLASTNINGSBOLIG FOR BARN	0	0	1 213 827
551430	MORGENDAGENS OMSORG	8 499 635	7 000 000	2 960 762
551431	GJETØY BRU	17 554	100 000	983 679
551434	VARMESENTRAL MAUSUND SKOLE	225 775	200 000	254 632
551436	DIGITAL INFORMASJON I FRØYA HALLEN	108 235	100 000	0
551437	DIGITALISERING AV REKLAME I IDRETTSHALLEN	185 638	100 000	600 000
551438	STRØMSØYLER SÆTERVÅGEN OG SISTRANDA	0	0	472 403
551439	HOVEDPLAN VANN	30 330	100 000	480 577
551440	UTBYGGING VANNLEDNINGSNETT FRØYA	0	0	118 357
551445	RENSEANLEGG AVLØP SISTRANDA	51 650	100 000	249 827
551447	AVLØPSANLEGG GRINDFARA	791 700	0	0
551449	AVLØPSANLEGG FLATVAL 1 OG 2	1 268 350	600 000	0
551456	SANERING AV AVLØPSANLEGG NORDSKAGET	18 252	100 000	208 935
551458	SANERINGSPLAN SPREDT AVLØP	634 205	250 000	670 326
551463	SIKRING OG OPPGRADERING AV STABBEN FORT	0	100 000	187 389
551464	SISTIEN	242 871	200 000	65 552
551466	KOMMUNALT HJELPEMIDDELLAGER	84 918	100 000	0
551467	ASFALTERING UTEPLASS NABEITA OPPVEKSTSENTER	0	0	218 802
551473	Oppusing Mausund skole	0	0	181 236
551476	Opprusting Nabeita garasjene	0	0	105 616
551478	FRØYA SYKEJEM	0	0	2 273 599
551479	NESSET BARNEHAGE	0	0	72 356
551480	PERSTUA	0	0	278 932
551482	FLISHUGGER	0	0	133 750
551483	UTVIDELSE AV NORDHAMARVIKA INDUSTRIOMRÅDE	254 258	100 000	547 974
551488	Senge- og personløftere Frøya sykehjem	104 088	100 000	0
551489	Medisinteknisk utstyr Frøya sykehjem	114 263	100 000	0
551492	Musikkbinge Nordskag oppvekstsenter	710 124	300 000	0
551497	Utstyr til avlastningsbolig barn- og unge	74 550	120 000	0
551499	Opparbeide næringsområder	239 627	500 000	0
551507	Vedlikehold Sula kapell	1 717 058	1 656 000	0
551510	Basestasjon Nordskag	367 309	600 000	76 431
551512	Salg boliger Nordskag	0	0	351 384
551513	Helhetlig idrettspark / Uteområde Sistranda skole	25 063	0	240 423
551515	Utbedring av Bogøya kai	5 346 663	3 000 000	93 206
551517	Gjøre bygdetunet funksjonelt	0	200 000	0
551518	Konsekvensutredning og ROS analyse - kommuneplanens areal	1 195 262	1 200 000	0
551519	Flatvalvegen	2 450 000	2 450 000	0
551520	Digitalisering av graver	248 000	248 000	0
551522	Forprosjekt industriområde Hallaren	143 750	200 000	0
551524	FP Parkering Dyrøy fergeleie	77 487	0	0
551525	Uteområdet i Sistranda sentrum/Torvet	78 482	100 000	0
551526	Prosjektering vei, vann og avløp Beinskaret 3	102 443	100 000	0

551528	Utbygging - Dyrøy oppvekstsenter	3 515 861	700 000	0
551529	Forprosjekt næringsareal Uttian	726 314	600 000	0
551530	Vannlekeutstyr	150 000	0	0
551531	Boligmodul Perstua	1 260 906	800 000	0
551553	Velferdsteknologi	355 089	1 200 000	0
551554	Bygningen til kommunenes anleggsavdeling på Nabeita	33 613	0	0
551555	Tilbygg/lager til Frøyahallen	108 197	0	0
556001	Løpende investering kommunale vannledninger, samlepost	0	100 000	0
556002	Oppgradering vannledningsanlegg Bremnestuva	524 442	500 000	0
556004	Vannforsyning Sandvika	50 477	100 000	0
556006	Membranrigg D	239 149	200 000	0
556011	Ventilkammer Nordskog næringspark	0	2 000 000	0
557001	Løpende investeringer kommunale avløp, samlepost	0	100 000	0

Investeringer valgte tiltak:	74 198 278	71 439 004	61 900 306
-------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Finansiert slik:

Salg av tomter	6 301 317
Spillemidler fra fylkeskommune	1 790 160
Kompensasjon for merverdiavgift	9 142 031
Bruk av lånemidler	46 315 473
Bruk av ubundne kapitalfond	8 144 746
Bruk av disposisjonsfond	2 504 551

Total finansiering:	74 198 278
----------------------------	-------------------

Thomas Sandvik

Zivile Mickuniene

for

Beathe S.Meland
Fungerende Rådmann

Zivile Mickuniene
Regnskapssjef

Sistranda, 28.02.2019

2. NOTER

NOTE 0 - INNLEDNING

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper mv.

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen som ikke er brukt er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er alltid omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer skal klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirene som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån jfr. KI § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Fra og med 2014 er merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer i sin helhet inntektsført i investeringsregnskapet.

KOMMUNAL VIRKSOMHET UTENFOR KOMMUNEREGNSKAPET

1. Kommunen har ingen egne foretak

2. Interkommunalt samarbeid:

- a. PPT (med Hitra og Snillfjord)
- b. Feiing (med Hitra)
- c. Skatteoppkreving (med Orkalsregionen)
- d. Legevakt (med Hita og Orkalsregionen)
- e. SiO sengepost (med Orkdalsregionen)

3. Oppgaver løst i interkommunale selskap:

- a. Revisjon
- b. Kontrollutvalgssekretariat
- c. Renovasjon
- d. Fjernarkiv

4. Tjenester løst av andre:

- a. Tilrettelegging av arbeid – Dalpro as
- b. Private barnehager
- c. Lege-, fysioterapi- og jordmortjeneste ved driftsavtaler

5. Annet interkommunalt samarbeid:

- a. Samarbeidskomiteen for Orkalsregionen
- b. Orkdal/Øy-samarbeidet på skole- og barnehageområdet

Note 1 - Endring i arbeidskapital

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	543 210 421,79	513 154 746,00	417 039 766,00	482 215 455,99
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	15 495 648,60	9 601 437,00	12 840 000,00	24 775 434,21
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	103 163 937,17	97 833 463,00	139 670 889,00	76 326 657,15
Sum anskaffelse av midler	661 870 007,56	620 589 646,00	569 550 655,00	583 317 547,35
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	456 580 349,15	404 618 638,29	388 440 588,00	411 432 860,37
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	74 198 278,37	71 829 004,00	154 604 000,00	61 899 848,38
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	129 405 433,44	94 630 685,00	44 696 855,00	73 537 255,12
Sum anvendelse av midler	660 184 060,96	571 078 327,29	587 741 443,00	546 869 963,87
Anskaffelse - anvendelse av midler	1 685 946,60	49 511 318,71	-18 190 788,00	36 447 583,48
Endring i ubrukte lånemidler	93 737 425,51	0,00	0,00	2 063 594,93
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	95 423 372,11	49 511 318,71	-18 190 788,00	38 511 178,41
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger				
Bruk av avsetninger	107 513 176,60	131 262 210,00	6 747 297,00	55 012 348,53
Til avsetning senere år	105 827 230,00	82 259 628,29	29 388 085,00	18 564 765,05
	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	1 685 946,60	49 002 581,71	-22 640 788,00	36 447 583,48
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	35 267 576,89	29 935 564,00	29 935 564,00	34 478 022,81
Interne utgifter mv	35 267 576,89	29 935 564,00	29 935 564,00	34 478 022,81
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt endring arbeidskapital	Regnskap 2018	Regnskap 2017
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	68 300 720,86	38 459 504,80
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	-12 401 679,96	5 131 420,89
Endring premieavvik	5 122 936,00	2 484 180,00
Endring aksjer og andeler	-1 321 982,00	8 586 773,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	59 699 994,90	54 661 878,69
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	35 785 596,21	-16 150 861,28
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	95 485 591,11	38 511 017,41

Differanse (forklares nedenfor)	62 219
--	---------------

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
Tapsført utlån til Suma næringsutvikling AS	25 000
Tapsført utlån til flyktningen	7 000
Sosiallån omregistrert til bidrag livsopphold	31 030
Korrigert restanse på sosiallån	-811
	62 219

Note 2 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Rådmann+	1 024 299	0	0	6 069
Fungerende rådmann	550 736			3 246
Ordfører	955 059	0	0	6 069

Note 3 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Revisjon Midt-Norge SA. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 772.500,00.

Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 4 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	4 939 427	5 388 830
Tilført premiefondet i løpet av året	6 829 710	4 345 718
Bruk av premiefondet i løpet av året	-4 795 121	-4 795 121
Innestående på premiefond 31.12.	6 974 016	4 939 427

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2018 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 4.328.564,00 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %	
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %	
Pensjonsregulering	2,20 %		

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik KLP	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	22 190 692	20 629 412
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	19 664 285	18 964 923
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-19 655 298	-17 902 643
Administrasjonskostnader	1 659 003	1 592 682
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	23 858 682	23 284 374
Betalt premie i året	31 627 047	26 121 894
Årets premieavvik	-7 768 365	-2 837 520

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og akkumulert premieavvik	2018		2017	
	Arb.giveravg.		Arb.giveravg.	
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	503 975 750		486 376 382	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	464 128 062		421 292 139	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	39 847 688	2 032 232	65 084 243	3 319 296
Årets premieavvik	-7 768 365		-2 837 520	
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	0		0	
Sum amortisert premieavvik dette året	0		0	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-7 768 365	-396 187	-2 837 520	-144 714

	2018		2017	
Estimatavvik og planendringer	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Estimatavvik 31.12. dette år	7 803 889	-9 664 301	-3 227 347	-12 508 694

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik SPK	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	4 383 804	3 865 197
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	2 701 682	2 393 347
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-2 003 504	-1 788 135
Administrasjonskostnader	140 696	133 103
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	5 222 678	4 603 512
Betalt premie i året	4 466 852	4 660 012
Årets premieavvik	755 826	-56 500

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og akkumulert premieavvik	2018		2017	
	Arb.giveravg.		Arb.giveravg.	
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	74 627 527		66 092 215	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	51 869 064		-46 626 236	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	22 758 463	1 160 682	19 465 979	992 765
Årets premieavvik	755 825		-56 500	
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)				
Sum amortisert premieavvik dette året				
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	755 825	38 547	-56 500	-2 885

	2018		2017	
Estimatavvik og planendringer	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Estimatavvik 31.12. dette år	-1 086 832	1 449 826	5 826 858	-4 022 832

Note 5 Anleggsmidler

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	Immaterielle eiendeler	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2018	13 944 407	24 850 774	66 462 639	780 558 609	127 344 654	216 734 485		1 229 895 568
Årets tilgang	1 766 908	2 796 897	5 861 435	18 864 265	29 225 765	7 954 264	1 195 262	67 664 796
- herav overført fra egne KF								0
Korrigerings		670 326		-670 326				*
Årets avgang				-2 271 906				**
- herav overført til egne KF								0
Anskaffelseskost 31.12.2018	15 711 315	28 317 997	72 324 074	796 480 642	156 570 419	224 688 749	1 195 262	1 295 288 458
Akk avskrivninger 31.12	-8 857 911	-10 311 669	-29 533 467	-171 859 573	-44 539 303			-265 101 923
Netto akk. og rev. nedskrivninger								0
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.								0
Bokført verdi pr. 31.12.2018	6 853 404	18 006 328	42 790 607	624 621 069	112 031 116	224 688 749	1 195 262	1 030 186 535
Herav finansielle leaseavtaler	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets avskrivninger	-2 574 823	-2 390 565	-2 962 343	-19 367 532	-2 641 482	0	0	-29 936 745
Årets nedskrivninger	0	0	0	-263 834	0	0	0	-263 834
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	2 528 952	0	0	0	2 528 952
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	Lineær	

*Anlegg 551458 flyttes fra gruppe 40 år til gruppe 10år på grunn av feil valg av økonomisk levetid.

** I 2018 var det solgt bygning "Hamarvik barnehage" og bolig på Nordskaget

***I 2017 har investeringer på Nordhamarvik gravplass vart kapitalisert i kommunens regnskap. På grunn av at dette gjelder Frøya kirke, kapitalisert beløp på kr 263.834 fjernes fra kommunens anleggsregister i 2018

Note 6 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Hen- visning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2018	Balanseført verdi 01.01.2018
Egenkapitalinnskudd KLP		0 %		kr 12 611 525	kr 11 328 235
Frøya flyplass		20 %		kr 20 000	kr 20 000
PreBIO As		4,54 %		kr 312 530	kr 281 990
Trønder-Energi		2,75 %		kr 2 752 000	kr 2 752 000
Grønskaget Borettslag				kr 265 000	kr 265 000
Midt-Norsk Fergeallianse AS		14,28 %		kr 140 000	kr 140 000
Dalpro As		40,00 %		kr 4 457 001	kr 4 457 001
Oi! Trøndersk mat og drikke as		0,43 %		kr 10 000	kr 10 000
Trøndersk kystkompetansesenter				kr -	kr 310 640
Blått kompetansesenter AS		4,66 %		kr 310 640	kr -
Revisjon Midt-Norge IKS				kr -	kr 57 000
Revisjon Midt-Norge SA		1,07 %		kr 30 000	kr -
Kontrollutvalgets sekretariat		1,00 %		kr 19 000	kr 19 000
Storheia Borettslag - leil. 3				kr 447 500	kr 447 500
Storheia Borettslag - leil. 7				kr 297 500	kr 297 500
HAMOS forvaltning AS		9,50 %		kr 950 000	kr 950 000
Stiftelsen Halten NDM				kr 300 000	kr 300 000
Sistranda Borettslag - leil. 097 001 3				kr 50 100	kr 50 100
Sistranda Borettslag - leil. 097 001 2				kr 50 100	kr 50 100
Sistranda Borettslag - leil. 097 003 2				kr 50 100	kr 50 100
Frøya storhallen AS		100,00 %		kr 4 000 000	kr 30 000
Midt-Norge 110-sentral IKS		1,47 %		kr 1	kr -
Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS		2,14 %		kr 1	kr -
Frøya flerbrukshall DA		55,00 %		kr 1	kr -
Trondheim havn IKS		0,09 %		kr 1	kr -
Abakus AS		0,10 %		kr 2 500	kr -
Destinasjon Tr.lagskysten				kr -	kr 5 375
Fosenfly AS				kr -	kr 1 000
Frøya kystkultursenter				kr -	kr 5 000
Sum			kr -	kr 27 075 500	kr 21 827 541

Det har vart oppdagat at 3 av selskapene ikke eksister i enhetsregistret, og derfor er disse tatt bort fra kommunens balanse. Dette er:

- * Destinasjon Trøndelagskysten, balanseført verdi 5 375 kr
- * Fosenfly, balanseført verdi 1 000 kr
- * Frøya kystkultursenter, balanseført verdi 5 000 kr

Det er balanseført andel i selskapene på kr 1 hvor det ikke var foretatt noe innbetaling:

- *Midt-Norge 110-sentral IKS
- *Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS
- *Frøya flerbrukshall DA
- *Trondheim havn IKS

Note 8 Tap på utlån og forskutteringer

Kommunen har i regnskapsåret hatt følgende tap på utlån og forskutteringer:

Utlånt til	Samlet utestående 31.12.2018	Tap på hovedstol	Tap påløpte renter mv.	Samlet tap
Boligsosiale formål (startlån)	kr 95 907 454	kr -	kr -	kr -
<i>Andre utlån og forskotteringer:</i>				
Utlån til næringsformål	kr 72 141 000		kr -	
Suma næringsutvikling AS		kr 25 000		kr 25 000
Sosiallån	kr 912 636	kr 161 135		kr 161 135
				kr -
				kr -
				kr -
Sum		kr 186 135	kr -	kr 186 135

Suma næringsutvikling AS er slettet fra enhetsregister 20.10.2017

Note 9 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2018	01.01.2018	Neste års avdrag	Gj.snittlig løpetid (år)
Gjeldsbrevslån/banklån	858 821 475	708 735 942	27 232 000	29
Obligasjonslån	0	0	0	0
Sertifikatlån	0	0	0	0
Husbanklån - startlån	86 998 054	92 529 978	5 532 000	29
Finansielle leieavtaler	0	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	945 819 529	801 265 920	32 764 000	
Herav selvfinansierende gjeld	145 135 839	142 669 885		
Langsiktig gjeld i særregnskap				
	0	0		
	0	0		
Sum bokført langsiktig gjeld i særregnskap	0	0		
Kommunens samlede eksterne lånegjeld	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2018	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	141 875 474	3,59 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	803 944 055	1,75 %

Note 10 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Rentebytteavtaler

Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglemen
6875P	1	33.509	12.04.2012	01.02.2020	3,57	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5
6875Q	2	26.086	12.04.2012	04.02.2020	3,57	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5
6875R	3	25.281	12.04.2012	07.03.2020	3,57	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5
6875S	4	21.188	12.04.2012	25.03.2020	3,57	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5
6875T	5	18.667	12.04.2012	04.04.2020	3,57	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5
62395	6	2.880	11.10.2011	13.10.2021	3,63	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5
62394	7	14.265	11.10.2011	13.10.2021	3,67	3M nibor	Kontanstrømsikring	§ 5

Note 11 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7, ved å :

ALTERNATIV1 : beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf. koml § 50 nr. 1 og 2) multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2018	2017
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	27 136 616,00	25 608 979,00
Bergnet minimumsavdrag	27 271 669,00	25 868 266,00
Avvik	-135 053,00	-259 287,00

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og forskotteringer skal uavkortet benyttes til nedbetaling av kommunens innlån. Eventuelle mottatte avdrag som ikke er benyttet til nedbetaling av gjeld avsettes til avdragsfond (bundet investeringsfond) Jf. også KRS nr. 3 Lån, opptak, avdrag og refinansiering punkt 3.4 nr. 2.

	2018	2017
Mottatte avdrag på startlån	7 072 760	7 753 823
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	-5 623 775	-5 122 266
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-21 866 794	2 631 557
Saldo avdragsfond 31.12.	0	19 375 646

Note 12 Kommunens garantiansvar pr. 31.12.2018

Garantimottaker	Lånebeløp	Restgjeld	Garantiansvar	Garantibeløp 31.12.2018	Garantibeløp 31.12.2017	Utløpsdato	KS saken
NMK Frøya				305 659,00	650 000,00	15.10.2020	
Hamos Forvaltning IKS	15 000 000,00	14 625 000,00	9 %	1 462 500,00	875 000,00	29.01.2038	
Hamos Forvaltning IKS	81 225 000,00	81 225 000,00	9,5 %	7 716 375,00	7 448 000,00		
DalPro AS	10 000 000,00	6 153 800,00	40 %	2 461 520,00	2 769 216,00	30.11.2026	13/1117
DalPro AS	4 200 000,00	3 920 000,00	40 %	1 568 000,00	1 680 000,00	18.10.2032	17/2433
Frøya storhall AS	10 000 000,00	9 722 220,00	100 %	9 722 220,00	10 000 000,00	21.01.2036	14/1371
Frøya storhall AS	16 000 000,00	15 789 470,00	100 %	15 789 470,00	40 000 000,00	10.04.2056	16/74
Nabeita IL	2 000 000,00	2 000 000,00	100 %	2 000 000,00	0,00	24.09.2038	18/2326
Sistranda borettslag	11 750 350,00	7 309 385,00	100 %	7 309 385,00	7 772 606,00	15.09.2031	
Sum garantiansvar				48 335 129,00	71 194 822,00		

Note 14 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivaklasse	Finansforvaltningsreglement	Anskaffelseskost mai.2005	Markedsverdi 01.01.2018	Markedsverdi 31.12.2018	Balanseførtverdi	Resultatførtverdiendring	Durasjon
Rentepapirer	§ 4	47 192 455		0	0	0	0
Aksjefond	§ 4	0		0	0	0	0
Aksjer	§ 4	30 726 023	36 017 514	34 528 216	34 528 216	-1 489 298	0
Sertifikater	§ 4			0	0	0	0
Obligasjoner	§ 4	13 500 000	105 668 899	105 614 016	105 614 016	-54 883	0
		91 418 478	141 686 413	140 142 232	140 142 232	-1 544 181	0

Avkastningen på kommunens langsiktige portefølje ble -1,1% (NOK -1,543 mill) i 2018. Porteføljens markedsverdi er ved årsskiftet NOK 140,4 mill. I 2018 har det ikke blitt foretatt uttak fra eller innskudd i porteføljen, men det er tilført kr 221.342 gjennom mottatte rabatter fra forvalterne,

Tabellen nedenfor viser utvikling i porteføljeverdi siste 13,5 - års periode. Opptjent avkastning utgjør ca NOK 86,9 mill i perioden. Av tabellen fremgår reell avkastning for porteføljen og kommunens investeringsstrategi for hvert kalenderår, sammenholdt med et anslag på bankrenten for året.

Avkastningen siste 13,5 år er ca 100,1%. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indekssnivå er 2,1% - poeng høyere enn en bankrente over tid.

Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten siden oppstart er 3,7% - poeng pr år.

Note 15 - Avsetning og bruk av avsetninger

Bundne driftsfond - kap. 251	2018	2017
Beholdning pr.01.01	36 256 746,11	30 872 773,91
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	7 706 773,52	2 778 190,73
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet		0,00
Avsetning til bundne driftsfond	6 352 203,82	8 162 162,93
Beholdning pr. 31.12	34 902 176,41	36 256 746,11

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2018	2017
Beholdning pr.01.01	151 314 010,33	153 581 598,52
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	20 491 533,00	2 267 588,19
Avsetning til ubundne investeringsfond		0,00
Beholdning pr. 31.12	130 822 477,33	151 314 010,33

Bundne investeringsfond - kap. 255	2018	2017
Beholdning pr.01.01	20 012 682,12	17 381 125,12
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	21 866 793,89	
Avsetning til bundne investeringsfond	2 491 148,00	2 631 557,00
Beholdning pr. 31.12	637 036,23	20 012 682,12

Disposisjonsfond - kap. 256	2018	2017
Beholdning pr.01.01	24 273 160,81	17 223 451,94
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	7 297 328,43	6 105 873,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	25 204 867,56	7 413 113,13
Avsetning til disposisjonsfond	99 059 824,78	20 568 695,00
Beholdning pr. 31.12	90 830 789,60	24 273 160,81

Samlet avsetning og bruk av fond i året	2018	2017
Beholdning pr.01.01	231 856 599,37	219 058 949,49
Avsetninger	107 903 176,60	31 362 414,93
Bruk av avsetninger	82 567 296,40	18 564 765,05
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	25 335 880,20	12 797 649,88
Beholdning pr. 31.12	257 192 479,57	231 856 599,37

Note 16 – Strykninger

I forbindelse med balanseringen av regnskapet for 2018 foreligger et resultatmessig merforbruk.

For å minske et slikt merforbruk er rådmannen gitt fullmakt jfr. Økonomireglementet pkt 6.3. til å foreta nødvendige strykninger.

I denne forbindelse er følgende avsetninger til disposisjonsfond strøket:

15400.9000.880	Strøket beløp	kr.	29.555.088
----------------	---------------	-----	------------

Note 17 - Opplysninger om egenkapitalkontoene

*Endring regnskapsprinsipp

* Regnskapsmessig forbruk

Konto for endring av regnskapsprinsipp viser:	31.12.2018	31.12.2017
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK drift	3 009 230,97	3 009 230,97
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK investering	0,00	0,00

NOTE 18 - Kapitalkonto

		01.01.2018 Balanse	
		(kapital)	243 245 940,45
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Nedskrivninger fast eiendom	263 833,99	Oppskrivning av fast eiendom	4 293 245,03
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	29 936 745,00		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	6 301 317,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	67 664 796,10
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Kjøp av aksjer og andeler	5 316 330,00
Salg av aksjer og andeler	57 000,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	4,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	11 375,00	Utlån formidlings/startlån	26 284 106,98
Avdrag på formidlings/startlån	7 072 759,94	Utlån sosial lån	426 420,00
Avdrag på sosial lån	114 163,00	Utlån egne midler	0,00
Avdrag på utlånte egne midler	2 706 000,00	Utlån næring	44 650 000,00
Avdrag på næringsutlån	0,00	Oppskrivning utlån	0,00
Avskrivning sosial utlån	161 134,58	Avdrag på eksterne lån	32 760 391,00
Avskrevet andre utlån	0,00	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0,00
Bruk av midler fra eksterne lån	83 576 574,49	UB Pensjonsmidler (netto)	48 078 752,00
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Estimatavvik pensjonmidler	0,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	26 134 680,00	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0,00
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0,00	Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	5 992 742,00
Estimatavvik pensjonforpliktelse	0,00	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og	0,00
31.12.2018 Balanse		31.12.2018 Balanse	
Kapitalkonto	322 377 144,56	(underskudd i kapital)	0
478 712 727,56		478 712 727,56	

Note 19 - Investeringsoversikt

Prosj. nr.	Prosjekt navn	Vedtatt finansiering tom 31.12.2018	Akkumulert pr.31.12.17	Forbruk i 2018	Akkumulert pr.31.12.18	Til senere bruk
551430	MORGENDAGENS OMSORG	27 928 832	3 384 494	8 499 635	11 884 129	16 044 703
551341	Brannstasjon Sistranda	29 325 265	1 658 955	26 556 563	28 215 518	1 109 747
551364	VANNFORSYNING SISTRANDA-NORDSKAGET	23 000 000	14 518 868	4 645 263	19 164 131	3 835 869
551376	NYTT HØYDEBASSENG - BREMNESSTUVA	18 000 000	362 444	309 182	671 626	17 328 374
551528	Utbygging - Dyrøy oppvekstsenter	24 000 000		3 515 861	3 515 861	20 484 139
Totale investeringer		122 254 097	19 924 761	43 526 504	63 451 265	58 802 832

Note 21 Selvkostområder

	Resultat 2018					Balansen 2018	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vann	18 658 880	19 393 666	-734 786	96,2 %	100,0 %	-734 786	20 058 282
Avløp	5 157 286	4 921 298	235 988	104,8 %	100,0 %	235 988	3 663 583
Slam	37 735	1 090 052	-1 052 317	3,5 %	0,0 %	-2 053 083	
Feiing	772 402	863 228	-90 826	89,5 %	103,0 %		
Renovasjon	1 086 867	1 867 319	-780 452	58,2 %	0,0 %	-780 452	1 891 429
Tilsyn		315 725	-315 725	0,0 %	0,0 %	712 120	720 559
Reguleringsplaner	284 492	2 231 052	-1 946 560	12,8 %	22,0 %		
Bygge-og eierseksj.saker	1 533 948	2 708 222	-1 174 274	56,6 %	125,0 %		
Kart og opmåling	1 353 732	3 012 617	-1 658 885	44,9 %	69,0 %		
Eierseksjonering	381 564	297 444	84 120	128,3 %		84 120	85 116
SFO	2 063 138	4 028 466	-1 965 328	51,2 %	43,9 %		
Praktisk bistand i hjemmet ³⁾	23 718 441	73 340 880	-49 622 439	32,3 %	31,8 %		

	Resultat 2017					Balansen 2017	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vann	17 273 054	16 211 672	1 061 382	106,5 %	100,0 %	1 061 382	20 767 160
Avløp	4 382 085	3 051 686	1 330 399	143,6 %	100,0 %	1 330 399	3 248 675
Slam	2 165 184	1 434 839	730 345	150,9 %	0,0 %	730 345	2 747 264
Feiing	861 922	864 236	-2 314	99,7 %	103,0 %		
Renovasjon	608 787	160 265	448 522	379,9 %	0,0 %	448 522	2 651 589
Tilsyn				0,0 %	0,0 %		
Reguleringsplaner	360 684	1 403 749	-1 043 065	25,7 %	22,0 %		
Bygge-og eierseksj.saker	1 789 601	2 480 689	-691 088	72,1 %	125,0 %		
Kart og opmåling	1 043 478	2 975 482	-1 932 004	35,1 %	68,0 %		
Eierseksjonering	80 345	289 813	-209 468	27,7 %			
SFO	2 193 016	3 791 451	-1 598 435	57,8 %	37,4 %		
Praktisk bistand i hjemmet ³⁾	25 207 125	64 991 807	-39 784 682	38,8 %	36,5 %		

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende

3) For hjemmehjelpstjenesten er selvkost pr. time beregnet til kr 686. Brukerne betaler mindre for tjenesten pr. time enn beregnet selvkost.

Note 25

Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner

Stortinget besluttet i 2015 at det skal opprettes et havbruksfond. Fra og med 2016 skal 80 prosent av inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen fordeles gjennom Havbruksfondet til kommunal sektor (kommuner og fylkeskommuner).

Alle kommuner og fylkeskommuner, som det framgår av Akvakulturregisteret at har klarerte lokaliteter for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann, får en respektiv andel av inntektene som skal fordeles årlig. Fiskeridirektoratet er ansvarlig for utbetalingene.

I 2018 har Frøya kommune fått kr 102.902.230,21 fra Havbruksfondet

I drifts regnskap er dette bokført slik:

D Bank		kr. 102.902.230,21
K 18100	Andre statlige overføringer	kr. 102.902.230,21

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Årsberetning og årsrapport 2018

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Årsberetning og årsrapport for Frøya Kommune Regnskapsåret 2018

INNLEDNING

Årsberetningen er utarbeidet som et supplement til regnskapsdokumentene. Den tar for seg viktige økonomiske utviklingstrekk og utvikling i lokalsamfunnet for øvrig som kan påvirke kommunens økonomiske stilling.

Årsberetningen for 2018 er mer utfyllende enn foregående år. Rådmann har startet jobben med å rapportere foregående års mål og prioriteringer fra budsjett og økonomiplandokumentet inn i årsberetningen.

Krav om årsberetning er hjemlet i Kommunelovens §48 nr.1 og 5, og skal hvert år utarbeides av administrasjonssjefen i kommunen jfr. Kommunal regnskapsstandard nr. 6.

Årsberetningen skal ha et bestemt innhold. Den skal følge ved regnskapet ved behandling i kontrollutvalget, og kontrollutvalget skal, ut fra samlet materiale, avgi uttalelse til regnskapet som følger saken videre i formannskap og kommunestyret.

I forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10 skal det bl.a. redegjøres for vesentlige avvik mellom regulert budsjett og regnskap, både for utgifter og inntekter. Disse forholdene mener vi er ivaretatt gjennom beretningens punkter.

Årsberetningen inneholder følgende punkter:

Innhold

INNLEDNING	2
Andre forhold.....	5
Regnskapsresultat.....	6
Rammeområdene	7
Rådmann – fellestjenester	7
Mål for tjenestene	7
Prioriteringer og resultat	8
Lærlinger	8
Web-utvikler / informasjonsrådgiver	8
Areal og kystsoneplan.....	8
Rekruttere og beholde kompetanse	8
Internkontroll.....	8
Oppvekst.....	9
Mål for tjenestene	9
Prioriteringene og resultat	9
Digitalisering i skolen	10
Utviklingsplan 2018 for Frøyaskolen	10
Naustprosjektet	11
Grønt flagg	11
Helse og mestring	12
Mål for tjenestene 2017	13
Prioriteringene og resultat	13
Pleie- og omsorgstjenesten	13
Tjenesteområdet til mennesker med nedsatt funksjonsevne.....	14
Oppfølgingstjenesten.....	14
Familie og helse,	14
Kultur og idrett	16
Mål for tjenestene:	16
Prioriteringene og resultat	16
Frøya bibliotek	16
Frøyahallene	17
Frøya Frivilligsentral.....	17
Frøya kulturhus.....	17

Museum og kulturvern	17
Frøya Arena.....	18
Teknisk	19
Mål for tjenestene:	19
Prioriteringene og resultat	20
Økonomi	20
Hovedinntrykk og konklusjon	20
Inntekter og Finans	22
Investeringene	23
Regnskapsskjema 2A.....	23
Regnskapsskjema 2 B.....	23
Balansen.....	27
Finans.....	28
Likviditet	28
Lånegjeld.....	29
Fond	31
Økonomisk oversikt	32
Økonomisk oversikt – Investering	33
Sykefraværet.....	34
Sykedager totalt.....	34
Likestilling	34
Annet	35
Statlige styringssignaler	35

Andre forhold

Regnskapet er avlagt i henhold til kommuneloven og god kommunal regnskapsskikk, og Frøya kommune rapporterer etter KOSTRA-bestemmelsene.

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremstå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Kommunens skatteinntekter (netto skatteinntekter og rammetilskudd) har et avvik i forhold til budsjett på ca. 7 millioner kr. Dette skyldes at selv om den totale skatteinngangen til kommunen har økt, så har skatteinntektene til Frøya kommune en reduksjon. Dette skyldes at personskatt har blitt mindre, mens det er en økning i selskapsskatten. Kommunen får sine inntekter fra personskatten, mens staten får inntektene fra selskapsskatten.

Kommunens avkastning på fond som Grieg Invest forvalter, hadde et avvik på ca. 8,3 millioner kr for 2018. Dette skyldes forhold utenfor Norge som påvirker det nasjonale og internasjonale aksje- og pengemarkedet, og skjedde i sin helhet i 4.kvartal 2018. 7 millioner kr er budsjettert avkastning på fondsbeholdningen og kommunen har i tillegg et tap på fondsbeholdningen på ca. 1,3 millioner kr.

Økonomisk oversikt – drift – viser et positivt netto driftsresultat på kr 48,850 millioner kr. Etter at årets *bruk av* avsetninger og avsetninger er foretatt, kommer vi ut med et regnskapsmessig resultat på kr 0.

Godkjenning av driftsregnskapet legges frem for kommunestyret i egen sak.

Økonomisk oversikt – Investering – viser at investeringsregnskapet for 2018 legges frem med et resultat på kr 0.

Det vises også til oppsett over investeringsprosjekter i regnskapets note 16 – som viser vedtatt budsjettmessig dekning og virkelig regnskapsført dekning.

Frøya kommune har levert regnskap innen fristen 15.02.19

Regnskapsresultat

Ansvar

Regnskap 2016 Regnskap 2017 Budsjett 2018 Regnskap 2018 Avvik i NOK

1000 Folkevalgte	4 572 906	4 396 973	4 549 256	4 922 403	-373 147
1100 Rådmann	26 772 567	33 329 655	32 672 569	36 402 236	-3 729 668
1101 Økonomi	18 886 797	328 237	14 629 155	7 124 706	7 504 449
1103 Offentlig servicekontor	5 183 371	6 674 612	6 219 869	5 463 117	756 752
1120 Strategi og utvikling	4 835 644	4 554 302	4 205 076	3 903 429	301 647
Sum ramme fellestjenester	60 251 285	49 283 779	62 275 925	57 815 891	4 460 033
2010 Flyktningtjenesten	0	0	629 469	0	629 469
2020 Voksenopplæringen	0	0	9 881	0	9 881
2100 Dyrøy oppvekstssenter	4 497 438	4 469 644	4 812 270	4 809 113	3 157
2200 Mausund skole/SFO/barnehage	4 432 921	4 537 244	4 850 395	4 695 667	154 728
2300 Nabeita skole	14 065 330	14 431 637	15 517 918	15 265 313	252 605
2400 Nordskag oppvekstssenter	7 955 758	9 422 603	9 731 847	9 715 850	15 997
2500 Sistranda skole	26 437 135	27 972 291	28 028 808	27 987 822	40 986
2600 Sørburøy barne- og ungdomsskole	1 872 173	1 960 035	1 991 071	1 884 253	106 818
2800 Neset barnehage	6 736 039	6 465 698	6 704 832	6 633 519	71 313
2900 Musikk- og kulturskole	3 751 564	3 554 040	3 806 683	3 570 451	236 232
Sum ramme oppvekst	69 748 358	72 813 192	76 083 174	74 561 988	1 521 186
3114 Familie og helse	20 699 890	19 963 106	20 172 102	19 512 459	659 643
3200 Barnevernstjenesten	9 710 035	7 781 673	8 376 752	10 587 243	-2 210 491
3300 NAV - Sosialtjenesten	5 104 078	6 062 541	3 839 773	6 533 369	-2 693 596
3400 Pleie og omsorg	58 301 607	59 780 052	57 818 365	61 721 487	-3 903 122
3505 BAM	16 927 019	20 786 496	34 840 882	39 468 988	-4 628 106
Sum ramme helse og mestring	110 742 629	114 373 868	125 047 874	137 823 546	-12 775 672
4100 Kultur og idrett	4 920 479	7 146 264	6 779 963	8 074 029	-1 294 066
Sum ramme kultut og idrett	4 920 479	7 146 264	6 779 963	8 074 029	-1 294 066
5100 Tekniske tjenester	18 631 472	20 269 851	17 332 355	25 208 290	-7 875 935
5100 Tekniske tjenester - bygg	7 618 668	8 337 075	6 824 126	8 103 642	-1 279 516
5200 VAR-områder	0	0	60 322	-1 770 152	1 830 474
5400 Brannvesen	0	5 680 751	4 645 991	5 715 269	-1 069 278
Sum ramme teknisk	26 250 140	34 287 677	28 862 794	37 257 049	-8 394 255
8000 Frie inntekter.	-312 288 372	-350 404 225	-431 023 616	-424 371 763	-6 651 853
9000 Finans	40 375 482	48 849 509	130 300 078	108 839 266	21 460 813
9990 Årets regnskapsmessige resultat	0	23 649 934	1 673 808	0	1 673 808

Rammeområdene

Rådmann – fellestjenester

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i NOK
Sum ramme fellestjenester	59 948 153	49 283 779	62 275 925	57 815 891	4 460 033

Rammeområdet går totalt med et mindreforbruk med 4,46 millioner kr. Dette skyldes i hovedsak et positivt premieavvik på 7,5 millioner kr. Ansvarsområdet 1100 Rådmann går isolert med et merforbruk på ca. 3,7 millioner kr. Dette skyldes flere forhold, som en økning av barn i skoler utenfor kommunen med spesielle behov, arbeidet med nye Sistranda barne- og ungdomsskole, økning av utgiftene til private barnehager.

Rådmannansvaret har i flere år utviklet seg til å bli en «samlepost» for utgifter som ikke direkte passer inn i andre virksomheter. Dette er typisk utviklingsarbeid som gagnar hele eller flere rammeområder. Rådmann har derfor for 2019, opprettet et eget administrativt området for de to største rammene, helse og oppvekst. Disse ansvarene har for 2019 fått overført budsjett som gjelder deres respektive rammeområder. Dette er eksempelvis private barnehager og skoleskyss for oppvekst og det administrative arbeidet med «morgendagens omsorg» for helse og mestring.

Mål for tjenestene

Rammeområdet jobber ut fra mål i kommuneplanens samfunnsdel for årene 2015-2027.

Rammeområdet utfører tjenester innenfor et bredt spekter, der alle 4 satsningsområdene i samfunnsplanen er styrende.

SATSNINGSOMRÅDE: Levekår og folkehelse Overordnet mål: Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn	Fokusområder: - Frøya kommune er tydelig på strategi og utvikling - Vektlegger god økonomisk styring og langsiktig planlegging - Frøya kommune er en profesjonell og moderne tjenesteleverandør - Frøya kommune er en attraktiv og moderne arbeidsgiver - Frøya kommunen er attraktiv som bosted - Frøya kommune er et inkluderende samfunn - Frøya som samfunn tenker folkehelse i alt vi gjør
SATSNINGSOMRÅDE: Natur, miljø og klima Frøya har et rent naturmiljø som grunnlag for en god folkehelse, et stort naturmangfold og en trygg matproduksjon	
SATSNINGSOMRÅDE: Samfunn, natur og næring Frøya er et godt sted å leve	
SATSNINGSOMRÅDE: Organisasjonen Frøya kommune Overordnet mål: Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter	

Prioriteringer og resultat

Lærlinger

I budsjettvedtak, sak 152/14 i KST, ble det presisert at lærlinger innenfor pleie og omsorg skal ha spesielt fokus. Praksisen med at andre års lærlinger går på toppen av bemanningen endres, slik at de i større grad enn tidligere tas inn i ordinær bemanning.

Frøya kommune kan ta inn følgende lærlinger:

- Helsefagarbeidere, Barne- og ungdomsarbeidere, Institusjonskokk, Kontorfag, IKT, og Fagarbeider innen byggdrufterfaget

Pr. 31.12.18 har kommunen følgende lærlinger:

IKT	1 lærling
Helsefagarbeider	9 lærlinger
Barne- og ungdomsarbeider	4 lærlinger
Totalt 14 lærlinger.	

I forhold til resten av fylket ligger vi i det øverste sjiktet.

Web-utvikler / informasjonsrådgiver

Rådmann har omstrukturert fellestjenestene for å satse på dette området. Forvaltningskontoret ble flyttet til helse og mestring og IKT ble lagt til økonomi, slik at servicesenteret skulle ivareta funksjonene innen utviklingen av kommunens hjemmeside og informasjonsflyten til innbyggerne. I tillegg skulle også digitalisering være en av kjerneoppgavene. Rådmann har i perioden jobbet aktivt med disse områdene og har bl.a. behandlet sak om felles digitaliseringsstrategi i orkdalsregionen. Rådmann jobber videre med dette området, og vil for 2019 fokusere på videre digitalisering innen tekniske tjenester, både VAR-området og byggesøknader.

Areal og kystzoneplan

Det ble åpnet for innspill til revidering av kommuneplanens arealdel mars 2018. Frem til fristen 31. mai var det kommet inn over 200 innspill. Fra august og frem til jul ble det gjennomført innledende orienteringer og behandlinger av planforslag. Planforslag til kommuneplanens arealdel ble vedtatt lagt ut på høring desember 2018. Kommunedelplan Sistranda ble egengodkjent (med unntak av ett mindre område) september 2018.

Rekruttere og beholde kompetanse

Frøya kommune lyste ut ca. 80 stillinger i 2018. Kommunen sliter fortsatt med å beholde tilflyttere som ikke har noe tilhørighet i øyregionen, blant annet på teknisk er det en del turnover. Det er også vanskelig å konkurrere lønn med private bedrifter. Kommunen sliter også med å rekruttere enkelte yrkesgrupper som sykepleiere og vernepleiere til tross for gode lønnsbetingelser, blant annet eget turnustillegg, jfr. «Frøypakken»

Internkontroll

For å imøtekomme det nye personvernlovverket (GDPR) har vi hatt en prosjektgruppe personvern som hadde møter hver 14 dag i første halvår. Rådmann har på bakgrunn av dette ansatt personvernombud, forberedt internkontrollen og bidratt ut i organisasjonen. Kommunen har investert i nytt program Personvernappen som er en god hjelp til å ivareta dokumentasjonskravet i lovverket.

Forslag til internkontroll på de overordnede lovverkene (HMS, personvern, miljørettet helsevern) er stort sett ferdigstilt i løpet av året. Implementering vil skje i 2019, samt at sikkerhetsplan og sjekklister for alle rammeområdene er ferdig utarbeidet.

Oppvekst

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i NOK
Sum ramme oppvekst	69 748 358	72 813 192	76 083 174	74 561 988	1 521 186

Ramme 2 - oppvekst har et mindreforbruk på ca. 1,5 millioner kr. Alle virksomhetene innen oppvekst har et mindreforbruk, og har jobbet godt med å holde budsjettet for 2018. Private barnehager og skyssutgifter skolebuss er i 2018 anvist under rådmannens ansvarsområde. Fra og med budsjettåret 2019 er disse utgiftene overført rammeområde oppvekst i sin helhet.

Mål for tjenestene

Virksomhetene jobber ut fra følgende mål i kommuneplanens samfunnsdel for årene 2015-2027 og politisk vedtak, K-sak 106/16, mål for oppvekst 2016-2020.

SATSNINGSOMRÅDE: Levekår og folkehelse • Overordnet mål: Barn og unge opplever mestring, tilhørighet og trivsel som gjør dem rustet til hverdagen og voksenlivet. • Barn og unge på Frøya møter kompetente voksne på alle arenaer, både på skolen og i fritida.	Fokusområder: • Skape helsefremmende skoler og barnehager • Øke barnas læringsutbytte • Øke foreldrekompentansen • Stimulere til at ungdom tar høyere utdanning og at de etablerer seg på Frøya
SATSNINGSOMRÅDE: Samfunn, næring og kultur: • Frøya har et kompetansesamfunn preget av samhandling mellom næringsliv, det offentlige og frivilligheten	Hver virksomhet jobber ut tiltaksplaner ut fra overordnede mål Felles mål med helse og omsorg Forpliktet et tverrfaglig samarbeid mellom
Innen utgangen av 2020 skal Frøyaskolen ligge minst på landssnittet for grunnskolepoeng og nasjonale prøver.	

Prioriteringene og resultat

Frøya kommune har i 2018 også prioritert tidlig innsats – der begynneropplæringen knyttet til grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning er satt i fokus. Lesing i alle fag er spesielt viktig. Oppvekstsektoren er et prioritert satsningsområde for Frøya.

Til tross for denne satsningen har resultatene fra nasjonale prøver ved 5., 8. og 9. trinn og grunnskolepoengene når elevene går ut av 10. trinn, vært for svake de siste årene målt mot resten av Skole-Norge.

En av forklaringsfaktorene kan være at innrammingen og tydeliggjøringen av systematikken rundt utviklingsplanen ikke er godt nok forankret, eller at implementeringen av tiltak til den enkelt skole og klasserom ikke har vært tilstrekkelige – til tross for godt samarbeidet mellom og på tvers av virksomhetene. Dette er viktige fokusområder for inneværende år.

Det at vi har etablert «Frøyaskolen» som felles bakteppe i vårt utviklingsarbeid er veldig bra. «Frøyaskolen» må ytterligere videreutvikles for å sikre og lykkes med det felles løft hva gjelder læringstrykk og utbytte ved våre virksomheter og med det resultatbedring på NP og grunnskolepoeng.

Et utfordringsbilde som har blitt stadig tydeligere er særskilt norskopplæringen (SNO) til flerspråklige elever. Frøya kommune har en stor og økende andel fremmedspråklige elever på alle trinn der det er en utfordring med å gi god nok SNO - opplæring.

Selv med fokus på lesing i alle fag og på alle trinn, er ikke dette tilstrekkelig. Derfor utarbeides det nå en felles språkplan for mellom- og ungdomstrinnet i «Frøyaskolen». Dette arbeidet er iverksatt, men må forsterkes slik at språkplan for mellom- og ungdomstrinnet ferdigstilles og implementeres ASAP. Frøya kommune har siden 2017 vært tilknyttet Veilederkorpset. Veilederkorpset tilbyr veiledning som støtte til skoleeiere og skoleledere som ønsker å styrke kvalitetsutviklingsarbeidet i skolen. Veilederkorpset har gjennom sin veiledning og vurdering bidratt til å konkretisere utviklingsmål for «Frøyaskolen» basert på kommunens utfordringsbilde på en meget god måte.

I Frøya kommune får elevene flere timer undervisning i musikkskolen enn i normalkommunen. Frøya kommune har også i 2018 jobbet aktivt med å implementere ny rammeplan vedrørende barnehagens innhold og oppgaver. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Også foreldrene er veldig godt fornøyd med barnehagene i Frøya. Barnehagene scorer likt eller høyere enn landsgjennomsnittet på alle indikatorer.

Et annet fokusområde for 2018 har vært å nå målet om NULLMOBBING gjennom å styrke relasjonsbyggingen mellom elevene, lærerne, assistentene og hjemmet, samt forsterket fokus på varslingsplikten. Det vil si at alle som arbeider på skolen skal følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser som for eksempel mobbing.

I 2018 hadde vi 30 flyktninger under oppfølging. Alle bosatte flyktninger gjennomgår opplæring som fastsatt i lov, og innholdet i «introduksjonsprogrammet» er preget av god kvalitet viser brukerundersøkelser.

PP- tjenesten i Sør- Fosen har ytterligere styrket sitt samarbeid med den enkelte barnehage og skole i 2018. Målet har vært å være en nærere samarbeidspart og å kunne bidra i arbeidet med hvordan læringsmiljøet kan tilrettelegges for et større mangfold i et inkluderende læringsfellesskap i klasserommet.

Digitalisering i skolen

For å styrke elevenes digitale ferdigheter vedtok Frøya kommunestyre å innføre nettbrett i 2018 for alle trinn i grunnskolen. Som en følge av dette ble det utarbeides en strategi for hvordan jobbe med digitale ferdigheter innenfor barnehage og skole. Digitale ferdigheter vil si å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver, innhente og behandle informasjon, skape digitale produkter og kommunisere. Digitale ferdigheter innebærer også å utvikle digital dømmekraft gjennom å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbrett. Til dette arbeidet har vi benyttet firmaet RIKT as til implementeringen av det digitale læringsbrettet (Ipad) til alle elever på alle trinn. Opplæringen fortsettes også i 2019.

Utviklingsplan 2018 for Frøyaskolen

I vedtatt utviklingsplan for 2018 for Frøyaskolen ble Læring og Læringsmiljø valgt som felles fokusområdet. Hvert fokusområde har tre målområder med tilhørende delmål. Enheten utarbeider på egen enhet kritiske suksessfaktorer og tiltak med tidsramme for hvert målområde.

Naustprosjektet

Naustprosjektet startet opp i uke 37 i 2018 og består av 2 voksne og 5 elever, 1 jente og 4 gutter.

Prosjektet er ment for elever som sliter med motivasjon og mestring, og med det manglende læring og læringsutbytte. Prosjektet er knyttet til arbeidslivsfaget ved ungdomstrinnet.

Grønt flagg

Dyrøy Oppvekstsenter ble som Frøyas første enhet offisielt Grønt Flagg sertifisert i september 2018.

Grønt Flagg er en miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager og alle typer skoler. Nesset barnehage har også sendt sin søknad om å bli sertifisert. De andre enhetene følger fortløpende på.

Helse og mestring

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i NOK
Sum ramme helse og mestring	110 742 629	114 373 868	125 047 874	137 823 546	-12 775 672

Ramme helse og mestring har et merforbruk i 2018 på 12,775 millioner kr. Dette skyldes flere forhold. Barnevernet har et merforbruk på 2,2 millioner kr. NAV-sosialtjenesten har et merforbruk på 2,7 millioner kr. Pleie og omsorg (PLO) har et merforbruk på 3,9 millioner kr, og Bo, aktivitet og miljøtjeneste (BAM) 4,6 millioner kr, mens familie/helse unntatt barnevern har et positivt avvik på 659`kr.

Rådmann går ikke inn på detaljene for barnevernet, annet enn å konstatere at forbruket er økt som en følge av et større antall barn under omsorg. Det er helt klart et uttalt mål fra rådmann å bruke mere penger på forebyggende barnevern enn prosesser knyttet til omsorgsovertakelser, og rådmann vil derfor jobbe videre med dette.

Forbruket for NAV-sosialtjenesten er økt fra 2017. Avviket i forholdet til budsjettet er 2,7 millioner kr. Mottakerne er rettighetsbrukere etter lov, så det har vært utfordrende å iverksette tiltak for å begrense forbruk. Tendensen er lik som i landet og det mest bekymringsfulle er at det er stadig flere unge som faller utenfor arbeidslivet. Rådmann setter nå i gang et eget ungdomstiltak på bakgrunn av de urovekkende antall unge som registrerer seg på NAV. Samtidig har kommunen også andre sårbare grupper det må jobbes med for å stimulere til arbeid og aktivitet.

Pleie og omsorg har et merforbruk i 2018 på ca. 3,9 millioner kr. Dette skyldes i hovedsak merforbruk på forbruksartikler, og ekstraavgifter i forbindelse med vikarbyrå. Merforbruket med forbruksartikler er justert i budsjettet for 2019 med ca. 1,8 millioner kr, samt en økning på 0,8 millioner kr til demensavdelingene. Utgiftene til vikarbyrå er høye som en følge av at virksomheten må leie inn kompetente vikarer for å ivareta en forsvarlig drift. Det er brukt ca. 2,5 millioner på sykepleie-vikartjenester i 2018. Dette ansvarsområdet ender da med et underskudd på ca. 250`kr. Den største utfordringen med vikartjenesteb bruk er innenfor BPA- tjenesten, her har tjenesten brukt ca. 3,8 millioner i 2018 og har et overforbruk på ansvarsområdet på ca. 2,7 mill. Rådmann har nå forhandlet frem en rammeavtale for vikar innleie som kan senke utgiftene noe. Rådmann jobber videre med å få faste folk i stillingene, og å tenkte alternativt for å dekke forsvarlig drift.

Bo, aktivitet og miljøtjenesten har en merforbruk på 4,6 millioner kr. Dette skyldes i helhet mindre refusjon for ressurskrevende brukere enn det er budsjettet med. I forbindelse med regnskapsavleggingen for 2017 ble kommunen gjort oppmerksom på at regelverket rundt refusjonsordningen til ressurskrevende brukere ble strammet betydelig inn og at innslagspunktet for refusjon ble endret. Dette medførte at kommunen ikke fikk samme refusjon for utgifter som kommunen fikk året før. Rådmann har endret dette for 2019, og den budsjettete refusjonen for 2019 ligger på samme nivå som faktisk refusjon i 2018.

Familie og helse har et positivt avvik for 2018 som i hovedsak skyldes tilskudd fra fylkesmannen og helsedirektoratet til styrking av helsesøster- og skolehelsetjenesten, samt etablering av ungdomskontakt på opptrappingsmidler fra tilskudd på kommunalt rusarbeid. Midlene ble ikke brukt fullt ut i 2018 da økningene i årsverk ikke hadde helårsvirkning, samt at tiltak på 50 % økt stilling av jordmor ikke ble iverksatt.

Mål for tjenestene 2017

Virksomhetene har jobbet ut fra følgende mål i kommuneplanens samfunnsdel samt vedtak i K-sak 43/16. Målene er i tillegg brutt ned på den enkelte virksomhet med tiltak til hvert mål.

Følgende fokus/utviklingsområder for helse og omsorgstjenestene ble vedtatt i KST 28.4.16

Avdeling	Sykehjem	Beinskardet	Hjemmetjenesten	Funksjonshemmede	Familie, helse, rehab
Fokusområde 2016-2018	Morgendagens omsorg	Morgendagens omsorg	Morgendagens omsorg	Morgendagens omsorg	Morgendagens tjenester
Fokusområde 2016-2018	Tjenesteutvikling	Tjenesteutvikling	Tjenesteutvikling	Tjenesteutvikling	Tjenesteutvikling
Fokusområde 2016-2018	Kvalitetssikring Internkontroll	Kvalitetssikring Internkontroll	Kvalitetssikring Internkontroll	Kvalitetssikring Internkontroll	Kvalitetssikring Internkontroll

Disse fokusområdene settes inn i en sammenheng - **RØD TRÅD** - med målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Prioriteringene og resultat

Det store prosjektet «morgendagens omsorg» har tatt mye tid og ressurser. Det har vært jobbet målrettet i 4 delprosjekter; tomteerverv og regulering, nytt helsehus og omsorgsboliger, organisering, bemanning, ny driftsorganisasjon og velferdsteknologi.

I 2018 ble detaljreguleringsplan for Bekken politisk godkjent, det ble foretatt geotekniske undersøkelser av grunnforholdene, og det er også startet planlegging i fh. til nødvendig infrastruktur. Ny modell for fremtidig kjøkkendrift i det nye helse- og omsorgssentret ble også vedtatt, hvor kok-kjøøl prinsippet skal være den nye modellen for framtida. I dette ligger også i større grad produksjon av mat ut til innbyggerne, samt mulighet for produksjon av måltider til skolene. I juli 2018 ble det lyst ut en arkitektkonkurranse hvor tre tilbydere leverte forslag. Nytt helsehus og omsorgsboliger vil medføre store økonomiske investeringer for framtida, og det har vært sentralt å finne måter å drifte og organisere tjenestene på som er bærekraftige. Helse og mestring har jobbet med forslag til ulike modeller for organisering. Hva som bør knyttes opp mot hverandre i forhold til bemanning, kompetanse, og hvilke brukergrupper som bør knyttes tettere sammen. I dette bildet er det også satt fokus på heltidskultur. Utformingen av det nye helse- og omsorgssentret vil også være avgjørende for større fleksibilitet når det gjelder bruken av fagkompetansen framover. 2018 har hatt stor fokus på endrings- og utviklingsarbeid for å få til et best mulig helhetlig og sømløst tjenestetilbud. Brukerne skal møte en tjeneste hvor ansatte samarbeider på tvers av avdelinger og tjenester, og på tvers av forvaltningsnivå. I dette ligger også et tettere samarbeid med spesialisthelsetjenesten for å gi de kommunale tjenestene større innflytelse, samt å gi innbyggerne våre større valgmulighet/ tilbud lokalt. Det er lagt en plan for innføring av velferdsteknologiske løsninger både for helsehus, omsorgsboliger og hjemmeboende brukere. Det er også kartlagt mulige teknologier i digital medisinoppfølging, og digitalt tilsyn prøves nå ut i omsorgsboliger for å testes ut. Det ble i august 2018 tilsatt egen prosjektleder for velferdsteknologi, som blant annet skal ha ansvar velferdsteknologiske løsninger i det nye helse- og omsorgssentret, samt for hjemmeboende brukere. Helsesenteret antas å være ferdig medio 2021.

Pleie- og omsorgstjenesten er med de ulike avdelingene i positiv endring og utvikling. Fokus på holdningsskapende arbeid nytter, og er også med på å gi bedre tjenester til brukerne. Virksomheten har også fått på plass en god og forsvarlig internkontroll, og har hatt fokus på utarbeidelse og implementering av gode rutiner og retningslinjer. Dette har også stor fokus fremover. Pleie- og omsorgstjenesten har jobbet mye med morgendagens omsorg, med alt dette innebærer, og ser frem til å komme i gang med byggingen.

Det er jobbet mye med sykefravær og nærvær, NED- prosjektet har vært en viktig ressurs i dette arbeidet og tjenesten hadde en sykefraværnedgang på 1,0 % fra 2017. Korttidsavdelingen og miljøavdelingene som har hatt veldig høyt fravær tidligere år, har hatt en enda større nedgang. Tjenesten er opptatt av å holde fraværet nede over lengre tid, og dette krever kontinuerlig jobbing. Virksomheten ble resertifisert som livsgledehem i november og det jobbes godt og kontinuerlig med målene i livsgledearbeidet.

Tjenesteområdet til mennesker med nedsatt funksjonsevne har gjennom året jobbet mye med å målet at brukerne skal ha en meningsfull og aktiv livssituasjon basert på deres interesser, ønsker og behov. Målet er å kunne yte et helhetlig tilbud basert på brukerens ressurser og vedtak som er fattet, samt gi bistand og veiledning til familier med særlig tyngende omsorgsoppgaver. Årets brukerundersøkelser viser at virksomheten har brukere og pårørende som stort sett er fornøyd med tjenestene som leveres. Medarbeiderundersøkelsen viser at ansatte ønsker ekstra fokus på en mestringsorientert ledelse og relevant kompetanseutvikling. Ansatte står overfor mange utfordringer gjennom sin arbeidsdag som krever at de er både faglig og etisk oppdatert. Det har vært en del uro og utforende oppgaver knyttet til tjenesteleveransen innenfor dette tjenesteområdet, blant annet trusler og vold i arbeidshverdagen. Dette har lederne tatt tak i og jobbet frem retningslinjer og gitt ansatte opplæring på. På enkelte tjenesteområder har året vært preget av høyt sykefravær, noe som har påvirket arbeidsmiljøet og tjenesteleveransen. Det har ført til frustrasjoner og påvirket til tider motivasjon i arbeidsgruppene. De som har stått i jobb året gjennom har ofte kjent på belastningen og følelsen av å ikke kunne levere optimale tjenester for brukerne. Virksomheten har en engasjert og dyktig personalgruppe, som jobber mot de målsettinger som er satt og ønsker kun det beste for brukerne. For å forbedre arbeidshverdag, må ledelsen og ansatte fortsette å jobbe med nærvær og arbeidsmiljø på tjenesteområdene. Enn ser også en del endring i behovene hos brukerne. Det blir viktig å kartlegge og evaluere tjenesteleveransen fremover, samt at en må kartlegge behovet for kompetanseheving hos ansatte for å møte de oppgaver og endringer vi står i.

Oppfølgingstjenesten (tjenester til mennesker med alvorlig og langvarig rus- og /eller psykisk lidelse) har etablert en boligjeneste med personalbase hvor det i dag bor 3 brukere. Det arbeides med utvidelse av dette tilbudet for å kunne imøtekomme et fremtidig behov. Det er også etablert et ambulant tjeneste med oppfølgingstjeneste for hjemmeboende. Dette tilbudet gis gjennom kontakt med en oppfølger hjemme i egen bolig eller gjennom samtaler på kontoret. Tjenesten skal ivareta et helhetlig behov utfra de målsettinger brukeren selv har. Det har også vært jobbet med å utvikle dagtilbud for målgruppen, å ha noe meningsfullt å fylle dagen med og som gir struktur og mestring. Grunnkompetanse i tjenesten ivaretar godt miljøarbeidet som ytes. Imidlertid er det noe mangel på erfaring fra kompleksiteten og utfordringene knyttet til brukergruppen. Det er noe spesialisert kompetanse i tjenesten som imidlertid i størst grad kommer til anvendelse innenfor ambulant tjeneste. Dette har gitt en del utfordringer i løpet av 2018. Dette har medført mindre tid og fokus på det administrative – og overordnede arbeidet med blant annet kvalitetssikring, fagutvikling og organisering på tjenesteområdet. I disse utfordringene har personalgruppen fremvist stor grad av fleksibilitet og ønske om utvikling og læring der tjenesten har kunnet gi oppgaverelatert kompetanse. Det er gjennom året gitt praksisrelevant kompetanse som har ledet til at personalgruppen har utviklet seg i sin rolle og i forhold til sine oppgaver. Erfaring og utvikling av robusthet tar imidlertid tid og tjenesten har behov for videre utvikling.

Familie og helse, avdeling friskliv og mestring opplevde at rehabiliteringsoppgavene til hverdagsrehabiliteringsteamet var få i 2018, men de har jobbet bra med andre viktige oppgaver. Friskliv og mestring er en avdeling med ulike tjenester, og det er mye bra arbeid som skjer i alle tjenester til tross for at det har vært en del vikarer pga en del sykdom og fravær. Frisklivssentralen

med psykisk helse har stabilisert seg som en god og forutsigbar tjeneste for kommunens innbyggere. Det har vært 152 deltakere i ordinær frisklivsresept, med friskliv ung og styrke og balansegruppen.

For avdeling helsestasjon har 2018 har vært et spennende, men krevende år med flere ansatte under utdanning. Flere prosjekt og utviklingsarbeid er på gang, og en generell høy aktivitet på mange områder både innad i tjenesten og i samarbeid med andre tjenester. Samtidig har helsetjenesten for barn og unge innværende år fått et betydelig personellmessig løft. Ungdom- og familieveileder er igjen blitt en del av helsestasjonens personale, jordmorstilling er planlagt økt med 50% og det er opprettet nye stillinger for helsesykepleier og ungdomskontakt. Dette vil bedre tilbudet til barn og unge, men også lette arbeidspresset de øvrige ansatte har hatt over tid. Videre utvikling av tjenestetilbudet til barn & unge er så vidt kommet i gang, og vil være et av tjenestens fokusområder for neste år. Innværende år har vært preget av «å holde hjulene i gang» og tjenesten har i stor grad klart å opprettholde tjenestetilbudet som tidligere år, men revidering og utarbeidelse av rutinebeskrivelser er ikke gjennomført som planlagt. Dette arbeidet må prioriteres i 2019. I 2018 ble det født 63 barn på Frøya.

I løpet av 2018 har totalt 105 barn hatt kontakt med barneverntjenesten på en eller annen måte. Barneverntjenesten har i samme periode mottatt litt over 60 bekymringsmeldinger. De aller fleste av disse har gått til undersøkelse. I 2018 gjennomførte tjenesten totalt 61 undersøkelser. Totalt ble det gitt 56 omsorgs- og hjelpetiltak i løpet av året. Frøya kommune hadde i utgangen av 2018 totalt 11 barn under omsorg. Alle disse har fått lovpålagte oppfølgings- og tilsynsbesøk.

I løpet av 2018 har barneverntjenesten aktivt benyttet Familieråd i sitt arbeide. Metoden er med på å sikre mer medbestemmelse fra barn og familier, og tjenesten har fått utelukkende gode tilbakemeldinger fra de som har mottatt tilbudet. Barneverntjenesten har i tråd med nasjonale føringer fokus på barnets stemme i egen sak, og er opptatt av å innhente og dokumentere hva barn selv tenker og er opptatt av i sin hverdag. 2 saksbehandlere i tjenesten er blitt sertifisert som ICDP-veiledere i løpet av 2018. Det er gjennomført en runde med øvelsesgrupper i løpet av 2018 med gode tilbakemeldinger fra familiene som deltok. Dette skal brukes videre i kommunenes satsning på «ØYA», samt i tiltaksjobbing i tjenesten. Man ser stadig økende krav til kompetanseheving i barnevernsfeltet, og det må jobbes videre med tiltaksutvikling og metode i det barnevernfaglige arbeidet. Som et ledd i dette har Fylkesmannen i Trøndelag i 2018 delt barneverntjenestene i fylket inn i regionale læringsnettverk som sammen har som oppgave å se på muligheter for samarbeid og utvikling av tjenester. Dette skal det jobbes videre med i 2019.

Gjennom året 2018 har PLO, BAM og familie/helse deltatt i egen utviklingsprosess for ny organisering av rus og psykisk helse.

Målsetningen for de kommunale tjenestene i NAV er å bidra til forebygging og reduisering av fattigdom, fremme sosial inkludering og bidra til å bygge et sterkere sosialt sikkerhetsnett. Øke mulighetene for hver enkelt mottaker av sosial stønad å bli selvforsørget. NAV Frøya registrerer at antall søknader på økonomisk sosialhjelp er nesten tredoblet de siste 10 årene. Dette gjenspeiler et samfunn som har langt flere med utfordringer blant sine innbyggere enn tidligere. En ser at kompleksiteten i hver brukersak øker og en økning blant søkere med forsørgeransvar for barn. Det er derfor viktig å gjøre de gode individuelle og konkrete vurderinger som er nødvendig, slik at den enkelte får den oppfølgingen de har krav på etter målsettingen. Det er et mål unngå at noen blir gående på sosial stønad i lengre perioder enn hva som er nødvendig, men får muligheten til å komme i arbeid.

Kultur og idrett

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i NOK
Sum ramme kultut og idrett	4 920 479	7 146 264	6 779 963	8 074 029	-1 294 066

Kultur og idrett har et merforbruk på ca. 1,3 millioner kr. Dette skyldes i hovedsak merforbruk på Frøya kulturhus. Merforbruket skyldes drifts og lønnsutgifter for å drive og ha et aktivt og flerkulturelt kulturhus. For 2019 er rammeområdet tilført 1 million for å opprettholde driften.

Mål for tjenestene:

Kultur og næring jobber ut fra følgende mål i kommuneplanens samfunnsdel for årene 2015-2027

SATSNINGSOMRÅDE: Samfunn, Næring og Kultur Overordnet mål: Frøya er et godt sted å leve	Fokusområder: - Frøya er et attraktivt som bosted - Frøya er et inkluderende samfunn - Utvikle gode arene for organisert og uorganisert aktivitet - Arbeide for et mangfoldig fritidstilbud - Legge til rette for levende grender - Bygge gode idretts- og nærmiljøanlegg Hvert tjenesteområde jobber ut tiltaksplaner ut fra overordnede mål
SATSNINGSOMRÅDE: Levekår og folkehelse Overordnet mål: Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn	

Prioriteringene og resultat

Frøya bibliotek

I 2018 var biblioteket fokusert både på barn, ungdoms litteratur og litteratur for voksne. Målet var å øke antall av voksne lånere, å komme med et godt tilbud til dem.

Samtidig jobber biblioteket videre med å få barn til å lese og bruke biblioteket. Det er barn fra hele kommunen som bruker Frøya bibliotek. På grunn av lokalisering er det Sistranda skole som bruker biblioteket mest, men andre skoler og barnehager kommer også på besøk. Elever fra Sistranda skole besøker biblioteket daglig. Hvert klassetrinn kommer min. 1 gang per uke for å låne og levere bøker, også for å lese på biblioteket eller å ha aktiviteter sammen med sine lærere. Biblioteket arrangerer informasjonsmøte med opplæring for alle klassetrinn. Eldre barn og ungdommer deltar også i søkekurs. Vi samarbeider med VGS.

Biblioteket arrangerer for barn og ungdommer fremdeles mange arrangementer. Det er bl. a. lesestund minst 1 gang per måned, lesestund for barn i barnehagealder 1 gang per uke, sjakk for barn og ungdom 1 gang per uke, forfatter besøk, morsmålsdag, Nordisk litteraturuke, bokdag, høstferie med sjakk og matte, temautstillinger, 2 forskjellige lesekampanje: sommerles og vårt eget prosjekt på kommunal nivå: med kinobilletter og billetter til svømmehallen som premie for vinnere. Biblioteket samarbeider med skoler og barnehager i kommunen og med andre aktører (for eks. samarbeid med miljøuka, folkehelseuka). Biblioteket deltok i «Bli kjent dag» for VGS.

Frøyahallene

Frøyahallen har gjort noen endringer i 2018. Vi ble 1.juli igjen samlokalisert med Frivilligsentralen. Dette for å styrke både arbeidsmiljø og funksjonalitet. Vi har også fått på plass den siste 50 % stillingen som kulturmedarbeider etter at den ble utlånt til Frivilligsentralen som en midlertidig løsning.

I tillegg til vanlig drift så har primæroppgaven i 2018 vært å få til samarbeidet i helhetlig idrettspark som i dag heter Frøya Arena. Det har fungert godt så aktiviteten har tatt seg kraftig opp.

Basishallen har åpen hall hver lørdag og det er godt besøkt. I tillegg har det vært arrangert 85 bursdager for barn i basishallen, det er veldig populært.

Ungdomsbasen har også hatt en oppsving, og her er det i snitt ca. 40 stykker hver gang. Det vurderes også om det skal åpnes for en dag til i 2019.

BUA har økt utlånet, men det jobbes med å få til høyere aktivitet der også.

PlayPulse prosjektet som var et samarbeid med St.Olav i Trondheim er avsluttet men det er bestemt videreført i regi av Frøya kommune og Frøyahallen. Etter at vi åpnet dørene på heltid og gjorde rommet tilgjengelig for alle har aktiviteten skutt i været.

Svømmehallen har startet med renoveringsprosjektet. Dette er planlagt og skal skje i 2019. Vi håper at dette skal bidra til en bedre svømmehall og forhåpentlig vis bedre og utvidede åpningstider for kommunens innbyggere.

Frøya Frivilligsentral

Frøya Frivilligsentral har hele Frøya kommune som sitt virkeområde. Formålet er å stimulere til økt frivillig innsats gjennom mobilisering av frivillige til ulike aktiviteter som styrker det sosiale nettverket og øker livskvaliteten til mennesker i nærmiljøet. Sentralen skal også fokusere på ressurser og nettverksbygging mellom enkeltpersoner, frivillige lag/foreninger og offentlig sektor.

Gjennom året er det vært mange ulike aktiviteter, og rekruttering av frivillige har vært utfordrende. Sammen med morgendagens omsorg ser vi nå på muligheten for å kunne digitalisere og forenkle det å være frivillig. Dette arbeidet er viktig også framover. Frøya Frivilligsentral sammen med Frøyahallene har over tid utviklet seg til å bli en møteplass for folk i ulike aldre. Lokalene leies ofte ut til lag og foreninger.

I 2018 flyttet frivilligsentralen til Frøyahallene. Vi ser fordelene i at man er samlokalisert med at daglig leder har kollegialt nærvær og man sammen kan skape mere tilbud på tvers av avdelingene.

Frøya kulturhus

Frøya kulturhus hadde et svært produktivt år i 2018. Fokuset var først og fremst økt aktivitetsnivå på kino og kulturarrangementer, bredde i kulturtilbudet, samt større satsning på målgruppen ungdom.

Kinotallene viser jevnt godt besøk. Nytt av året: Jazzkafe, kulturkafe, kinobursdag og en innendørs oppsetning av Titranspelet.

Aktiviteter 2018

Totalt ble det arrangert 42 konserter og forestillinger av ulike sjanger og uttrykk i 2018. Totalt ble Storsalen utleid 44 ganger til næringsliv, private/kommunale arr. o.l. i 2018. Totalt ble det gjennomført 274 kinoforestillinger i 2018.

Publikumstall i 2018:

Det ble solgt 11 213 billetter i 2018.

Museum og kulturvern

Det arbeides jevnt med handlingsplana for kulturvern. Flere av tiltakene er allerede igangsatt og ferdigstilt.

Det har vært stor fokus på Stabben Fort. Bevilgningen brukes på sikring og utbedring. Det er montert sikringsgjerder ved alle tunnelåpninger. Sammen med fylkeskommunen er det tegnet og planlagt utbedring av kommandotårnet, og oppgradering av utstillingen.

Som en del av forberedelsene mot 120-årsmarkeringen av Titranulykka, ble det i samarbeid mellom frivillige og kommunen laget en oppsetning av «Titranspelet» i kulturhuset i april. Som en del av arrangementet ble det laget en åpen utstilling i kulturhuset.

Politikerne vedtok i etterkant av forestillingen at markeringen i 2019 skal foregå på Moldhaugen på Titran. Arbeidet med ute-spel kom i gang etter sommerferien.

Kommunen samarbeider med fylket om etablering av KUL-MIN på Titran. Det skal settes opp 4 skilt, med tema; Titranulykka, Stabben Fort, Sletringen og Fiskeværer Titran.

Frøya kommune er representert i samarbeidsmøter, i lag med andre kystkommuner som ligger innenfor den siste etappen i Kystpilgrimsleia. Dolm er vårt hovedknutepunkt, med satellitter både til Titran og Sula. Pilgrimene har mulighet for å stemple sine pass ved Sula kapell og ved Titran kapell.

Frøya Arena

Frøya Arena erstatter navnet på helhetlig idrettspark. Frøya Arena er et samarbeidsprosjekt mellom Frøya Storhall AS og de kommunale tjenestene innen kultur og idrett. Formålet med Frøya Arena er å gjøre alle kommunale tjenester innen kultur og idrett og Frøya Storhall tilgjengelig til kunder. Det er etablert ett kontaktpunkt som lager «pakker» til tilbyderne.

Det arbeides nå med å lage en hjemmeside for Frøya Arena og markedsføring og lett tilgjengelig informasjon. Det er også etablert et samarbeid med Frøya næringsforening om prosjektet.

Teknisk

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i NOK
Sum ramme teknisk	26 250 140	34 287 677	28 862 794	37 257 049	-8 394 255

Teknisk har et merforbruk på ca. 8,4 millioner kr. Dette skyldes flere forhold. Hovedsakelig skyldes dette lønnskostnader som ikke er budsjettet, for høye inntektskrav til bl.a. byggesak og oppmåling, kommunale avgifter og strømavgifter. Rådmann har som en følge av merforbruket i 2017 og 2018 gjennomgått budsjettet når 2019 skulle legges, og har rettet opp de feil som har oppstått de siste årene.

Mål for tjenestene:

Virksomheten jobber ut fra mål i kommuneplanens samfunnsdel for årene 2015-2027. Virksomheten utfører tjenester innenfor et bredt spekter, der alle 4 satsningsområdene i samfunnsplanen er styrende.

SATSNINGSOMRÅDE: Levekår og folkehelse - Overordnet mål: Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn SATSNINGSOMRÅDE: Natur, miljø og klima - Frøya har et rent naturmiljø som grunnlag for en god folkehelse, et stort naturmangfold og en trygg matproduksjon SATSNINGSOMRÅDE: Samfunn, natur og næring - Frøya er et godt sted å leve SATSNINGSOMRÅDE: Organisasjonen Frøya kommune - Overordnet mål: Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver	Fokusområder: - Gode innkjøpsprosesser i tråd med lov om offentlige anskaffelser - God og effektiv saksbehandling - God oppfølging av økonomi i alle ledd i virksomheten - Fokus på prosjektstyring, investeringsprosjekter - Vektlegge tiltak innen natur, miljø og klima - Fokus på at Frøya kommune har et velfungerende oppdatert planverk
---	---

Prioriteringene og resultat

Virksomheten jobber ut fra mål i kommuneplanens samfunnsdel for årene 2015-2027. Virksomheten utfører tjenester innenfor et bredt spekter, der alle 4 satsningsområdene i samfunnsplanen er styrende. Hovedsatsningsområder for teknisk avdeling:

- Gode innkjøpsprosesser i tråd med lov om offentlige anskaffelser
- God og effektivt saksbehandling
- Redusere sykefraværet og iverksette tiltak for oppfølging av sykemeldte
- Rekruttere og ivareta gode medarbeidere
- Daglig oppfølging av økonomi i alle ledd i virksomheten
- Vektlegge tiltak innen natur, miljø og klima

Økonomi

Det er foretatt en rammejustering i løpet av året, men dette er ikke tilstrekkelig for å dekke inn alle overskridelser i budsjettet. Ved gjennomgang av regnskapet for 1. halvår ble det funnet betydelige avvik som har medført et stort underskudd også i 2018. Dette må ses på som en videreføring av de overskridelser man hadde i regnskapet for 2017. Bl.a. er det store avvik mellom budsjettert lønn og faktisk lønnsutbetaling. Dette utgjør ca. kr. 6.500.000,- inkl. sosiale utgifter. Bakgrunnen for dette er at personell ikke finnes i lønnsarkene som lå til grunn for budsjettet og det er derfor foretatt en betydelig feilbudsjettering av lønn. Videre er det betydelig svikt i gebyrinntekter (plan, byggesak og oppmåling) som utgjør ca. kr. 1,4 mill. En god del av denne svikten skyldes at man ikke har overholdt saksbehandlingsfrister, samt at det i gebyrregulativet var «uteglemt» gebyr for behandling av reguleringsplaner som medførte at man ikke hadde hjemmel for å kreve gebyr. Dette ble opprettet høsten 2018. Resten av svikten skyldes mindre byggeaktivitet og ikke minst at det har vært budsjettert med urealistiske inntekter på gebyrer.

I og med at det er store feil i budsjetteringen for 2018, så har dette medført et stort underskudd. Teknisk sjef har selv sagt hatt fokus på dette hele høsten, men det var ikke mulig å rette opp hele dette avviket uten at dette ville få store og uakseptable følger for våre tjenester. Det ble derfor et stort behov for rammejustering og teknisk sjef fremla et forslag administrativt for budsjettjustering hvor bare deler av dette behovet ble dekket. Det ble i denne forbindelse tilført midler til el-utgifter, samt at det ble en rammejustering for brannkapitlet i budsjettet.

De store budsjettoverskridelser som følge av feilbudsjettering/underbudsjettering kan oppsummeres slik:

• Lønnsutgifter med sosiale utgifter:	kr. 6.600.000,-
• Svikt i gebyrinntekter:	kr. 1.400.000,-
• Bruk av ekstern hjelp til saksbehandling/klagebehandling (ikke budsjettert)	kr. 500.000,-
• Driftsavtale med fylkeskommunen vedrørende FKK – underbudsjettert	kr. 400.000,-
• Vakthold i forbindelse med Dyrøy ferjeleie påske/pinse m.m	kr. 300.000,-

Hovedinntrykk og konklusjon

Virksomhetsleder sluttet i sin stilling 01.06 og stillingen ble utlyst to ganger uten å lykkes å få rekruttert ny teknisk sjef. Det ble med bakgrunn i dette igangsatt en OU-prosess som endte opp i at teknisk ble delt i to, henholdsvis Forvaltning og Bygg/Kommunalteknikk. Begge virksomhetsstillinger ble utlyst og nye medarbeidere tilsatt som tiltrer 01.01.2019. I mellomtiden har tidligere teknisk sjef vært vikar fra 01.06 og ut året.

Det er klart at et skifte av virksomhetsledere og en OU-prosess tar energi fra våre medarbeidere, men dette ble sett på som helt nødvendig for at man kunne ruste virksomhetene for å møte fremtidens utfordringer. Dette ikke minst ut fra den store aktiviteten og vekst i kommunen med påfølgende økende folketall som gir store utfordringer på teknisk område i Frøya kommune. Antall saker til behandling øker, samtidig som saksbehandlere merker en tendens til økende antall henvendelser fra kommunens innbyggere generelt. I kommunens egen regi er det også stor aktivitet med etablering av kommunale byggefelt, næringsareal og byggeprosjekter som for eksempel Morgendagens omsorg. I takt med den økende utadrettede aktiviteten jobber teknisk med å få på plass gode rutiner for den daglige driften, slik at saksbehandlingen skjer mest mulig effektiv og at den enkelte som henvender seg til kommunen opplever likebehandling og at henvendelsen svares ut i henhold til gjeldende saksbehandlingsregler.

Vi har de senere årene opplevd stor «turnover» når det gjelder ansatte innen plan/byggesak. Dette medfører at mye tid går med til opplæring av nytilsatte, samt at rekrutteringsprosesser tar lang tid, slik at medarbeidere har sluttet før nye medarbeidere har tiltrådt stillingene.

Innenfor VAR-området er det stor aktivitet for å kunne levere gode vann og avløpsordninger både for den enkelte husstand og for industrien. Flere store prosjekter er under arbeid med blant annet bygging av høydebasseng, ringledning og kommunale avskjærende ledninger på avløpssiden. I tillegg til dette jobber kommunen med kartlegging og tiltak for å møte nasjonale og internasjonale utslippskrav både for egne anlegg og spredt avløp.

2018 har vært et utfordrende år, hvor virksomhetsleder og avdelingsleder plan/byggesak sluttet, samt at bemanningen har vært på et minimum. Dette har medført stor belastning på våre ansatte som har forsøkt etter beste evne å holde saksbehandlingstiden innenfor lovbestemte tidsfrister.

Med den nye organiseringen som gjelder fra 01.01.2019 og med styrking av forvaltningsvirksomheten så mener vi at det vil bli et større fagmiljø som vil medføre at vi beholder medarbeidere.

Inntekter og Finans

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Avvik i NOK
8000 Frie inntekter.	-312 288 372	-350 404 225	-431 023 616	-424 371 763	-6 651 853
9000 Finans	40 375 482	48 849 509	130 300 078	108 839 266	21 460 813
9990 Årets regnskapsmessige resultat	0	23 649 934	1 673 808	0	1 673 808

Kommunens skatteinntekter (netto av skatteinntekter og rammetilskudd) har et avvik i forhold til budsjett på ca. 7 millioner kr. Dette skyldes at selv om den totale skatteinngangen til kommunen har økt, så har skatteinntektene til Frøya kommune blitt mindre. Dette skyldes at personskatten har en minking, mens det er en økning i selskapsskatten. Kommunen får sine inntekter fra personskatten, mens staten får inntektene fra selskapsskatten.

Kommunen avkastning på fond som Grieg Invest forvalter, hadde også et avvik på ca. 8,3 millioner kr. Dette skyldes forhold utenfor Norge som påvirker det nasjonale og internasjonale aksje og pengemarkedsfond, og skjedde i sin helhet i 4.kvartal 2018.

Kommunen hadde også store ekstraintekter fra Havbruksfondet i 2018, på ca. 103 millioner kr. Hele dette beløpet ble i en budsjettjustering avsatt til disposisjonsfondet. I forbindelse med årsavslutningen, fulgte rådmann økonomireglementets strykingsregler, og måtte stryke deler av denne avsetningen, totalt ca. 29,6 millioner kr.

Investeringene

Regnskapsskjema 2A

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	74 198 278,37	71 439 004,00	154 604 000,00	61 900 304,04
Utlån og forskutteringer	70 934 106,98	44 650 000,00	0,00	22 473 888,97
Kjøp av aksjer og andeler	5 316 330,00	5 283 830,00	0,00	2 715 107,00
Avdrag på lån	5 623 775,00	0,00	0,00	5 122 266,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	2 491 148,00	0,00	0,00	2 631 557,00
Årets finansierungsbehov	158 563 638,35	121 372 834,00	154 604 000,00	94 843 123,01
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	83 576 574,49	83 576 574,00	125 764 000,00	53 940 405,07
Inntekter fra salg av anleggsmidler	6 358 317,69	180 540,00	0,00	3 346 283,90
Tilskudd til investeringer	52 300,00	0,00	0,00	5 334 000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	9 142 030,91	9 420 897,00	12 840 000,00	5 361 385,31
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	9 778 759,94	0,00	0,00	18 433 587,54
Andre inntekter	0,00	0,00	0,00	54 000,00
Sum ekstern finansiering	108 907 983,03	93 178 011,00	138 604 000,00	86 469 661,82
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	49 655 655,32	28 194 823,00	16 000 000,00	8 373 461,19
Sum finansiering	158 563 638,35	121 372 834,00	154 604 000,00	94 843 123,01
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

Avvikene i skjemaet er knyttet opp mot startlån. Kommunen har lånt ut totalt ca. 26 millioner i startlån 2018. Kommunen har i tillegg mottatt ca. 9,7 millioner i avdrag for hele porteføljen av startlån. Kommunen har ikke tidligere hatt praksis med å budsjettere dette. Veksten i startlån de siste årene, gjør imidlertid at denne posten i investeringsregnskapet har økt betydelig. Rådmann vil for fremtiden budsjettere dette, på lik linje med de øvrige postene i investeringsregnskapet.

Regnskapsskjema 2 B

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Investeringer valgte tiltak:			
110011 Tilskudd til øyrekka	54 552	0	963 656
340003 NYE SENER SYKEHJEMMET	0	100 000	0
550001 Bygging av bod Moa midtre	113 763	0	23 939
551306 NORDSKAG OPPVEKSTSENTER	0	0	153 401
551307 MAUSUND SVØMMEHALL	0	0	217 203
551313 FRØYAHALLEN	0	0	234 460
551314 BOLIGOMRÅDE BEINSKARET	89 770	246 787	137 144
551315 NÆRINGSAREAL	771 621	800 000	531 846
551317 SENTRUMSOMRÅDE	0	0	2 267
551324 VASSVERKSUTBYGGING	0	0	521 181
551326 KLOAKKUTBYGGING	0	0	883 813

551327	ALMENNINGSKAIER	85 375	100 000	717 044
551328	TRAFIKKSIKKERHETSTILTAK	250 000	0	539 157
551329	ASFALTERING KOMM. VEGER	0	0	258 358
551332	TOMTESALG	1 339 440	0	219 010
551336	SKARPNESET NÆRINGSPARK	0	5 000 000	0
551341	Ny brannstasjon	26 556 563	26 605 587	218 717
551342	Dyrøy oppvekstsenter	0	0	90 077
551343	BOLIGFELT HOLAHAUAN	92 724	100 000	2 098 352
551345	ADRESSEPROSJEKT	19 721	50 000	359 107
551347	FJERNVARMEANLEGG - SISTRANDA SENTRUM	2 886 618	2 443 324	267 627
551351	Opprusting Frøya kommunehus	0	0	111 345
551352	Kommunale veier	726 640	1 000 000	0
551356	Kombinert tankvogn	1 217 165	1 200 000	0
551358	LIGGEKAI SISTRANDA	340 109	100 000	0
551361	Oppgradering uteområdet på Sistranda/Hamarvik	192 142	100 000	0
551364	VANNFORSYNING SISTRANDA-NORDSKAGET	4 645 263	4 000 000	12 476 228
551369	BRANNVARSLINGSANLEGG KOMMUNEHUSET	0	0	514 353
551370	FORPROSJEKT MUSEUM	0	175 000	0
551374	NORDHAMARVIKA GRAVPLASS	629 063	1 000 000	263 834
551375	NYTT HØYDEBASSENG - BERGHEIA	170 795	100 000	30 171
551376	NYTT HØYDEBASSENG - BREMNESSTUVA OPPRYDDING KOMMUNALE	309 182	500 000	235 957
551377	AVLØPSLEDNINGER/OVERVANNSPROBLEMER	0	0	73 741
551378	UNIVERSELL UTFORMING HALLAREN, TITRAN OG SULA KAPELL	0	40 000	150 000
551379	RAMMEPLAN AVLØP	0	0	-60 606
551383	UTBEDRING AV TAK SLETTA KIRKE	0	0	536 000
551391	NY FLYTEBRYGGE INNTIAN HAVN (KOMMUNAL KAI)	105 874	92 500	216 641
551393	DIGITALISERING AV BYGNINGS- OG DELINGSARKIV	122 854	100 000	461 500
551394	UTVIDELSE AV RENSEANLEGG KIRKEDALSVATNET	6 072	0	8 621 053
551395	AVLØP/OVERVANN GOLAN/STORHALL	0	0	3 138 467
551401	FRILUFTLIVETS ÅR KOMMUNE	0	146 932	0
551402	FYSISK UTFORMING OSK	0	18 750	142 256
551404	INNKLØP ELEVP CER	534 801	577 778	418 729
551406	NY KOMMUNIKASJONSLØSNING	0	136 196	52 990
551407	NY SKOLEPORTAL	0	182 150	0
551410	RULLERING KOMMUNEPLANENS AREALDEL - REGULERINGSPLANER	196 115	0	0
551415	SVØMMEHALLEN - MODERNISERING	301 951	200 000	185 621
551416	HELHETLIG IDRETTSPARK/ BASISHALL - UTSTYR	19 000	0	40 276
551423	HELHETLIG IDRETTSPARK/ MARKAPROSJEKT	37 460	0	376 336
551424	HELHETLIG IDRETTSPARK/ SJØSPORT	0	0	13 750
551425	HELHETLIG IDRETTSPARK/ UTEOMRÅDER SISTRANDA SKOLE	0	0	1 541 200
551427	BOLIG FUNKSJONSHEMMEDE - SISTRANDA	12 057	0	10 884 130
551429	AVLASTNINGSBOLIG FOR BARN	0	0	1 213 827
551430	MORGENDAGENS OMSORG	8 499 635	7 000 000	2 960 762
551431	GJETØY BRU	17 554	100 000	983 679
551434	VARMESENTRAL MAUSUND SKOLE	225 775	200 000	254 632
551436	DIGITAL INFORMASJON I FRØYA HALLEN	108 235	100 000	0

551437	DIGITALISERING AV REKLAME I IDRETTSHALLEN	185 638	100 000	600 000
551438	STRØMSØYLER SÆTERVÅGEN OG SISTRANDA	0	0	472 403
551439	HOVEDPLAN VANN	30 330	100 000	480 577
551440	UTBYGGING VANNLEDNINGSNETT FRØYA	0	0	118 357
551445	RENSEANLEGG AVLØP SISTRANDA	51 650	100 000	249 827
551447	AVLØPSANLEGG GRINDFARA	791 700	0	0
551449	AVLØPSANLEGG FLATVAL 1 OG 2	1 268 350	600 000	0
551456	SANERING AV AVLØPSANLEGG NORDSKAGET	18 252	100 000	208 935
551458	SANERINGSPLAN SPREDT AVLØP	634 205	250 000	670 326
551463	SIKRING OG OPPGRADERING AV STABBEN FORT	0	100 000	187 389
551464	SISTIEN	242 871	200 000	65 552
551466	KOMMUNALT HJELPEMIDDELLAGER	84 918	100 000	0
551467	ASFALTERING UTEPLASS NABEITA OPPVEKSTSENTER	0	0	218 802
551473	Oppussing Mausund skole	0	0	181 236
551476	Opprusting Nabeita garasjene	0	0	105 616
551478	FRØYA SYKEJEM	0	0	2 273 599
551479	NESSET BARNEHAGE	0	0	72 356
551480	PERSTUA	0	0	278 932
551482	FLISHUGGER	0	0	133 750
551483	UTVIDELSE AV NORDHAMARVIKA INDUSTRIOMRÅDE	254 258	100 000	547 974
551488	Senge- og personløftere Frøya sykehjem	104 088	100 000	0
551489	Medisinteknisk utstyr Frøya sykehjem	114 263	100 000	0
551492	Musikkbinge Nordskag oppvekstsenter	710 124	300 000	0
551497	Utstyr til avlastningsbolig barn- og unge	74 550	120 000	0
551499	Opparbeide næringsområder	239 627	500 000	0
551507	Vedlikehold Sula kapell	1 717 058	1 656 000	0
551510	Basestasjon Nordskag	367 309	600 000	76 431
551512	Salg boliger Nordskag	0	0	351 384
551513	Helhetlig idrettspark / Uteområde Sistranda skole	25 063	0	240 423
551515	Utbedring av Bogøy kai	5 346 663	3 000 000	93 206
551517	Gjøre bygdetunet funksjonelt	0	200 000	0
551518	Konsekvensutredning og ROS analyse - kommuneplanens areal	1 195 262	1 200 000	0
551519	Flatvalvegen	2 450 000	2 450 000	0
551520	Digitalisering av graver	248 000	248 000	0
551522	Forprosjekt industriområde Hallaren	143 750	200 000	0
551524	FP Parkering Dyrøy fergeleie	77 487	0	0
551525	Uteområdet i Sistranda sentrum/Torvet	78 482	100 000	0
551526	Prosjektering vei, vann og avløp Beinskaret 3	102 443	100 000	0
551528	Utbygging - Dyrøy oppvekstsenter	3 515 861	700 000	0
551529	Forprosjekt næringsareal Uttian	726 314	600 000	0
551530	Vannlekestyr	150 000	0	0
551531	Boligmodul Perstua	1 260 906	800 000	0
551553	Velferdsteknologi	355 089	1 200 000	0
551554	Bygningen til kommunenes anleggsavdeling på Nabeita	33 613	0	0
551555	Tilbygg/lager til Frøyahallen	108 197	0	0
556001	Løpende investering kommunale vannledninger, samlepost	0	100 000	0

556002	Oppgradering vannledningsanlegg Bremnestuva	524 442	500 000	0
556004	Vannforsyning Sandvika	50 477	100 000	0
556006	Membranrigg D	239 149	200 000	0
556011	Ventilkammer Nordskag næringspark	0	2 000 000	0
557001	Løpende investeringer kommunale avløp, samlepost	0	100 000	0
Investeringer valgte tiltak:		74 198 278	71 439 004	61 900 306
Finansiert slik:				
	Salg av tomter	6 301 317		
	Spillemidler fra fylkeskommune	1 790 160		
	Kompensasjon for merverdiavgift	9 142 031		
	Bruk av lånemidler	46 315 473		
	Bruk av ubundne kapitalfond	8 144 746		
	Bruk av disposisjonsfond	2 504 551		
Total finansiering:		74 198 278		

Frøya kommune er ambisiøs i sin investeringsplanlegging. Rådmannen konstaterer at flere prosjekter ikke er igangsatt i 2018 og går over til 2019. Det er også flere store prosjekter med lang gjennomføringsfase, spesielt innen VAR-området.

Av betydelige avvik nevnes prosjekt 551332 Tomtesalg. Dette er et prosjekt der salgsinntekter fra f.eks. tomtsalg som skal viderebrukes i investeringsregnskapet postert.

I Prosjekt 551336 Skarpneset næringspark var grunnen planlagt ervervet i 2018, men kommunen har ikke fullført dette. Forventer at ervervet av grunn vil bli gjennomført i 2019.

I prosjekt 551528 Utbygging – Dyrøy oppvekstsenter er et merforbruk for 2018. Prosjektet ble nedbudsjettet i slutten av 2018, men forbruket ble en del større enn forventet. Prosjektet er midlertidig oppbudsjettet i 2019 i tråd med totalbevilgningen.

Investeringsregnskapet viser et betydelig avvik i forbindelse med låneopptak og forbruk. Dette skyldes at kommunen har foretatt låneopptak på flatvalveien tidligere år, men har betalt dette i 2018. Revisjonsberetningen vil reflektere dette.

Balansen

Balansen fremkommer slik:

1.3. - Oversikt - balanse

	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
Anleggsmidler		1 742 220 252,39	1 592 193 145,79
Herav:			
Faste eiendommer og anlegg	5	1 004 131 540,81	970 139 400,90
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	26 054 994,04	24 590 988,81
Utlån		168 961 090,54	107 716 840,08
Konserninterne langsiktige fordringer		0,00	0,00
Aksjer og andeler	6	27 075 500,00	21 827 541,00
Pensjonsmidler	4	515 997 127,00	467 918 375,00
Omløpsmidler		440 250 401,71	380 550 406,81
Herav:			
Kortsiktige fordringer		39 349 772,51	51 751 452,47
Konserninterne kortsiktige fordringer		0,00	0,00
Premieavvik	4	8 164 552,00	3 041 616,00
Aksjer og andeler	14	140 368 204,00	141 690 186,00
Sertifikater		0,00	0,00
Obligasjoner		0,00	0,00
Derivater		0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd		252 367 873,20	184 067 152,34
SUM EIENDELER		2 182 470 654,10	1 972 743 552,60
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital		582 578 855,10	501 761 704,39
Herav:			
Disposisjonsfond	15	90 830 789,60	24 273 160,81
Bundne driftsfond	15	34 902 176,41	36 256 746,11
Ubundne investeringsfond	15	130 822 477,33	151 314 010,33
Bundne investeringsfond	15	637 036,23	20 012 682,12
Regnskapsmessig mindreforbruk		0,00	23 649 933,60
Regnskapsmessig merforbruk		0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap		0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap		0,00	0,00
Kapitalkonto	18	322 377 144,56	243 245 940,45
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	17	3 009 230,97	3 009 230,97
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)		0,00	0,00
Langsiktig gjeld		1 527 615 721,00	1 362 920 174,00
Herav:			
Pensjonsforpliktelser	4	581 796 192,00	561 654 254,00
Ihendehaverobligasjonslån		0,00	0,00
Sertifikatlån		0,00	0,00
Andre lån	9	945 819 529,00	801 265 920,00
Konsernintern langsiktig gjeld		0,00	0,00
Kortsiktig gjeld		72 276 078,00	108 061 674,21
Herav:			
Kassekredittlån		0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld		71 481 706,00	108 061 674,21
Derivater		0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld		0,00	0,00
Premieavvik	4	794 372,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 182 470 654,10	1 972 743 552,60
MEMORIAKONTI			
Memoriakonto		145 607 979,89	14 933 241,38
Herav:			
Ubrukte lånemidler		108 595 666,89	14 858 241,38
Ubrukte konserninterne lånemidler		0,00	0,00
Andre memoriakonti		37 012 313,00	75 000,00
Motkonto for memoriakontiene		-145 607 979,89	-14 933 241,38

Finans

I hht. finansreglementet skal Rådmannen minst tre ganger pr år (inkl. pr 31.12) rapportere status for kommunens finansforvaltning til Kommunestyret. Finansrapporteringen inngår som en del av den generelle økonomirapporteringen. Innhold i rapporteringen er spesifisert i pkt 2.4, 3.7 og 4.7. Ved vesentlige endringer skal Kommunestyret orienteres så raskt som mulig:

- *Finansieringskostnad eller avkastning avviker negativt fra budsjett og en forventer ikke at dette rettes opp i løpet av budsjettåret*

Kommunen har en inntektssvikt på ca. 8,3 millioner kr på finans i 2018. 7 millioner kr er budsjettert avkastning på fondsbeholdningen og kommunen har i tillegg et tap på fondsbeholdningen på ca. 1,3 millioner kr. Hele tapet skjedde i 4.kvartal 2018.

- *Det har oppstått avvik mellom krav og rammer i finansreglementet og faktisk forvaltning*

Rådmannen ser ikke at det er avvik på dette punktene i 2018.

Likviditet

I hht. finansreglementet 2.4 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal følgende fremgå:

- *Sammensetting av aktiva*
- *Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva*
- *Vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponeringen*
- *Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet*
- *Markedsrenter og egne rentebetingelser*

Likviditet

31.12.2018

I	Omløpsmidler	440 250 402
	kortsiktig gjeld	72 276 078
	Arbeidskapital	512 526 480
	Premieavvik m/AGA	-7 370 180
	Ubrukte lånemidler	-108 595 667
	Korrigert arbeidskapital	396 560 633
 II	 Kasse, bank	 252 367 873
	Aksjer, andeler	140 368 204
	Netto innskudd	392 736 077
	Herav	
	Fond	-257 192 480
	Ubrukte lånemidler	-108 595 667
	Grunnlikviditet	26 947 930

Lånegjeld

I hht. finansreglementet 3.7 Rutiner for rapportering

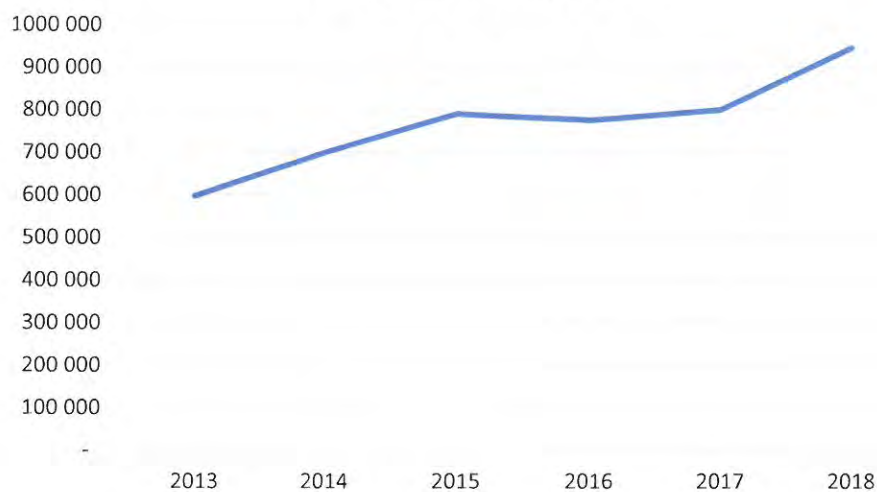
Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler skal følgende fremgå:

- Sammensetting og løpetid for passiva
- Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer passiva
- Vesentlige markedsendringer og endringer i risikoeksponeringen
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser
- Opptak av nye lån og refinansieringer av eksisterende lån

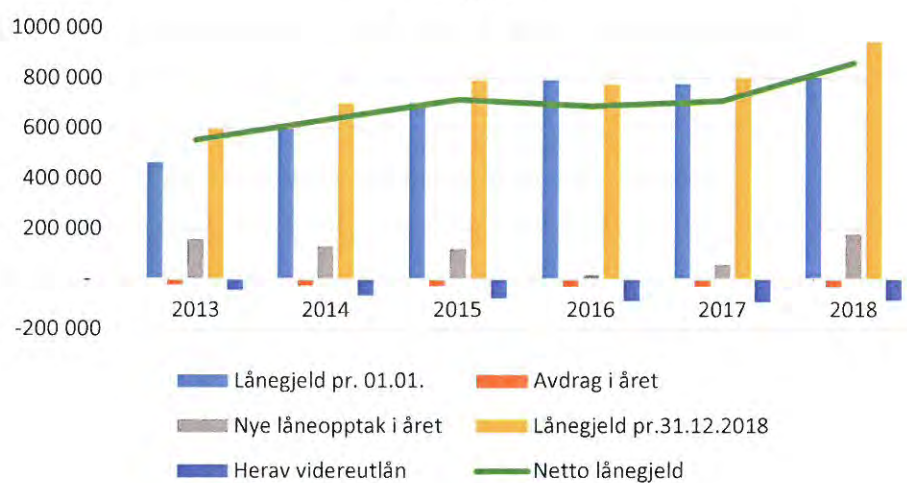
Lånegjelda har utviklet seg slik (hele tusen).

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lånegjeld pr. 01.01.	462 560	597 085	700 098	791 457	775 993	801 266
Avdrag i året	-22 277	-26 013	-27 766	-30 964	-30 731	-32 760
Nye låneopptak i året	156 803	129 026	119 125	15 500	56 004	177 314
Lånegjeld pr.31.12.2018	597 085	700 098	791 457	775 993	801 266	945 820
Herav videreutlån	-44 872	-66 561	-77 689	-87 944	-92 821	-87 198
Netto lånegjeld	552 213	633 537	713 768	688 049	708 445	858 622
Nto gjeld i % av driftsinnt.	140	165	177	153	147	158

Lånegjeld pr. 31.12.18

Lånegjeld

Fordeling av lånegjeld i kommune på ulike områder:	31.12.2017	31.12.2018
Lån til selvkostområdene (VAR) i kommune	142 700	145 136
Lån til kirkelige formål	6 755	8 660
Startlån	92 821	87 198
Lånegjeld på kommunens øvrige tjenesteområder	558 990	704 826
Kommunens totale langsiktige gjeld:	801 266	945 820

Fond

I hht. finansreglementet 4.7 Rutiner for rapportering

Kommunens generelle retningslinjer fremgår i pkt 1.5. For langsiktige finansielle aktiva skal følgende fremgå:

- Sammensetting av aktiva
- Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponeringen
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser

Her kan det opplyses at 3 mnd. Nibor er 1,37 %. Effektiv rente i obligasjonsporteføljen er 2,2%

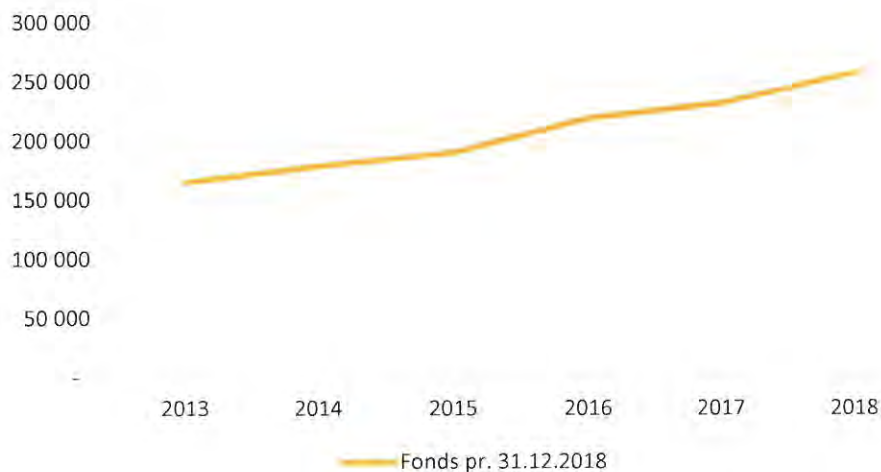
- Delporteføljenes relative risiko

Relativ risiko i aksjeporteføljen er p.t. 1,5 % (krav i finansreglementet inntil 5 %) og i obligasjonsporteføljen 0,9 % (krav i finansreglementet inntil 2,5 %)

- Renterisiko for de rentebærende investeringene

Her kan det opplyses at renterisikoen p.t. er noe lavere enn porteføljens referanseindekser

Fonds pr. 31.12.2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fonds pr. 01.01.	143 129	165 215	178 912	190 385	219 059	231 857
Bruk i året	-17 088	-24 477	-21 819	-19 346	-18 565	-82 568
Avsetninger i året	39 174	38 174	33 292	48 019	31 363	107 903
Fonds pr. 31.12.2018	165 215	178 912	190 385	219 059	231 857	257 192

	Beholdning 01.01.18	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnsk apet	Bruk av fond i inv.regnskap et	Beholdning 31.12.18
Disposisjonsfond	kr 24 273	kr 99 060	kr 25 205	kr 7 297	kr 90 831
Bundne driftsfond	kr 36 257	kr 6 352	kr 7 707		kr 34 902
Ubundne investeringsfond	kr 151 314			kr 20 492	kr 130 822
Bundne investeringsfond	kr 20 013	kr 2 491		kr 21 867	kr 637
Samlede avsetninger og bru	kr 231 857	kr 107 903	kr 32 912	kr 49 656	kr 257 192

For de øvrige punktene i finansrapporteringen, vises det til vedlagte rapport fra Grieg Investor.

Økonomisk oversikt

Følgende tall fra økonomisk oversikt drift viser hvordan resultatet for 2018 fremkommer:

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger		17 667 928,04	17 337 436,00	17 887 436,00	16 890 132,60
Andre salgs- og leieinntekter		45 644 927,29	46 654 683,00	46 654 683,00	43 775 074,34
Overføringer med krav til motytelse		53 619 069,49	22 432 606,00	40 964 606,00	63 678 341,81
Rammetilskudd		111 337 420,00	92 790 636,00	111 334 636,00	55 067 563,43
Andre statlige overføringer		110 752 030,90	104 104 980,00	1 140 000,00	3 319 221,40
Andre overføringer		751 677,33	2 279 405,00	2 279 405,00	12 015 593,65
Skatt på inntekt og formue		199 096 577,74	223 280 000,00	192 504 000,00	283 114 905,76
Eiendomsskatt		4 340 791,00	4 275 000,00	4 275 000,00	4 340 791,00
Andre direkte og indirekte skatter		0,00	0,00	0,00	13 832,00
Sum driftsinntekter		543 210 421,79	513 154 746,00	417 039 766,00	482 215 455,99
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter		256 158 485,42	231 541 550,00	223 815 506,00	240 932 362,06
Sosiale utgifter		40 936 369,96	50 161 122,00	46 243 337,00	29 095 044,38
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon		93 973 802,85	77 597 489,00	75 911 439,00	84 731 708,97
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon		40 960 293,81	32 820 602,00	32 360 602,00	39 293 686,88
Overføringer		29 882 229,00	16 757 076,29	17 920 168,00	23 681 145,89
Avskrivninger	5	29 936 745,00	26 575 100,00	26 575 100,00	28 176 935,00
Fordelte utgifter		-5 330 831,89	-3 360 464,00	-3 360 464,00	-6 301 087,81
Sum driftsutgifter		486 517 094,15	432 092 475,29	419 465 688,00	439 609 795,37
Brutto driftsresultat		56 693 327,64	81 062 270,71	-2 425 922,00	42 605 660,62

Finansinntekter					
Renteinntekter og utbytte		9 637 439,74	6 879 889,00	6 529 889,00	5 848 025,99
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	8 586 773,00
Mottatte avdrag på utlån		114 163,00	377 000,00	377 000,00	197 630,55
Sum eksterne finansinntekter		9 751 602,74	14 256 889,00	13 906 889,00	14 632 429,54
Finansutgifter					
Renteutgifter og låneomkostninger		18 646 203,46	17 819 855,00	17 819 855,00	17 166 574,49
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	14	1 321 982,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	11	27 136 616,00	26 500 000,00	26 500 000,00	25 608 979,00
Utlån		426 420,00	377 000,00	377 000,00	449 984,00
Sum eksterne finansutgifter		47 531 221,46	44 696 855,00	44 696 855,00	43 225 537,49
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-37 779 618,72	-30 439 966,00	-30 789 966,00	-28 593 107,95
Motpost avskrivninger		29 936 745,00	26 575 100,00	26 575 100,00	28 176 935,00
Netto driftsresultat		48 850 453,92	77 197 404,71	-6 640 788,00	42 189 487,67

Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	15	23 649 933,60	23 649 933,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	15	25 204 867,56	25 204 867,51	6 273 846,00	7 413 113,13
Bruk av bundne fond	15	7 706 773,52	5 210 004,78	7 114 239,00	2 778 190,73
Sum bruk av avsetninger		56 561 574,68	54 064 805,29	13 388 085,00	10 191 303,86
Overført til investeringsregnskapet		0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	15	99 059 824,78	128 614 913,00	2 000 000,00	20 568 695,00
Avsatt til bundne fond	15	6 352 203,82	973 489,00	973 489,00	8 162 162,93
Sum avsetninger		105 412 028,60	129 588 402,00	2 973 489,00	28 730 857,93
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk		0,00	1 673 808,00	3 773 808,00	23 649 933,60

Økonomisk oversikt – Investering

Følgende hovedtall fra økonomisk oversikt investering viser hvordan investeringsregnskapet for 2018 er balansert.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Investeringsutgifter	74 198 278,37	71 439 004,00	2 759 274,37
Investeringsinntekter	- 15 495 648,60	- 9 601 437,00	- 5 894 211,60
Finansutgifter	84 365 359,98	49 933 830,00	34 431 529,98
Finansinntekter	- 143 067 989,75	- 111 771 397,00	- 31 296 592,75
Udisponert	0	0	0

Sykefraværet

TOTALT HELE ÅRET		2016	2017	2018
	Egenmelding 1 - 16 dag	1,4 %	1,5 %	1,5 %
	Sykm. 1 – 16 dag	0,7 %	0,9 %	0,7 %
	Sykm. 17 – 56 dag	1,6 %	1,9 %	1,3 %
	Sykm. 56 dag	4,6 %	5,2 %	4,8 %
	Sykedager totalt	8,3 %	9,4 %	8,3 %
	Nærvær	89,7 %	88,3 %	89,1 %

Sykefraværet for 2018 ble 8,3%, dette er en nedgang fra 9,4% i 2017. Flere tiltak er iverksatt for å jobbe aktivt med dette sykefravær, her kan nevnes NED-prosjektet, som har vært et godt verktøy for å jobbe aktivt med sykefraværsoppfølging og sykefraværsreduksjon. Rådmann følger opp dette arbeidet tett.

Likestilling

Kommunelovens §48 pkt.5 sier at.

Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven, samt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Kjønnsfordelingen er som følger for Frøya Kommune:

Menn: 20 % av antall ansatte

Kvinner: 80 % av antall ansatte

Forskjellen skyldes at de tradisjonelle «kvinneyrker» er i all hovedsak besatt av kvinner. Dette gjelder spesielt innenfor barnehage og omsorgsyrkene som er svært kvinnedominert.

Frøya Kommune har tatt inn et punkt ved utlysning av stillinger som lyder:

Frøya kommune er opptatt av mangfold, og vi oppfordrer derfor alle som er kvalifiserte til å søke hos oss, uansett alder, kjønn, funksjonshemming, nasjonal eller etnisk bakgrunn. Vi tilpasser arbeidsplassen om du har behov for det.

- Hvis aktuelle kandidater av begge kjønn er kvalifisert til stillingen, kan minst en representant fra hvert kjønn intervjues.

I forhold til diskriminering følger Frøya Kommune opp regjeringens intensjon om å bekjempe dette. Det betyr at alle skal ha krav på å få de samme mulighetene til å utvikle seg, utnytte sine evner og

leve sine liv, uavhengig av kjønn, sosial bakgrunn, religion, seksuell orientering, funksjonshemming eller etnisk bakgrunn.

Frøya Kommune bestreber seg på en høy etisk standard. Det er utarbeidet etiske retningslinjer, og disse snakkes det bevisst om i forskjellige sammenhenger.

Annet

Året 2018 har vært et turbulent år økonomisk. Fra høy prognose på skatteinntangen, den store utbetalingen fra havbruksfondet, til nedgangen i skatteinntangen i november, og det store inntektstapet på finanssiden.

Den nye kommuneloven som trer i kraft i 2020 har et prinsipp som er gjentatt flere ganger; kommunen skal ha en langsiktig og god økonomiplanlegging. De svingningene som kommunen har opplevd de siste årene (2015 -2018) har vært formidable, og vil gjøre dette til en utfordrende oppgave i årene som kommer.

Veksten i kommunen de siste årene har vært høyt, det siste året er Frøya den kommunen som har vokst mest i prosent i Trøndelag. Dette medfører et stort press på kommunens drift, som må tilpasse seg kommunens økende folketall og aktivitet.

Rådmann har for 2019 stor fokus på intern oppfølging av virksomhetene, driftsbudsjettene for 2019 ble betydelig styrket, så fokus nå er at budsjettene i 2019 skal holdes.

Statlige styringssignaler

Året 2017 var et svært godt skatteår for Frøya kommune. Rådmann regnet ikke med at 2018 ville være et like godt år skattemessig, noe det heller ikke ble. Totalt sett, medregnet effekten av inntektsutjevningen så hadde kommunen en inntektsavvik på ca. 7 millioner kr i forhold til budsjett. Rådmann legger nå inn en ny rutine med å være i hyppig kontakt med Skatteetaten for tettere dialog slik at en kan ta høyde for svingninger, for å ikke komme i samme situasjon som i november 2018.

Retningslinjene for refusjonen kommunen kan kreve av staten i forbindelse med ressurskrevende brukere er strammet inn. Dette medfører at kommunen må bruke ca. 10 millioner kr mer på dette området, enn for 2016. For årene 2017 og 2018 er disposisjonsfondet brukt for å dekke inn differansen. Budsjettet for 2019 har lagt til grunn en refusjon som er i tråd med den faktiske refusjonen i 2018. Rådmann jobber i denne forbindelse med en stor gjennomgang av driften rundt denne gruppen, for å se på mulighetene for en mer effektiv drift.

Kommune fikk en stor utbetaling fra Havbruksfondet i 2018. Rådmann forventer ikke slike store utbetalinger fra Havbruksfondet i årene som kommer. Havbruksfondet er knyttet opp mot vekst i havbruksnæringen, og det vil nok drøye noen år før vi ser en like stor vekstperiode i næringen. Det vil nok bli noen mindre utbetalinger fra Havbruksfondet, men det er vanskelig å forutse på dette tidspunktet.

Beate S. Meland
Konstituert rådmann

Sistranda, den 01.04.19

Thomas Sandvik
Økonomisjef

AVKASTNINGSRAPPORT

Frøya kommune

31.12.2017 - 31.12.2018

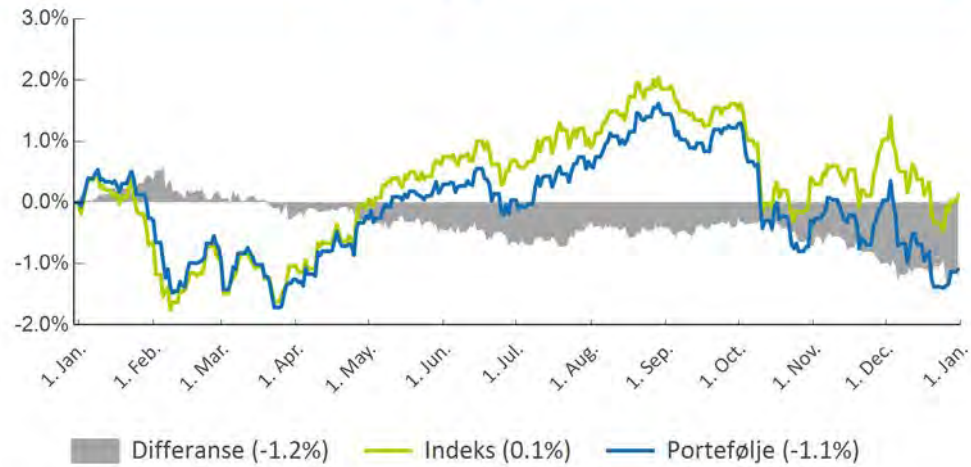

Totalportefølje

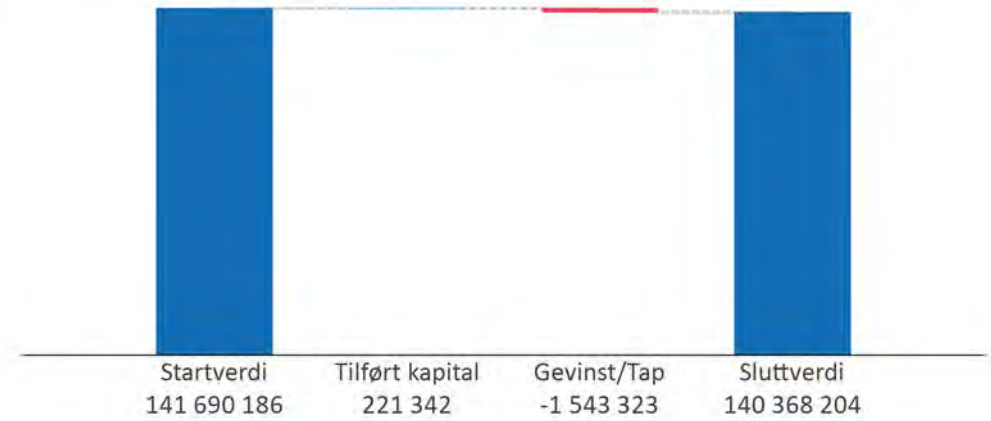
	Avkastning hittil i mnd (%)			Avkastning hittil i år (%)			Avkastning (NOK)			Allokering (%)			
	Port.	Indeks	Diff	Port.	Indeks	Diff	Hittil i mnd	Hittil i år	Markedsverdi	Port.	Strategi	Min-Max	Kontroll
Totalportefølje	-1.12	-0.91	-0.22	-1.09	0.12	-1.20	-1 595 917	-1 543 323	140 368 204	100.0	100		-
Aksjer	-6.16	-6.28	0.12	-4.13	-3.20	-0.94	-2 265 436	-1 489 298	34 528 216	24.6	25	5-35	OK
Norske Aksjer	-6.83	-7.14	0.32	-2.40	-1.84	-0.56	-907 494	-304 434	12 386 566	35.9	35	20-50	OK
Globale Aksjer	-5.78	-5.81	0.03	-5.08	-4.08	-1.00	-1 357 942	-1 184 864	22 141 650	64.1	65	50-80	OK
Obligasjoner	0.64	0.89	-0.25	-0.05	1.09	-1.14	669 156	-54 883	105 614 016	75.2	75	65-95	OK
Norske Obligasjoner	0.15	0.17	-0.02	1.10	0.54	0.56	63 049	467 388	42 767 352	40.5	40	25-55	OK
Globale Obligasjoner	0.97	1.36	-0.39	-0.82	1.45	-2.28	606 107	-522 271	62 846 665	59.5	60	45-75	OK
Kontanter							363	858	225 972	0.2	0		-

Totalportefølje

Avkastning i perioden (%)

Avkastning i perioden (NOK)

Bidragsanalyse (%)

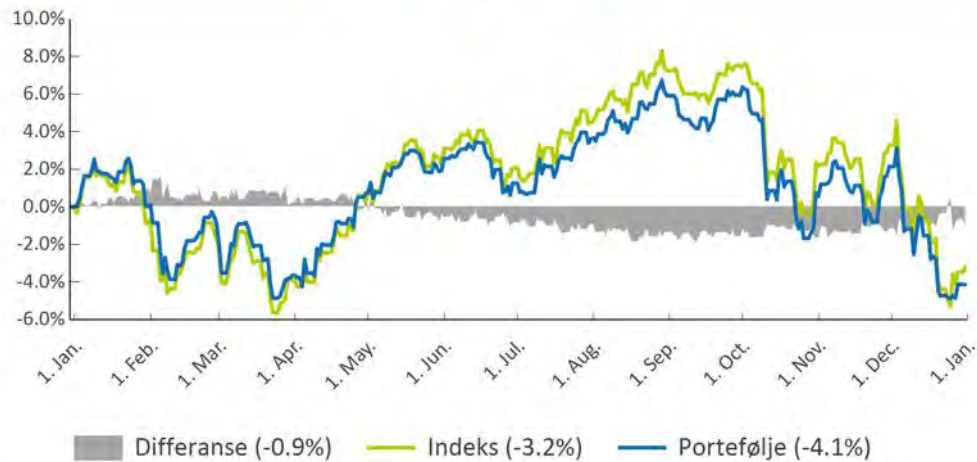

Aksjer

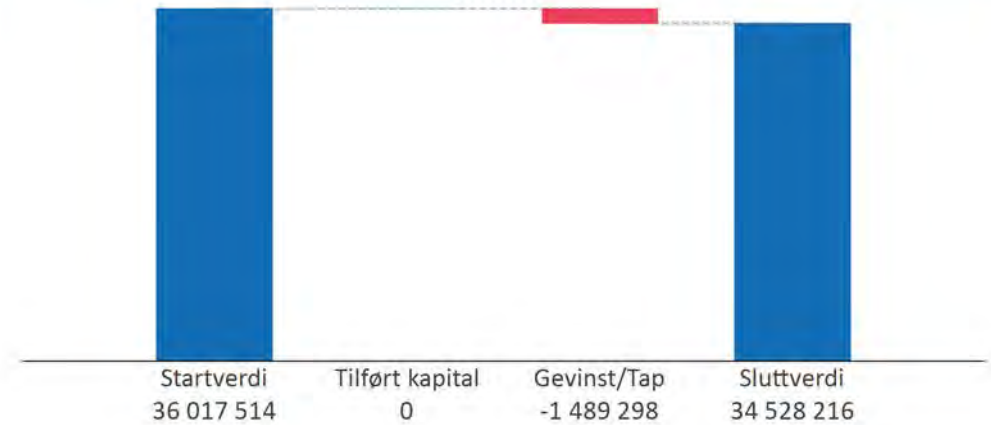
	Estimat	Kjøpsdato	Avkastning hittil i mnd (%)			Avkastning hittil i år (%)			Markedsverdi	Allok.	Referanseindeks
			Port.	Indeks	Diff	Port.	Indeks	Diff			
Aksjer			-6.16	-6.28	0.12	-4.13	-3.20	-0.94	34 528 216	24.6	
Norske Aksjer			-6.83	-7.14	0.32	-2.40	-1.84	-0.56	12 386 566	35.9	OSEBX
Arctic Norwegian Equities D	●	08.12.2015	-6.07	-7.35	1.28	-2.46	-2.20	-0.26	3 079 451	24.9	OSEFX
Danske Norske Aksjer Institusjon I	●	21.02.2007	-6.93	-7.35	0.42	-3.11	-2.20	-0.91	3 407 176	27.5	OSEFX
KLP AksjeNorge Indeks II	●	08.12.2015	-7.16	-7.14	-0.02	-1.95	-1.84	-0.11	5 899 939	47.6	OSEBX
Globale Aksjer			-5.78	-5.81	0.03	-5.08	-4.08	-1.00	22 141 650	64.1	MSCI AC World
ACM Global Core Equity RX	●	08.12.2015	-5.78	-5.81	0.03	-0.84	-4.08	3.23	3 696 131	16.7	MSCI AC World
Delphi Global	●	23.03.2012	-6.32	-6.38	0.05	-9.40	-3.33	-6.07	2 512 714	11.4	MSCI World
KLP AksjeGlobal Indeks II Hdg NOK	●	12.03.2010	-8.02	-7.86	-0.16	-8.39	-7.38	-1.02	3 317 971	15.0	MSCI World Lokal Valuta
KLP AksjeVerden Indeks	●	03.12.2015	-6.46	-5.81	-0.65	-4.41	-4.08	-0.33	3 596 315	16.2	MSCI AC World
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	●	12.10.2010	-6.13	-6.38	0.24	-0.36	-3.33	2.97	5 553 061	25.1	MSCI World
Storebrand Indeks - Nye Markeder	●	17.11.2014	-1.73	-1.37	-0.36	-10.40	-9.54	-0.86	3 465 458	15.7	MSCI Emerging Markets

Aksjer

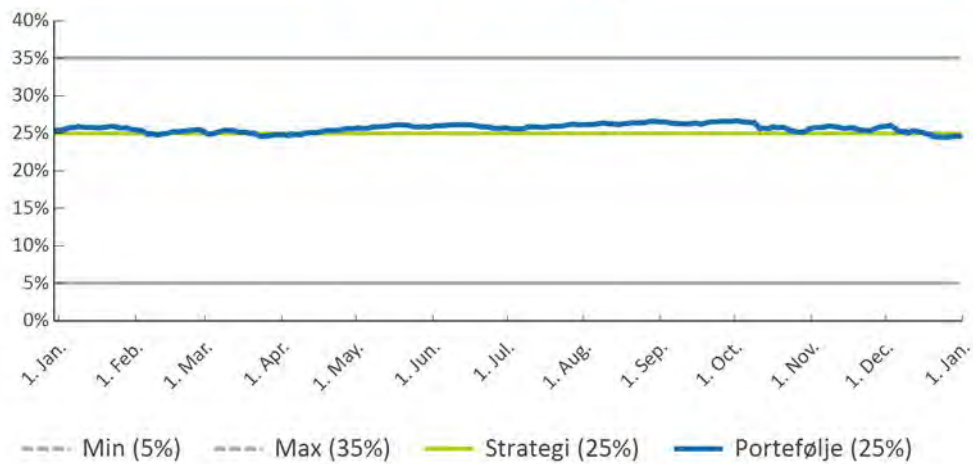
Avkastning i perioden (%)

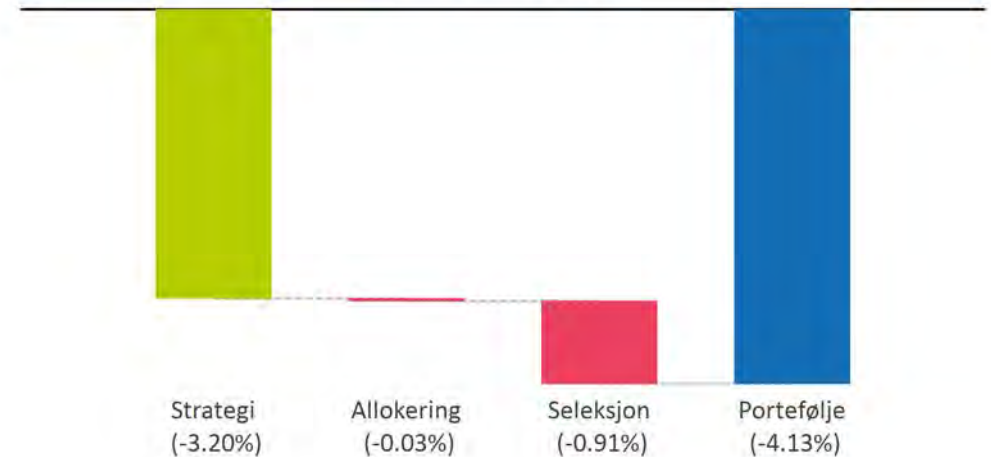
Avkastning i perioden (NOK)

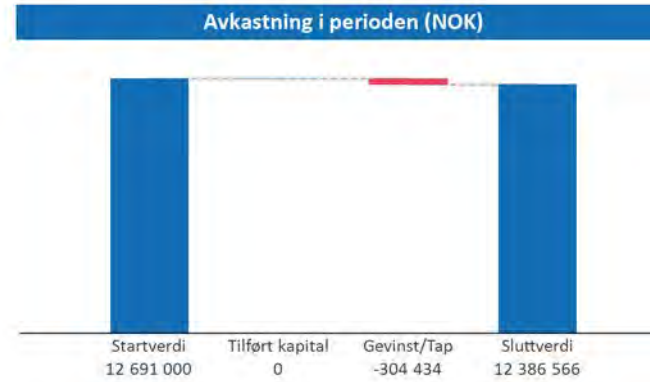
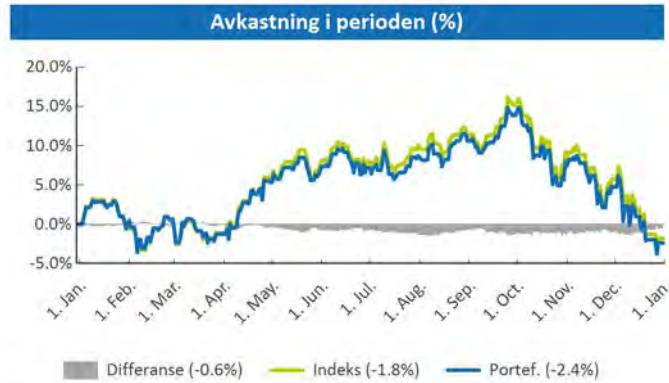
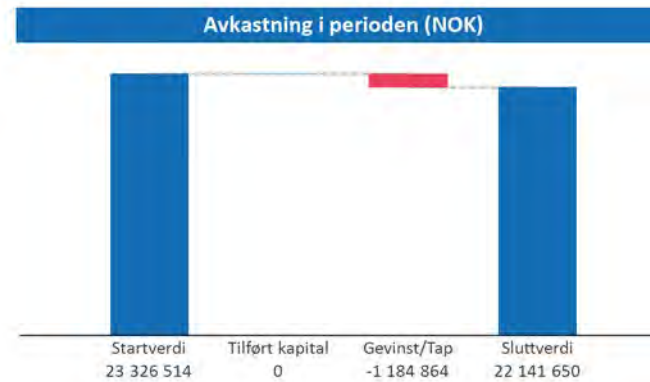
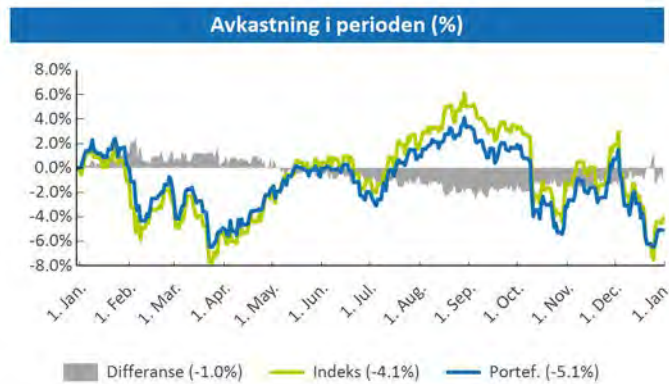

Allokering i perioden (%)

Bidragsanalyse (%)

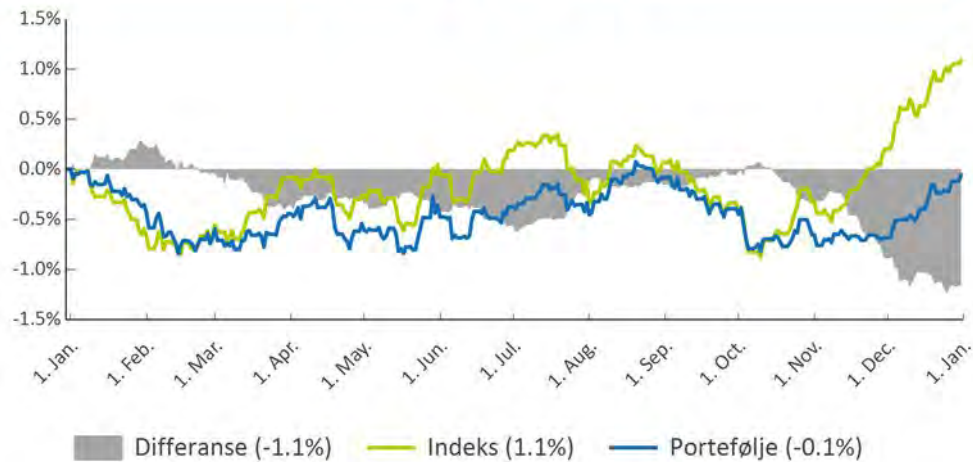
Norske Aksjer: -2.4% (-0.6%)**Globale Aksjer: -5.1% (-1.0%)**

Obligasjoner

	Estimat	Kjøpsdato	Avkastning hittil i mnd (%)			Avkastning hittil i år (%)			Markedsverdi	Allok.	Referanseindeks
			Port.	Indeks	Diff	Port.	Indeks	Diff			
Obligasjoner			0.64	0.89	-0.25	-0.05	1.09	-1.14	105 614 016	75.2	
Norske Obligasjoner			0.15	0.17	-0.02	1.10	0.54	0.56	42 767 352	40.5	ST4X
Alfred Berg Obligasjon	●	08.12.2015	0.11	0.17	-0.06	0.86	0.54	0.32	10 636 886	24.9	ST4X
Danske Norsk Obligasjon Inst	●	12.10.2010	0.16	0.17	-0.01	1.41	0.54	0.87	14 122 084	33.0	ST4X
DnB Obligasjon (III)	●	03.12.2015	0.16	0.17	-0.01	1.02	0.54	0.48	18 008 382	42.1	ST4X
Globale Obligasjoner			0.97	1.36	-0.39	-0.82	1.45	-2.28	62 846 665	59.5	BarCap Global Agg Government Hdg NOK
KLP Obligasjon Global I Hdg NOK	●	28.09.2007	1.04	1.02	0.02	-2.23	-2.38	0.16	14 528 464	23.1	BarCap Global Agg Corporates Hdg NOK
Payden Global Short Bond Fund Hdg NOK	●	08.12.2015	-0.05	0.43	-0.47	-0.55	0.78	-1.34	15 411 582	24.5	BarCap Global Agg 1-3 Yrs Hdg NOK
PGIM Global Corporate Hdg NOK	●	21.12.2017	1.05	1.02	0.03	-3.28	-2.38	-0.90	9 706 506	15.4	BarCap Global Agg Corporates Hdg NOK
Storebrand Global Obligasjon Hdg NOK	●	22.12.2009	1.59	1.36	0.22	0.98	1.45	-0.48	23 200 113	36.9	BarCap Global Agg Government Hdg NOK

Obligasjoner

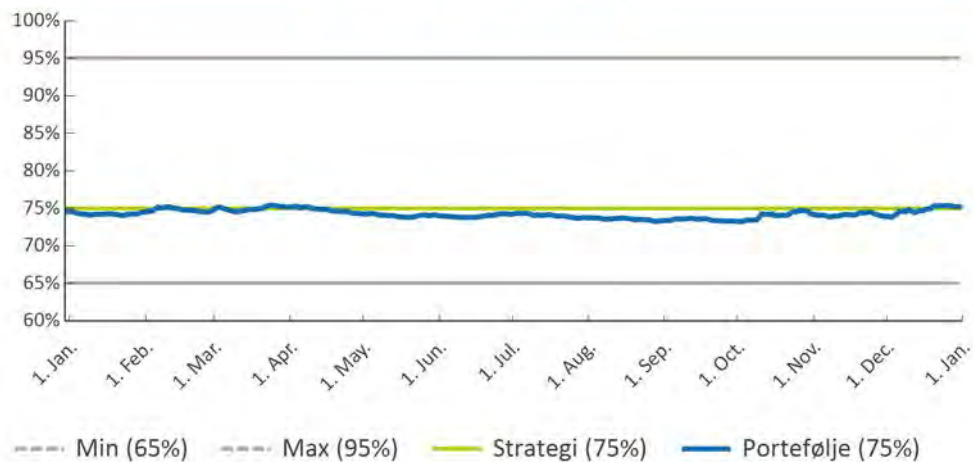
Avkastning i perioden (%)

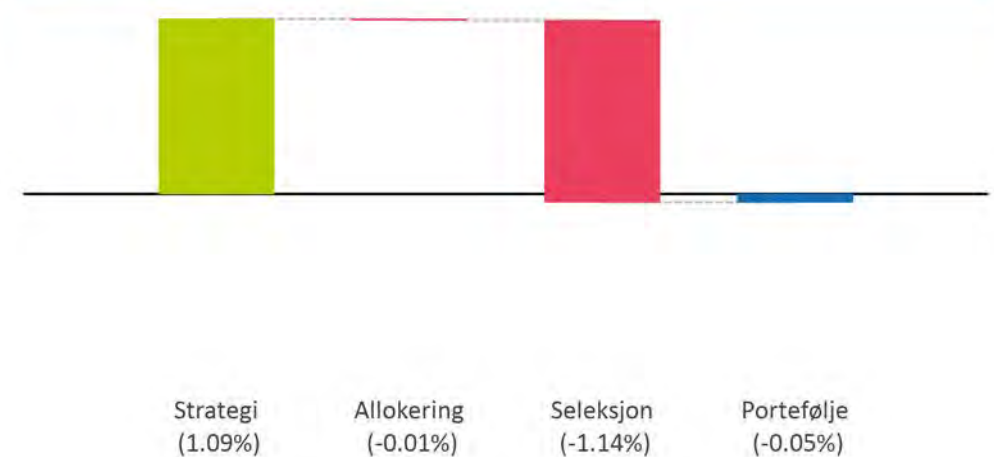
Avkastning i perioden (NOK)

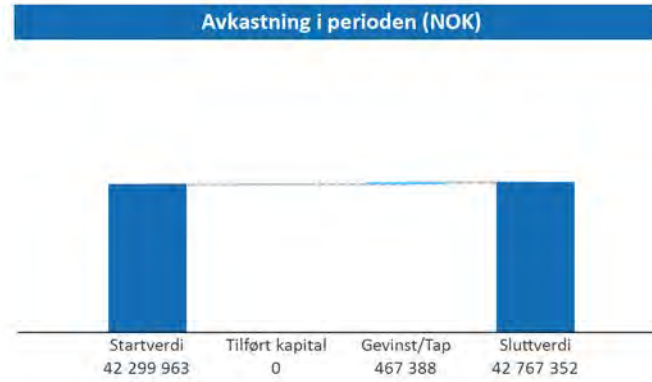
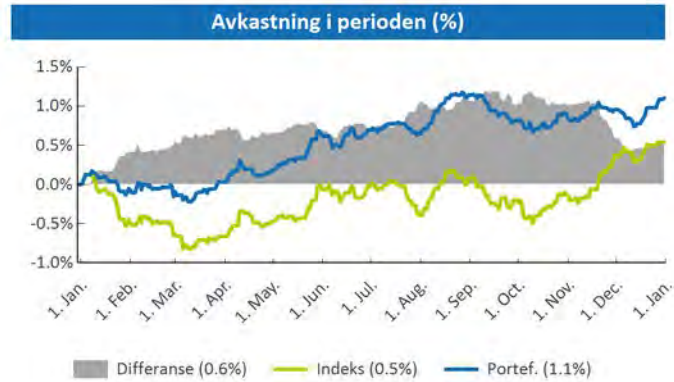
Allokering i perioden (%)

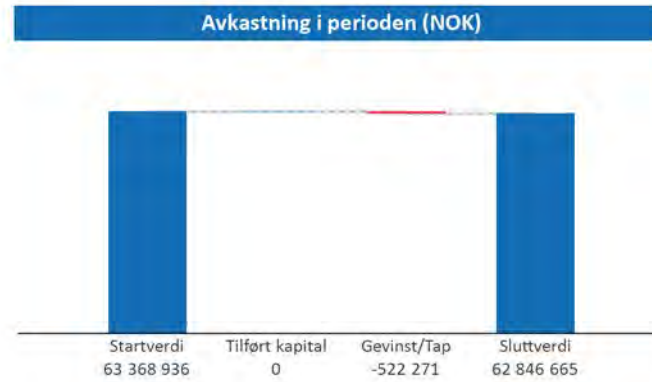
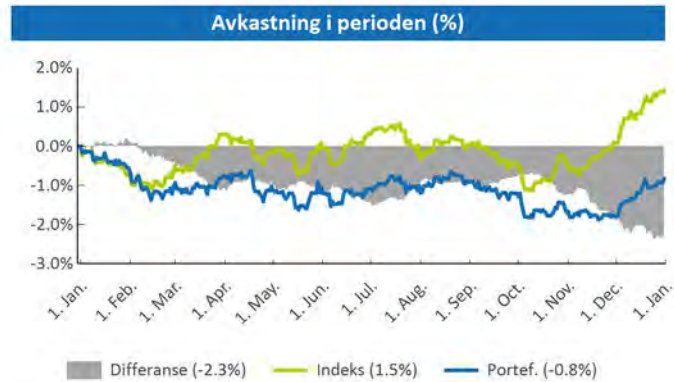
Bidragsanalyse (%)

Norske Obligasjoner: 1.1% (0.6%)

Globale Obligasjoner: -0.8% (-2.3%)

Kontanter

	Avkastning hittil i mnd (NOK)			Avkastning hittil i år (NOK)			Valuta				
	Start	Inn / Ut	Avkast.	Start	Inn / Ut	Avkast.	Markedsverdi (lokal valuta)	Kode	Kurs	Markedsverdi (NOK)	Allok.
Kontanter	219 366	6 243	363	3 773	221 342	858				225 972	0.2
Kontanter	219 366	6 243	363	3 773	221 342	858				225 972	100.0
Klientkonto NOK DNB	219 235	6 374	363	3 773	221 342	858	225 972	NOK	1.00	225 972	100.0

Til kommunestyret i Frøya kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Frøya kommunes årsregnskap som viser kr 316.372.190 til fordeling drift og et regnskapsmessig resultat på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Frøya kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige forhold.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med presisering om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Vi presiserer at det foreligger vesentlige avvik mellom regnskap og regulert budsjett på Helse og omsorg og Teknisk samt manglende budsjettering i skjema 2A. Avvikene er forklart i årsberetningen.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Administrasjonen har tatt opp lån på 177,3 mill. kroner til investeringsformål i 2018. Kommunestyret fattet i budsjettsak 142/2017 vedtak om å oppta lån på 125,8 mill. kroner. Vi har ikke opplysninger om at kommunestyret har behandlet andre låneopptak i 2018 og anser derfor at låneopptak utover 125,8 mill. kroner er gjennomført uten nødvendige fullmakter fra kommunestyret og i strid med kommunelovens bestemmelser.

Trondheim, 9. april 2019

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Administrasjonssjefen

Kontrollutvalget i Frøya kommune
Frøya rådhus
7260 SISTRANDA

Kontaktperson:
Wenche Holt

Dato og referanse:
9. april 2019

Revisjon Midt-Norge SA
Postboks 2565
7735 Steinkjer

Besøksadresse:
Fylkets Hus
Seilmakergata 2
7735 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658
Mpost@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Brev nr. 2

**REVISJONSBERETNING MED KOMMENTAR KNYTTET TIL BRUDD PÅ KOMMUNELOVEN ANG.
LÅNEOPPTAK OG PRESISERING KNYTTET TIL BUDSJETTAVVIK**

Revisor har gjennom revisjonen avdekket at det i 2018 er tatt på lån på 177,3 millioner kroner. Kommunestyret vedtok i sak 142/17 Budsjett 2018 et låneopptak på 125,8 mill. kroner. Vi har ikke opplysninger om at kommunestyret har behandlet andre låneopptak i 2018 og anser derfor at låneopptak utover 125,8 millioner kroner er gjennomført uten nødvendige fullmakter fra kommunestyret og i strid med kommunelovens bestemmelser. Forholdet er derfor tatt inn i revisors beretning under Andre forhold.

Det er fortsatt avdekket vesentlige budsjettavvik og manglende budsjettering. Alle avvikene er tilstrekkelig omtalt i årsberetningen. I henhold til forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 5 skal revisor avgi en uttalelse i revisjonsberetningen om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet, er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i den revisjonspliktiges regnskap stemmer med budsjett. Forholdet er derfor omtalt som en presisering i revisjonsberetningen under avsnittet om budsjett.

Med vennlig hilsen

Wenche Holt

Wenche Holt
Oppdragsansvarlig revisor

Direkte ☎ 950 22 935 eller ✉ wenche.holt@revisjonmidt norge.no

Kopi:
Administrasjonssjefen

Til kommunestyret i Frøya kommune

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM FRØYA KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2018.

Kontrollutvalget har i møte den 30.4.2019, sak 17/19, behandlet Frøya kommunes årsregnskap for 2018. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, årsberetningen, revisjonsberetning og nummerert brev nr. 2 fra Revisjon Midt-Norge SA. Oppdragsansvarlig i administrasjonen og oppdragsansvarlig revisor har i tillegg orientert kontrollutvalget i møtet.

Frøya kommunes regnskap for 2018 er gjort opp med en total ramme til fordeling drift på 543,2 millioner kroner og er avlagt i balanse.

Brutto driftsresultat viser et mindreforbruk på 56,7 millioner kroner. Finansutgiftene overstiger finansinntektene, og viser et finansresultat på minus 37,8 millioner kroner.

Revisjonsberetningen er avgitt med en kommentar knyttet til brudd på kommuneloven. Revisor har avdekt at det i 2018 er det tatt opp et lån på 177,3 millioner kroner. Kommunestyret vedtok i sak 142/17 Budsjett for 2018 et låneopptak på 125,8 millioner kroner. Revisor finner ikke at det er behandlet andre låneopptak i 2018, og anser låneopptak utover 125,8 millioner kroner å være gjennomført uten nødvendige fullmakter fra kommunestyret. Dette er i strid med kommunelovens bestemmelser.

Videre er det avdekket vesentlige budsjettavvik, og manglende budsjettering. Disse er omtalt i årsberetningen.

Revisjon Midt-Norge konkluderer med at regnskapet og årsberetningen gir den nødvendige informasjonen om kommunens økonomiske drift gjennom fjoråret og den økonomiske stillingen per 31.12.2018.

Årsregnskap og årsberetning for 2018 er utformet på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget mener årsregnskapet og årsberetningen gir brukerne god informasjon, både om virksomheten og om kommuneøkonomien.

Kontrollutvalget har utover de avvik påpekt i revisjonsberetningen og nummerert brev ingen ytterligere merknader til årsregnskapet eller årsberetning for 2018 og anbefaler kommunestyret å godkjenne årsregnskapet og årsberetningen.

Frøya den 30.4.19.

Lars Nordgaard
Leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet.
Vedlegg: Nummerert brev nr. 2

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik	Arkiv: 242 U43
Arkivsaksnr.: 18/3102	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
--

Formannskapet Kommunestyret

KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE FRA HAVBRUKSFONDET

Forslag til vedtak:

Frøya kommune vedtar disse overordnede prinsippene for bruk av midler mottatt fra Havbruksfondet.

1. Midlene kan kun brukes til ekstraordinære driftstiltak (dvs. formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varige økte driftskostnader) eller til investeringer.
2. Kommunestyret oppretter et næringsfond på 30 000 000 kr. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan dette kan gjøres.
3. Kommunestyret setter av 10 000 000 kr til fiberutbygging i kommunen. Rådmann får i oppdrag, i samarbeid med fylket å lage en sak som beskriver en plan for hvordan dette kan gjennomføres.
4. Kommunestyret setter av 5 000 000 kr mot bekjempelse av marin forsøpling. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere hvordan dette kan gjøres.
5. Kommunestyret oppretter et bufferfond for «tap av» skatteinngang, 10 000 000 kr. Bufferfondet er en del av disposisjonsfondet. Bruken fra fondet foreslås av rådmann og vedtas av formannskapet.
6. Øvrige likvide midler, kan rådmannen bruke til mellomfinansiering av byggelånet til helsehus og omsorgsboliger i prosjektet «Morgendagens omsorg».

Vedlegg:

- Retningslinjer for tildeling av midler fra vederlag oppdrettskonsesjoner – Lenvik kommune 22.05.17
- Retningslinjer for bruk av Havbruksfondet – Vikna kommune
- Overordnede prinsipp ved bruk av Havbruksfondet – Hitra kommune (ettersendes)

Saksopplysninger:

Frøya kommune mottok ca. 103 millioner kr fra Havbruksfondet i 2018. Rådmann har fått i oppdrag å utrede retningslinjer på hvordan kommunestyret kan behandle midlene.

Dette ble første gang behandlet i kommunestyret 04.12.19. Saken ble da utsatt i påvente av drøftinger i lokalpartiene, og til behandling av årsregnskapet.

Nye saksopplysninger:

I forbindelse med årsregnskapet for 2018, er ca. 29 millioner kr av avsetningen på 103 millioner kr strøket i tråd med kommunens strykingsregler. Avsetningen fra Havbruksfondet for 2018 ble derfor ca. 74 millioner kr.

I tillegg har kommunen fått en faktura fra NFKK som må vurderes belastes havbruksfondet. Frøya kommune er medlem i «nettverk for fjord og kystkommuner» - vedtekter er vedlagt saken. I netteverkets årsmøte 06.04.18 ble følgende vedtatt som medlemskontingent for 2018 og 2019. Konsekvensen av dette er at kommunen har mottatt en regning (januar 19) på kr. 225 994.-

1. Medlemskontingenten for 2018 vedtas slik:

- a. Grunnbeløp pr kommune kr. 10.000 (som før)
- b. Tillegg på 2,00 kroner pr innbygger, som før, dog slik at summen av a og b blir maks kr. 40.000 pr medlemskommune, mot 50 000 kroner i dag.
- c. Tilleggskontingent for 2018 lik 1,0 % av det som den enkelte medlemskommune fikk utbetalt fra Havbruksfondet i 2017

2. Medlemskontingenten for 2019 vedtas slik:

- a. Som pkt 1a
- b. Som pkt 1b
- c. Tilleggskontingent for 2019 lik 0,2 % av summen den enkelte medlemskommune mottar av utbetalinger fra Havbruksfondet og arealavgift/produksjonsavgift eller tilsvarende i 2018.

Kontingentforslaget ble vedtatt enstemmig.

Eksempler fra andre kommuner:

Tre andre kommuner, Vikna, Hitra og Lenvik har også utarbeidet retningslinjer for bruk av midlene. Rådmann har hentet inn vedtakene i sakene.

Hitra kommune

Hitra kommune har i Hitra formannskap, sak 112/18 Havbruksfond 2018 – drøfting av disponering, vedtatt følgende:

Overordnede prinsipper ved bruk av Havbruksfondet:

1. *Det aller meste, minst 70%(?) skal gå til noe som gir varige verdier, med andre ord ikke brukt på ordinær drift*
2. *Disponeringen skal bidra til oppfyllelse av de vedtatte handlingsregler*
3. *Bruken av midlene skal fremme næringsutvikling generelt, og slik at vi oppfattes som aktivt tilretteleggende for en bærekraftig vekst i havbruksnæringen*
4. *Midlene skal brukes til å underbygge attraktivitet og omdømme – og de skal relateres til vedtatte mål i samfunnsplan og verdiordene «bo – leve – oppleve»*
5. *Det tilstrebes også at disponeringen av midlene bidrar til at vi blir et mer funksjonelt bo – og arbeidsmarked*
6. *Ved fordeling av bruken skal man også søke å prioritere tiltak som utløser andre og andres virkemidler (andre offentlige tilskuddsordninger, finansielle bidrag fra næringslivet, dugnad o.l.)*

Formannskapet vedtok enstemmig forslag til overordnede prinsipper for bruken av havbruksfondet. Dernest ble formannskapet enige om at nærmere prioritering av bruken blir behandlet i et ekstraordinært kommunestyremøte.

Hitra kommune har planlagt å avholde det ekstraordinære kommunestyremøte 27.11.18, og rådmann vil vedlegge dette til behandlingen så raskt protokollen fra møtet blir tilgjengelig (ikke tilgjengelig i skrivende stund 26.04.19).

Lenvik kommune

Lenvik kommune har i vedtatt «Retningslinjer for tildeling av midler fra vederlag oppdrettskonsesjoner». Her defineres målgruppen slik:

Tilskudd kan tildeles til følgende typer prosjekt/tiltak som kommer sjømatnæringen til gode:

- a) *Prosjekt/tiltak hvor formålet er å utvikle tilbud og rammebetingelser som kan styrke og videreutvikle næringslivet og det regionale arbeidsmarkedet*
- b) *Prosjekter/tiltak som bidrar at regioner og lokalsamfunn blir mer attraktive å bo i og flytte til - rekrutteringstiltak*
- c) *Kommunale prosjekter, herunder planlegging og infrastruktur, som legger til rette for utvikling av sjømatnæringa*
- d) *Prosjekter som styrker kompetanse og rekruttering tilknyttet sjømatnæringa*

Prosjekter skal være av generisk karakter – som kommer flere, herunder bygdesamfunn, bransjer, bransjegrupper, til gode.

Med prosjekter og tiltak menes oppgaver og aktiviteter som:

1. *er tidsbegrenset, tilskudd kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lengre varighet*

2. *har fokus på utprøving, initiering og oppstart*
3. *har organisering, kostnader og finansiering som er direkte tilknyttet prosjektet/tiltakets formål*
4. *skal lede frem til et bestemt resultat*

Retningslinjene er vedlagt saken

Vikna kommune

Vikna kommune har vedtatt i kommunestyret 20.11.18 følgende retningslinjer:

Kommunestyret vedtar at midler fra havbruksfondet benyttes til finansiering av:

1. *Investeringer (gir redusert låneopptak)*
2. *Ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)*
3. *Styrking av kommunalt næringsfond og næringsutvikling (inkl. NYN IKS)*
4. *Minimum 1 % av fondet settes av til et fond for arbeid med tiltak mot marin forsøpling.*

Behandling:

Bruken av midlene pkt. 1-4 skal behandles som egen sak i hvert enkelt tilfelle etter innstilling fra rådmannen.

Drøfting

Rådmann vil i dette saksfremlegget ikke komme med detaljerte tiltak for bruk av hele Havbruksfondet, men vil komme med en diskusjon over alternativer på hvordan kommunen kan forvalte midlene *i årene som kommer.*

Som en overordnet prinsipp, foreslår rådmann, at disse midlene ikke skal gå direkte inn i driften av kommunen. Rådmann anbefaler et prinsippet lik Vikna kommune har formulert; Midlene brukes *«til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)».*

Rådmann foreslår imidlertid at det åpnes for at hele eller noe av midlene kan brukes til investeringer, og kan erstatte låneopptak. Noen investeringer kan da få driftsmessige konsekvenser.

Renteinntekter

Havbruksfondet er nå disponert på en «høyrentekonto» i kommunens avtalebank. Dette generer renteinntekter i løpet av tiden pengene står der, ca. 2,1 millioner kr ekstra i renteinntekter hvert år. Renten er pr 09.11.18 på 2,07%. Hvis kommunestyret ønsker en gradvis bruk av midlene, vil rådmann i samarbeid med avtalebankens partner Eika, opprette en plassering i markedet som har en tidshorisont på 3-5 år, som kan gi en høyere avkastning enn en på «høyrentekonto» som er i tråd med finansreglementet.

Nedbetaling av gjeld

Ett alternativ i bruken av havbruksfondet er nedbetaling av gjeld. Kommunen hadde pr 31.12.17 en gjeld på 801,266 millioner kr, og kommunen betalte ca. 45 millioner kr i renter og avdrag på denne gjelden. Hvis kommunen bruker 100 millioner kr på å nedbetale gjeld, vil etter et svært forenklet regnestykke, spare kommunen med ca. 5,6 millioner kr i rente og avdrag i året.

Investeringer

Ett annet alternativ er at midlene avsettes til investeringer, og erstatte låneopptak på opp mot 100 millioner kr. Virkningen vil da være ca. det samme som i avsnittet over. Dette kan være mot bestemte investeringssaker, spredt ut over flere år, eller mot ett bestemt prosjekt, som f.eks. «Morgendagens omsorg».

I denne sammenheng ønsker rådmann å komme med følgende betraktning. Kommunen trenger å låne store beløp for å fullfinansiere byggingen av helsehus og omsorgsboligene. Midlene fra Husbanken, vil kommunen motta etter at byggingen er fullført, og kommunen må også forskuttere disse midlene i byggeperioden. Kommunen vil mest sannsynlig i dette prosjektet ha et byggelån som det kun betales renter på i byggeperioden, og vil konvertere dette til en normallån etter at bygningen er ferdig. Hvis rådmannen får fullmakt til å anvende store deler av havbruksfondet, til å finansiere deler av Husbankens investeringsmidler, vil dette spare kommunen for en del renteutgifter, ca. 1,75 millioner kr i året pr 100 millioner kr kommunen slipper å ta opp i byggelån. Renten hos Kommunalbanken er pr d.d. 1,75%.

Investeringsprosjekt «Morgendagens omsorg» og «Morgendagens skolebygg»

Rådmannen ser at kommunen har store investeringer fremfor seg, mye er nevnt om Helsehus og omsorgsboliger, men også en ny skole på Sistranda ser naturlig ut på sikt, jfr. skolebruksplanen. Rådmannen ser at alternativ bruk av midlene er at det settes av midler til disse formålene. Helsehus og omsorgsboliger er vedtatt, men skolebygg er ikke det. En mulig løsning for skolebygg er også privat/offentlig samarbeid lik kommunen i dag har på Kysthaven. Skulle dette bli aktuelt, foreslås det at rådmann får i oppdrag å fremforhandle en leieavtale der noe av fondet kan brukes til å dekke hele eller deler av leien i årene som kommer.

Næringsfond

I forbindelse med at kommunen fikk ca. 20 millioner kr fra de «Grønne konsesjonene» for noen år tilbake, ble det avsatt midler som innbyggere fra øyrekken kunne søke om. På grunn av begrensningene i tildelingen av midlene fra de Grønne konsesjoner (de kun kunne brukes til investeringer), ble ikke de avsatt til et direkte næringsfond, men en investeringsfond til øyrekken. Rådmann foreslår at en liknende ordning nå etableres, lik den Lenvik kommune har vedtatt. Ordningen vil da gjelde for hele kommunen, på søknadsbasis. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan dette kan gjøres. Rådmann foreslår at ca. 30% av havbruksfondet avsettes til dette formålet, 30 millioner kr.

Fiberutbygging

I samarbeid med fylkeskommunen og Telenor vil kommunen få utarbeidet et kostnadsoverslag over kostnaden på å bygge ut fiber til alle husstandene i kommunen. Kommunen vil få denne presentert av Telenor i uke 48/49.

Rådmannen foreslår å sette av ca. 10% til dette formålet, 10 millioner kr. Rådmannen får i oppdrag å utarbeide et forslag til avtale sammen med fylkeskommunen om at områdene

Stølan og Gurvikdal / Sandvika blir prioritert først, og legger frem dette forslaget frem for kommunestyret til behandling.

Marin forsøpling

Marin forsøpling har lenge vært en utfordring for kommunen. Rådmannen foreslår å sette av ca. 5%, 5 millioner kr til dette formålet. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan kommunen kan benytte disse midlene.

Bufferfond - inntektssvikt

Rådmann har ikke direkte budsjettert med midler fra havbruksfondet, men har foreslått tiltak som bruker av disposisjonsfondet, der havbruksfondet er en del av. Rådmann ser at de siste årene har sett en svært stor svingning i skatteinntektene for kommunen. Det er derfor svært vanskelig å være sikker i sitt anslag av skatteinntekten i årene som kommer. Rådmannen foreslår derfor at en del av havbruksfondet ca. 10%, 10 millioner kr, avsettes til et «bufferfond» for skatteinntekter. Bruken fra fondet foreslås av rådmann og vedtas av formannskapet, som gis denne fullmakten gjennom vedtak i denne sak.

Vurdering

Rådmannen foreslår i denne saken flere måter på å disponere midlene kommunen har mottatt fra Havbruksfondet. Rådmann anbefaler i denne sammenheng at et overordnet prinsipp blir vedtatt, at midlene kun kan brukes til ekstraordinære driftstiltak eller investeringer. Rådmann foreslår også at næringsfond, fiberutbygging og bekjempelse av marin forsøpling vedtas slik at administrasjonen kan starte arbeidet med å utarbeide detaljerte retningslinjer på hvordan disse fondene kan virke. I tillegg foreslås det at bufferfond inntektssvikt blir opprettet (buffer for mindre skatteinngang enn budsjettert).

Hvis dette blir vedtatt, vil det ta flere år før midlene er anvendt på de forskjellige områdene. Rådmannen foreslår derfor at likviditeten som gjenstår, når kommunen skal starte byggelånet til «Morgendagens omsorg», går inn i dette prosjektet.

Byggelånet, blir da kun opptatt etter hvert som det trengs likviditet i disse andre prosjektene. Når Helsehus og omsorgsboliger er ferdige, og kommunen har fått investeringstilskuddet fra Husbanken, vil likviditeten gå tilbake til disposisjonsfondet og anvendt etter de vedtatte tiltakene. Dette muliggjør at midlene kan brukes som likviditet mot byggingen av helsehuset og omsorgsboligene, samt at kommunestyret setter i gang konkrete tiltak som kommer næringslivet til gode.

Rådmann gjør kommunestyret oppmerksom på følgende i sin behandling av saken:

I forbindelse med årsregnskapet for 2018, er ca. 29 millioner kr av avsetningen på 103 millioner kr strøket i tråd med kommunens strykningsregler. Avsetningen fra Havbruksfondet for 2018 er nå på ca. 74 millioner kr.

I tillegg har kommunen fått en faktura fra NFKK på kr 225 994 kr som må vurderes belastes havbruksfondet.

Saksprotokoll

Utvalg:	Formannskapet
Møtedato:	04.12.2018
Sak:	197/18

Arkivsak: 18/3102

SAKS PROTOKOLL - KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE FRA HAVBRUKSFONDET

Vedtak:

Saken utsettes da det er behov for diskusjon/vurdering i lokalpartiene.

Enstemmig.

Behandling:

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av V, H og Frp:

Saken utsettes da det er behov for diskusjon/vurdering i lokalpartiene.

Enstemmig.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik	Arkiv: 242 U43
Arkivsaksnr.: 18/3102	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
--

Formannskapet Kommunestyret

KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE FRA HAVBRUKSFONDET

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Frøya kommune vedtar disse overordnede prinsippene for bruk av midler mottatt fra Havbruksfondet.

1. Midlene kan kun brukes til ekstraordinære driftstiltak (dvs. formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varige økte driftskostnader) eller til investeringer.
2. Kommunestyret oppretter et næringsfond på 30 000 000 kr. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan dette kan gjøres.
3. Kommunestyret setter av 10 000 000 kr til fiberutbygging i kommunen. Rådmann får i oppdrag, i samarbeid med fylket å lage en sak som beskriver en plan for hvordan dette kan gjennomføres.
4. Kommunestyret setter av 5 000 000 kr mot bekjempelse av marin forøpling. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere hvordan dette kan gjøres.
5. Kommunestyret oppretter et bufferfond for «tap av» skatteinngang, 10 000 000 kr. Bufferfondet er en del av disposisjonsfondet. Bruken fra fondet foreslås av rådmann og vedtas av formannskapet.
6. Øvrige likvide midler, kan rådmannen bruke til mellomfinansiering av byggelånet til helsehus og omsorgsboliger i prosjektet «Morgendagens omsorg».

Vedlegg:

- Retningslinjer for tildeling av midler fra vederlag oppdrettskonsesjoner – Lenvik kommune 22.05.17
- Retningslinjer for bruk av Havbruksfondet – Vikna kommune
- Overordnede prinsipp ved bruk av Havbruksfondet – Hitra kommune (ettersendes)

Saksopplysninger:

I forbindelse med at Frøya kommune har mottatt ca. 103 millioner kr fra Havbruksfondet, så har rådmann fått i oppdrag å utrede retningslinjer på hvordan kommunestyret kan behandle midlene. Tre andre kommuner, Vikna, Hitra og Lenvik har også utarbeidet retningslinjer for bruk av midlene. Rådmann har hentet inn vedtakene i sakene.

Hitra kommune

Hitra kommune har i Hitra formannskap, sak 112/18 Havbruksfond 2018 – drøfting av disponering, vedtatt følgende:

Overordnede prinsipp ved bruk av Havbruksfondet:

1. *Det aller meste, minst 70%(?) skal gå til noe som gir varige verdier, med andre ord ikke brukt på ordinær drift*
2. *Disponeringen skal bidra til oppfyllelse av de vedtatte handlingsregler*
3. *Bruken av midlene skal fremme næringsutvikling generelt, og slik at vi oppfattes som aktivt tilretteleggende for en bærekraftig vekst i havbruksnæringen*
4. *Midlene skal brukes til å underbygge attraktivitet og omdømme – og de skal relateres til vedtatte mål i samfunnsplan og verdiordene «bo – leve – oppleve»*
5. *Det tilstrebes også at disponeringen av midlene bidrar til at vi blir et mer funksjonelt bo – og arbeidsmarked*
6. *Ved fordeling av bruken skal man også søke å prioritere tiltak som utløser andre og andres virkemidler (andre offentlige tilskuddsordninger, finansielle bidrag fra næringslivet, dugnad o.l.)*

Formannskapet vedtok enstemmig forslag til overordnede prinsipp for bruken av havbruksfondet. Dernest ble formannskapet enige om at nærmere prioritering av bruken blir behandlet i et ekstraordinært kommunestyremøte.

Hitra kommune har planlagt å avholdt det ekstraordinære kommunestyremøte 27.11.18, og rådmann vil vedlegge dette til behandlingen så raskt protokollen fra møtet blir tilgjengelig (ikke tilgjengelig i skrivende stund 26.11.18).

Lenvik kommune

Lenvik kommune har i vedtatt «Retningslinjer for tildeling av midler fra vederlag oppdrettskonsesjoner». Her defineres målgruppen slik:

Tilskudd kan tildeles til følgende typer prosjekt/tiltak som kommer sjømatnæringen til gode:

- a) *Prosjekt/tiltak hvor formålet er å utvikle tilbud og rammebetingelser som kan styrke og videreutvikle næringslivet og det regionale arbeidsmarkedet*
- b) *Prosjekter/tiltak som bidrar at regioner og lokalsamfunn blir mer attraktive å bo i og flytte til - rekrutteringstiltak*
- c) *Kommunale prosjekter, herunder planlegging og infrastruktur, som legger til rette for utvikling av sjømatnæringa*
- d) *Prosjekter som styrker kompetanse og rekruttering tilknyttet sjømatnæringa*

Prosjekter skal være av generisk karakter – som kommer flere, herunder bygdesamfunn, bransjer, bransjegrupper, til gode.

Med prosjekter og tiltak menes oppgaver og aktiviteter som:

- 1. er tidsbegrenset, tilskudd kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lengre varighet*
- 2. har fokus på utprøving, initiering og oppstart*
- 3. har organisering, kostnader og finansiering som er direkte tilknyttet prosjektet/tiltakets formål*
- 4. skal lede frem til et bestemt resultat*

Retningslinjene er vedlagt saken

Vikna kommune

Vikna kommune har vedtatt i kommunestyret 20.11.18 følgende retningslinjer:

Kommunestyret vedtar at midler fra havbruksfondet benyttes til finansiering av:

- 1. Investeringer (gir redusert låneopptak)*
- 2. Ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)*
- 3. Styrking av kommunalt næringsfond og næringsutvikling (inkl. NYN IKS)*
- 4. Minimum 1 % av fondet settes av til et fond for arbeid med tiltak mot marin forsøpling.*

Behandling:

Bruken av midlene pkt. 1-4 skal behandles som egen sak i hvert enkelt tilfelle etter innstilling fra rådmannen.

Drøfting

Rådmann vil i dette saksfremlegget ikke komme med detaljerte tiltak for bruk av hele Havbruksfondet, men vil komme med en diskusjon over alternativer på hvordan kommunen kan forvalte midlene i årene som kommer.

Som en overordnet prinsipp, foreslår rådmann, at disse midlene ikke skal gå direkte inn i driften av kommunen. Rådmann anbefaler et prinsippet lik Vikna kommune har formulert; Midlene brukes «til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)».

Rådmann foreslår imidlertid at det åpnes for at hele eller noe av midlene kan brukes til investeringer, og kan erstatte låneopptak. Noen investeringer kan da få driftsmessige konsekvenser.

Renteinntekter

Havbruksfondet er nå disponert på en «høyrentekonto» i kommunens avtalebank. Dette generer renteinntekter i løpet av tiden pengene står der, ca. 2,1 millioner kr ekstra i

renteinntekter hvert år. Renten er pr 09.11.18 på 2,07%. Hvis kommunestyret ønsker en gradvis bruk av midlene, vil rådmann i samarbeid med avtalebankens partner Eika, opprette en plassering i markedet som har en tidshorisont på 3-5 år, som kan gi en høyere avkastning enn en på «høyrentekonto» som er i tråd med finansreglementet.

Nedbetaling av gjeld

Ett alternativ i bruken av havbruksfondet er nedbetaling av gjeld. Kommunen hadde pr 31.12.17 en gjeld på 801,266 millioner kr, og kommunen betalte ca. 45 millioner kr i renter og avdrag på denne gjelden. Hvis kommunen bruker 100 millioner kr på å nedbetale gjeld, vil etter et svært forenklet regnestykke, spare kommunen med ca. 5,6 millioner kr i rente og avdrag i året.

Investeringer

Ett annet alternativ er at midlene avsettes til investeringer, og erstatte låneopptak på opp mot 100 millioner kr. Virkningen vil da være ca. det samme som i avsnittet over. Dette kan være mot bestemte investeringssaker, spredt ut over flere år, eller mot ett bestemt prosjekt, som f.eks. «Morgendagens omsorg».

I denne sammenheng ønsker rådmann å komme med følgende betraktning. Kommunen trenger å låne store beløp for å fullfinansiere byggingen av helsehus og omsorgsboligene. Midlene fra Husbanken, vil kommunen motta etter at byggingen er fullført, og kommunen må også forskuttere disse midlene i byggeperioden. Kommunen vil mest sannsynlig i dette prosjektet ha et byggelån som det kun betales renter på i byggeperioden, og vil konvertere dette til en normallån etter at bygningen er ferdig. Hvis rådmannen får fullmakt til å anvende store deler av havbruksfondet, til å finansiere deler av Husbankens investeringsmidler, vil dette spare kommunen for en del renteutgifter, ca. 1,75 millioner kr i året pr 100 millioner kr kommunen slipper å ta opp i byggelån. Renten hos Kommunalbanken er pr d.d. 1,75%.

Investeringsprosjekt «Morgendagens omsorg» og «Morgendagens skolebygg»

Rådmannen ser at kommunen har store investeringer fremfor seg, mye er nevnt om Helsehus og omsorgsboliger, men også en ny skole på Sistranda ser naturlig ut på sikt, jfr. skolebruksplanen. Rådmannen ser at alternativ bruk av midlene er at det settes av midler til disse formålene. Helsehus og omsorgsboliger er vedtatt, men skolebygg er ikke det. En mulig løsning for skolebygg er også privat/offentlig samarbeid lik kommunen i dag har på Kysthaven. Skulle dette bli aktuelt, foreslås det at rådmann får i oppdrag å fremforhandle en leieavtale der noe av fondet kan brukes til å dekke hele eller deler av leien i årene som kommer.

Næringsfond

I forbindelse med at kommunen fikk ca. 20 millioner kr fra de «Grønne konsesjonene» for noen år tilbake, ble det avsatt midler som innbyggere fra øyrekken kunne søke om. På grunn av begrensningene i tildelingen av midlene fra de Grønne konsesjoner (de kun kunne brukes til investeringer), ble ikke de avsatt til et direkte næringsfond, men en investeringsfond til øyrekken. Rådmann foreslår at en liknende ordning nå etableres, lik den Lenvik kommune har vedtatt. Ordningen vil da gjelde for hele kommunen, på søknadsbasis. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan dette kan gjøres. Rådmann foreslår at ca. 30% av havbruksfondet avsettes til dette formålet, 30 millioner kr.

Fiberutbygging

I samarbeid med fylkeskommunen og Telenor vil kommunen få utarbeidet et kostnadsoverslag over kostnaden på å bygge ut fiber til alle husstandene i kommunen. Kommunen vil få denne presentert av Telenor i uke 48/49.

Rådmannen foreslår å sette av ca. 10% til dette formålet, 10 millioner kr. Rådmannen får i oppdrag å utarbeide et forslag til avtale sammen med fylkeskommunen om at områdene Stølan og Gurvikdal / Sandvika blir prioritert først, og legger frem dette forslaget frem for kommunestyret til behandling.

Marin forsøpling

Marin forsøpling har lenge vært en utfordring for kommunen. Rådmannen foreslår å sette av ca. 5%, 5 millioner kr til dette formålet. Rådmann får i oppdrag å legge frem en sak, der det beskrives nærmere om hvordan kommunen kan benytte disse midlene.

Bufferfond - inntektssvikt

Rådmann har ikke direkte budsjettet med midler fra havbruksfondet, men har foreslått tiltak som bruker av disposisjonsfondet, der havbruksfondet er en del av. Rådmann ser at de siste årene har sett en svært stor svingning i skatteinntektene for kommunen. Det er derfor svært vanskelig å være sikker i sitt anslag av skatteinntekten i årene som kommer. Rådmannen foreslår derfor at en del av havbruksfondet ca. 10%, 10 millioner kr, avsettes til et «bufferfond» for skatteinntekter. Bruken fra fondet foreslås av rådmann og vedtas av formannskapet, som gis denne fullmakten gjennom vedtak i denne sak.

Vurdering

Rådmannen foreslår i denne saken flere måter på å disponere midlene kommunen har mottatt fra Havbruksfondet. Rådmann anbefaler i denne sammenheng at et overordnet prinsipp blir vedtatt, at midlene kun kan brukes til ekstraordinære driftstiltak eller investeringer. Rådmann foreslår også at næringsfond, fiberutbygging og bekjempelse av marin forsøpling vedtas slik at administrasjonen kan starte arbeidet med å utarbeide detaljerte retningslinjer på hvordan disse fondene kan virke. I tillegg foreslås det at bufferfond inntektssvikt blir opprettet (buffer for mindre skatteinngang enn budsjettet).

Hvis dette blir vedtatt, vil det ta flere år før midlene er anvendt på de forskjellige områdene. Rådmannen foreslår derfor at likviditeten som gjenstår, når kommunen skal starte byggelånet til «Morgendagens omsorg», går inn i dette prosjektet.

Byggelånet, blir da kun opptatt etter hvert som det trengs likviditet i disse andre prosjektene. Når Helsehus og omsorgsboliger er ferdige, og kommunen har fått investeringstilskuddet fra Husbanken, vil likviditeten gå tilbake til disposisjonsfondet og anvendt etter de vedtatte tiltakene. Dette muliggjør at midlene kan brukes som likviditet mot byggingen av helsehuset og omsorgsboligene, samt at kommunestyret setter i gang konkrete tiltak som kommer næringslivet til gode.

RETNINGSLINJER FOR TILDELING AV MIDLER FRA VEDERLAG OPPDRETTSKONSESJONER

– LENVIK KOMMUNE 22.05.17

1. MÅL FOR ORDNINGEN

Mål for ordningen er å tilrettelegge for videre utvikling i sjømatnæringen ved å sikre langsiktige rammevilkår og muligheter for utvikling i kommunen. Midlene skal anvendes til næringsformål relatert til sjømatnæringen i vid forstand, og tilstøtende næringer. Midlene kan også benyttes til kommunale tiltak.

2. BAKGRUNN FOR ORDNINGEN

Regjeringen vil legge til rette for en forutsigbar vekst i oppdrettsnæringen. Potensialet som ligger i næringen må videreutvikles. Som en effekt av dette åpnes det for å øke antall konsesjoner og øke totalt tillatt biomasse i eksisterende konsesjoner. Arbeidet mot rømming, lakselus og andre sykdomsutfordringer i næringa må styrkes gjennom forpliktende avtaler med næringen selv. Kommuner som stiller arealer til disposisjon for næringen bør oppleve større positive ringvirkninger fra aktivitetene. Derfor vil vederlaget for tildeling av nye konsesjoner tilfalle berørte kommuner. Midlene er ikke bundne midler.

3. GEOGRAFISK AVGRENSNING

Ordningen gjelder for: LENVIK KOMMUNE

4. KOMMUNAL BEHANDLING

Det er formannskapet i Lenvik kommune som behandler søknader om midler fra vederlaget, etter næringsfaglig innstilling. Søknadsbeløp opp til kr 100.00,- behandles direkte av administrasjonen ved rådmann.

5. MÅLGRUPPE

Tilskudd kan tildeles til følgende typer prosjekt/tiltak som kommer sjømatnæringen til gode:

- a) Prosjekt/tiltak hvor formålet er å utvikle tilbud og rammebetingelser som kan styrke og videreutvikle næringslivet og det regionale arbeidsmarkedet
- b) Prosjekter/tiltak som bidrar at regioner og lokalsamfunn blir mer attraktive å bo i og flytte til - rekrutteringstiltak
- c) Kommunale prosjekter, herunder planlegging og infrastruktur, som legger til rette for utvikling av sjømatnæringa
- d) Prosjekter som styrker kompetanse og rekruttering tilknyttet sjømatnæringa

Prosjekter skal være av generisk karakter – som kommer flere, herunder bygdesamfunn, bransjer, bransjegrupper, til gode.

Med prosjekter og tiltak menes oppgaver og aktiviteter som:

1. er tidsbegrenset, tilskudd kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lengre varighet
2. har fokus på utprøving, initiering og oppstart
3. har organisering, kostnader og finansiering som er direkte tilknyttet prosjektet/tiltakets formål
4. skal lede frem til et bestemt resultat

Hva kan *ikke* støttes:

- a) Prosjekter fra/til enkeltbedrifter
- b) Investering i og ordinær drift av fylkeskommunal eller kommunal tjenesteproduksjon og bedrifter
- c) Fysiske investeringer som for eksempel veibygging (riks-, fylkes- og kommunale veier), generell energiutbygging og offentlige bygg
- d) Utgifter som har karakter av årlig driftsstøtte, eksempelvis regionråd, destinasjonsselskap eller andre samarbeidsselskap
- e) Innskudd av aksjekapital, lån eller driftstilskudd til selskap som kommunen er medeier i eller eneeier av

6. SØKNADSKRITERIER

Generelle vilkår:

- a) Prosjektet må ikke være igangsatt før søknad leveres kommunen
- b) Søknaden må ha oppstart i det gjeldene søknadsåret
- c) Tilskudd til prosjekt kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har lengre varighet
- d) Søknad må være komplett og ha alle nødvendige vedlegg, herunder:
 - a. Formål med prosjektet
 - b. Bakgrunn for prosjektet
 - c. Organisering (hvem har ansvaret for gjennomføring, hvem deltar)
 - d. Samarbeidspartnere og faglig bistand (skal det kjøpes inn ekstern bistand)
 - e. Forventede resultater
- e) Kostnadsberegninger skal oppfølges gjennom hele tiltaket og rapporteres
- f) Søknad vedlegges realistisk fremdriftsplan, med milepæl og tidsangivelser
- g) Søknaden vedlegges gode kart og situasjonsplaner, profiler og nødvendig underlag
- h) Mangelfulle søknader kan ikke påregnes å bli behandlet og/eller prioritert

7. VILKÅR FOR TILSKUDD

Bevilget støtte utbetales etterskuddsvis, når det foreligger dokumentasjon for og rapport om at prosjektet er gjennomført (midler er brukt i hht søknad). Minst 25 prosent av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tilskuddet er avsluttet.

VIKNA KOMMUNE

Postadresse

Postboks 133, Sentrum
7901 RØRVIK

Telefon

74 39 33 00 74 39 00 70

Telefaks

E-post: vikna@vikna.kommune.no

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.: 2017/823-6
Arkiv: 231

Dato: 02.11.2018
Saksbehandler/Tlf: Otto Kjøglum /

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
83/18	Formannskap	13.11.2018
69/18	Kommunestyre	20.11.2018

Retningslinjer bruk av Havbruksfondet

Vedlagte dokumenter:

- Ingen

Dokumenter ikke vedlagt:

- Ingen

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:

Kommunestyret vedtar at midler fra havbruksfondet benyttes til finansiering av:

- 1. Investeringer** (gir redusert låneopptak)
- 2. Ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader** (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)
- 3. Styrking av kommunalt næringsfond og næringsutvikling** (inkl. NYN IKS)

Behandling:

Bruken av midlene pkt. 1-3 skal behandles som egen sak i hvert enkelt tilfelle etter innstilling fra rådmannen

Saksprotokoll i Formannskap - 13.11.2018

Behandling:

Kjartan Tørum fikk permisjon og deltok ikke i behandling av saken.

Forslag fra Harald Holand (FRP)

Kommunestyret vedtar at midler fra Havbruksfondet benyttes slik:

1. 50% til ekstraordinære avdrag på lån.
2. 50% til fond for investeringer som har varighet over 15 år. Samt til fond for ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varige økte driftskostnader (bostedutvikling, kompetanseutvikling, kostnadsbesparende tiltak, utbedringer (fjerning av bakketopper og farlige svinger) samt til næringsfond/næringsutvikling) og til tiltak mot marin forsøpling.

Forslag fra Amund Hellesø (AP)

Nytt pkt. 4:

Det settes av 1% av fondet for arbeid med tiltak mot marin forsøpling.

Votering:

Forslag til vedtak fra Harald Holand (FRP) fikk 1 stemme.

Rådmannens forslag til vedtak pkt. 1 – 3 inkl. forslag fra Amund Hellesø til nytt pkt. 4 vedtatt mot 1 stemme avgitt av Harald Holand (FRP).

Vedtak:

Kommunestyret vedtar at midler fra havbruksfondet benyttes til finansiering av:

4. **Investeringer** (gir redusert låneopptak)
5. **Ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader** (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)
6. **Styrking av kommunalt næringsfond og næringsutvikling** (inkl. NYN IKS)
7. **1% av fondet settes av til et fond for arbeid med tiltak mot marin forsøpling.**

Behandling:

Bruken av midlene pkt. 1-4 skal behandles som egen sak i hvert enkelt tilfelle etter innstilling fra rådmannen.

Saksprotokoll i Kommunestyre - 20.11.2018

Behandling:

Forslag fra ordfører Amund Hellesø:

(Endringsforslag/ tilleggforslag til pkt. 4 i formannskapets forslag til vedtak).

Minimum 1 % av fondet settes av til et fond for arbeid med tiltak mot marin forsøpling.

Forslag fra Harald Holand (FRP)

Kommunestyret vedtar at midler fra Havbruksfondet benyttes slik:

3. 50% til ekstraordinære avdrag på lån.
4. 50% til fond for investeringer som har varighet over 15 år. Samt til fond for ekstraordinære driftstiltak, dvs, til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varige økte driftskostnader (bostedutvikling, kompetanseutvikling, kostnadsbesparende tiltak, veiutbedringer (fjerning av bakketopper og farlige svinger) samt til næringsfond/næringsutvikling) og til tiltak mot marin forsøpling.

Votering:

Det ble votert alternativt mellom formannskapetets forslag til vedtak med den endring som framgår av forslag fra ordfører Amund Hellesø, og forslag fra Harald Holand.

Formannskapetets justerte vedtak vedtatt med 17 mot 1 stemme.

Vedtak:

Kommunestyret vedtar at midler fra havbruksfondet benyttes til finansiering av:

1. **Investeringer** (gir redusert låneopptak)
2. **Ekstraordinære driftstiltak, dvs. til formål som har engangskarakter og ikke pådrar kommunen varig økte driftskostnader** (dette kan være tiltak som stimulerer til mer aktivitet, kulturtiltak, bostedsutvikling, kompetanseutvikling i kommunen og tiltak som gir kostnadsbesparelser i den ordinære driften, ekstraordinære avdrag på lån)
3. **Styrking av kommunalt næringsfond og næringsutvikling** (inkl. NYN IKS)
4. **Minimum 1 % av fondet settes av til et fond for arbeid med tiltak mot marin forsøpling.**

Behandling:

Bruken av midlene pkt. 1-4 skal behandles som egen sak i hvert enkelt tilfelle etter innstilling fra rådmannen.

SAKSGRUNNLAG / SAKSOPPLYSNINGER

Havbruksfond.

Vikna kommune mottok i oktober måned utbetaling fra Havbruksfondet med 42,8 mill. kr. Dette som et resultat av statens utsalg av nye og utvidede produksjonstillatelser for havbruksnæringen basert på laksefisk i sjø. Rundt 50 selskaper kjøpte tillatelse for omlag 3,9 mrd. kr. Av dette går 80 % til laksekommuner og fylkeskommuner, i hovedsak fordelt mellom kommunene ut ifra hvor store de er i forhold til hverandre med utgangspunkt i MTV (Maksimal tillatt biomasse).

Rundt 160 kommuner og 10 fylkeskommuner fordeler mer enn 2,7 mrd. kroner.

Havbruksfondet ble opprettet etter mangeårig innsats og argumentasjon fra foreningen Nettverk fjord- og kystkommuner, NFKK, hvor Vikna kommune har vært medlem siden starten.

Fremtidige utbetalinger fra havbruksfondet avhenger av om staten finner grunnlag for å selge ut nye laksetillatelser, noe som i alle tilfeller ikke vil skje oftere enn hvert andre år.

Dette ut i fra de signaler som foreligger i dag. Det skal imidlertid utbetales en «rest» på 390 mill. kr i 2019 - basert på nye lokaliteter. Hvorvidt dette kommer Vikna kommune til gode - er fortsatt usikkert.

RÅDMANNENS VURDERING

Inntektene fra havbruksfondet er uforutsigbare og de vil heller ikke være varig. Det foreligger ingen statlige bindinger med hensyn til anvendelse av midlene. Ut fra den usikkerhet som råder med hensyn til kontinuitet og regularitet vil rådmannen sterkt fraråde å benytte midlene til driftsformål som medfører varige forpliktelser.

Rådmannen vil derfor foreslå at fondet i all hovedsak benyttes til finansiering av fremtidige investeringstiltak. I vedtatt budsjett for 2018 og økonomiplanen 2018-21 er det planlagt betydelige investeringer. Disse er i all hovedsak forutsatt finansiert med bruk av lån.

Ved å benytte midler fra havbruksfondet vil kommunen kunne redusere fremtidige låneopptak. Effekten av dette vil være reduserte kapitalkostnader (renter og avdrag) på fremtidige budsjetter. Frigjorte midler som heller kan anvendes i kommunal tjenesteyting.

Med dagens rentenivå vil en gjeldsreduksjon på 20 mill. kr gi en årlig besparelse på rente- og avdragsutgifter med 1,2 – 1,3 mill. kr. Med økte renter vil besparelsen bli enda større.

Rådmannen har derfor i sitt budsjettforslaget for 2019 lagt til grunn at det skal brukes 30 mill. kr til finansiering av nye investeringer. For økonomiplanperioden 2020-22 forutsettes det brukt ytterligere 8 mill. kr av fondet.

Rådmannen vil i tillegg åpne for at fondet kan benyttes til finansiering av ekstraordinære driftstiltak som ikke medfører varige utgifter. Dette kan være tidsavgrensede prosjektstillinger, ekstraordinære engangskostnader, kommunalt utviklingsfond m.m. Videre bør det åpnes for å bruke midler direkte på næringsutvikling gjennom styrking av næringsfondet – per i dag er det NYN IKS som forvalter mesteparten av disse midlene.

Et alternativ som også kunne vært interessant – men som rådmannen ser på som lite realistisk i denne omgang ut fra politiske signaler – er å sette alle midlene på et fond til god avkastning og at det som kan disponeres årlig er avkastningen. Dersom det i årene framover utbetales betydelige midler til havbruksfondet er dette etter rådmannens syn et alternativ som absolutt bør diskuteres. Tenkingen her blir litt i samme retning som statens forvaltning av oljefondet.

KONKLUSJON/TILRÅDING

I samsvar med forslag til vedtak.

Rørvik, 06.11.2018

Roy H. Ottesen
rådmann

Oslo, 6.4.2018

Årsmøte NFKK 2018

Møteprotokoll

Den 6. april 2018 ble det avholdt årsmøte for NFKK på Thon Hotel Opera i Oslo.

Leder av NFKKs styre, Ole L. Haugen, ønsket de fremmøtte velkommen. I forkant og etterkant av de formelle sakene, 5. og 6. april, ble det gjennomført et faglig og politisk program der arbeidet med et produksjonsvederlag og marin forsøpling var sentralt.

1. Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble godkjent.

2. Fremmøte og godkjenning av eventuelle fullmakter

Kommuner til stede

Alta Kommune
Aukra Kommune
Austevoll kommune
Averøy kommune
Aure kommune
Brønnøy kommune
Bø kommune i Vesterålen
Finnøy Kommune
Fitjar kommune
Flatanger Kommune
Fusa kommune
Gulen kommune
Halsa Kommune
Hammerfest Kommune
Hemne kommune
Herøy kommune i Nordland

Hitra Kommune
Hjelmeland Kommune
Høyanger kommune
Karlsøy Kommune
Kristiansund kommune
Kvam kommune (til 10.30)
Misund kommune
Nærøy Kommune
Roan kommune
Salangen kommune
Smøla Kommune
Sund kommune
Sveio kommune
Tvedestrand Kommune
Øksnes kommune
Øygarden kommune
Vestnes kommune
Åfjord Kommune

I tillegg var Osterøy kommune til stede da de vurderer medlemskap i NFKK.

3. Valg av møteleder og referent

Styreleder Ole L. Haugen ble valgt som møteleder.
Kjell-Olav Gammelsæter ble valgt som referent.

4. Årsregnskap og årsrapport 2017

Styreleder Ole L. Haugen gjennomgikk årsrapport og regnskap for 2017.

Regnskapet ble gjennomgått og det ble fremlagt revisorrapport i møtet. 2017 endte opp med et årsresultat på minus 525 630 kroner. Styrelederen beklaget det store underskuddet for 2017, men understreket at styret hadde sett seg nødt til å bruke gode eksterne konsulenter for å bistå i situasjonen som oppstod etter at fiskeriministeren og regjering så tydelig signaliserte sin motstand mot innføring av en eksportavgift. Styret fikk støtte fra årsmøtet for denne håndteringen.

I årsrapporten ble det bl.a. vist til arbeidet for 2017 der arbeidet med innføringen av en eksport- eller produksjonsavgift var sentralt.

Det var 74 medlemmer i NFKK ved utgangen av 2017. Salangen kommune var falt ut av fylkesoversikten. Dette rettes opp.

Årsrapport og årsregnskap ble godkjent med mindre justeringer.

5. Arbeidsplan for 2018

Styreleder Ole L. Haugen gjennomgikk arbeidsplanen for 2018.

Følgende kommentarer ble gitt i møtet:

- Til pkt 2: Det ble tatt opp at Kystverket har tatt tilbake eierskapet til noen fiskerihavner. Usikkerhet på om dette har skjedd på riktige betingelser. Dersom det er flere som har opplevd lignende bør NFKK ta dette opp på vegne av medlemmene.
- Til pkt 2: Viktig at fiskerihavnene blir værende statlige mht kompetanse og økonomi
- Til pkt 6: Noen byer har fått statlige midler til opprydding av sjøbunn bl.a. utenfor gamle skipsverft. Dette er en ordning som bør utvides slik at fler slike verftsområder blir ryddet.
- Til pkt 6: Det ble oppfordret til å få til opprydding i småbåthavner. Her er det ofte mye søppel mv.

Arbeidsplanen ble vedtatt enstemmig med disse merknadene som styret tar med i sitt arbeid.

6. Medlemskontingent og budsjett for 2018

På bakgrunn av at Havbruksfondet nå får tildelt midler for utlagt vekst, og at det er behov for å styrke NFKKs arbeid, foreslo styret i NFKK følgende kontingentmodell for årsmøtet:

1. Medlemskontingenten for 2018 vedtas slik:

- a. Grunnbeløp pr kommune kr. 10.000 (som før)
- b. Tillegg på 2,00 kroner pr innbygger, som før, dog slik at summen av a og b blir maks kr. 40.000 pr medlemskommune, mot 50 000 kroner i dag.
- c. Tilleggskontingent for 2018 lik 1,0 % av det som den enkelte medlemskommune fikk utbetalt fra Havbruksfondet i 2017

2. Medlemskontingenten for 2019 vedtas slik:

- a. Som pkt 1a
- b. Som pkt 1b
- c. Tilleggskontingent for 2019 lik 0,2 % av summen den enkelte medlemskommune mottar av utbetalinger fra Havbruksfondet og arealavgift/produksjonsavgift eller tilsvarende i 2018.

Kontingentforslaget ble vedtatt enstemmig.

Budsjett

Budsjettet ble vedtatt i tråd med ny kontingentmodell. Budsjettet ble vedtatt med en inntektsramme på kr 1 828 343,- og en utgiftsramme på kroner 1 770 000,-

Møtegodtgjørelse

Valgkomiteen hadde fått i oppdrag fra styret å se på møtegodtgjørelse for styret og la frem følgende modell som ble vedtatt av årsmøtet:

Fast årlig godtgjørelse for leder:	65 000,-
Fast årlig godtgjørelse for nestleder:	10 000,-
Nestleder får også møtegodtgjørelse	
Møtegodtgjørelse pr medlem for ordinært/fysisk møte	2 000,-

Godtgjørelsen gjelder for 2018 og fremover

7. Valg

Etter vedtektene skal leder og nestleder velges årlig. Valgkomiteen innstilte på at fungerende leder og nestleder ble gjenvalgt, hvilket årsmøtet sluttet seg til ved akklamasjon.

8. Uttalelser fra årsmøtet

Det er ventet at forvaltning av kystarealene blir sentralt i årene som kommer. Styret hadde derfor utarbeidet et notat til behandling på årsmøtet med tittelen «Kystkommuner og forvaltning – NFKKs prioriteringer». Dokumentet viser NFKKs politiske standpunkter i spørsmål knyttet til forvaltning i kystkommuner.

Årsmøtet vedtok dokumentet med mindre justeringer.

9. Medlemsutfordringer

Ordføreren i Sund, Kari-Anne Landro, og formannskapsmedlem i Åfjord, Bjørn Hosen, orienterte litt om utfordringer i sine kommuner og utfordret NFKK på følgende:

Kari-Anne Landro: Viste til utfordringen i sin kommune og de to andre kommunene, Fjell og Øygarden, som skal slå seg sammen. Landro understreket at dokumentet «Kystkommuner og forvaltning – NFKKs prioriteringer» var et godt arbeidsdokument som de ville bruke. Kommunen ligger i et rødt produksjonsområde og ordføreren tok frem tre viktige ting for hennes kommune:

- Marin forsøpling. Dette er en stor utfordring for kommunen og en er veldig glad for at NFKK også er så opptatt av dette. Kan det lages en idekasse for medlemmene?
- Kommunalt sjølstyr. Det er svært viktig at kommunene har ansvar for planarbeid og muligheter til å utvikle sine sjøområder.
- Produksjonsområder: Et viktig tema siden Sund kommune ligger i rød sone. Her jobber en nå sammen med andre kommuner, bl.a. gjennom et forskningsprosjekt som en har fått støttet til fra fylkeskommunen, for å finne ut hva som skal til for å få status som gul og grønn. Involverer alle sentrale aktører.

Bjørn Hosen: Viste kart over kommunen og de kryssende interessene fra ulike aktører. Poengterte at det ofte er krevende å håndtere slikt krysspress mellom ulike aktører, ikke minst når en ønsker å legge til rette for sunn vekst slik også nasjonal myndigheter ønsker.

6.4.2018
Kjell-Olav Gammelsæter
Referent

VEDTEKTER (gjeldende fra 6.5.2014)

Formål

Formålet med Landssammenslutninga av Norske Vindkraftkommuner (LNVK) er å bygge opp et nasjonalt nettverk av vindkraftkommuner med det formål å

- påvirke de totale rammevilkår for vindkraftutbygging
 - ved å påvirke sentrale myndigheter slik at vi kan oppnå økonomiske rammebetingelser som kan skape økonomisk grunnlag / lønnsomhet ved utbygging av vindkraft
 - ved å påvirke nasjonale regel- og rammeverk for vindkraft slik at man oppnår lokal innflytelse og lokal verdiskaping og derved sikre at den verdiskaping som kommer fra utnyttelse av vind skal komme regionene og lokalsamfunnet til gode, inklusiv kommunenes økonomiske interesser
- erverve kompetanse som gode samhandlingspartnere overfor kraftutbyggere, netteiere, regionale og nasjonale myndigheter i vindkraftspørsmål
- bygge opp et interkommunalt forum med fagkompetanse innenfor etablering og utvikling av vindkraft og øke den kommunale kompetansen i å håndtere balansen mellom vern, friluftsinnteresser, næring og utnyttelse av arealer til vindkraft
- utvikle kompetansen i å håndtere grunneierspørsmål og grunneierinteresser ved vindkraftetableringer

Medlemskap

Medlemmer i sammenslutninga er kommuner som innenfor sine grenser har planlagte, utbygde eller omsøkte vindkraftverk.

Medlemskap tegnes for kalenderåret og påfølgende kalenderår. Utmelding må være gjort før 1. juli året før medlemskapet opphører.

Styre og sekretariat

Landsmøtet velger et styre på fem personer med varamedlemmer i rekkefølge. Styremedlemmene velges for en periode på to år. Landsmøtet velger styrets leder og nestleder fram til neste landsmøte blant styremedlemmene.

Sekretariatet har ansvaret for innkalling til landsmøtet, styremøter og referater fra møtene.

Sekretariatet har ansvaret for forretningsførsel og medlems- og saksarkiv.

Styreleder og sekretær tegner selskapets firma.

Landsmøte

Landsmøtet er sammenslutningas øverste myndighet og holdes hvert år innen utgangen av mai.

Landsmøtet behandler og vedtar årsmelding, regnskap, handlingsplan, øg kontingent og eventuelle vedtektsendringer etter forslag fra styret, og velger styre med varamedlemmer og valgkomite.

Vedtektsendringer

Vedtektsendringer krever 2/3 flertall på landsmøtet.

Kontingent

Utgiftene til LNVK dekkes ved en årlig kontingent som hver medlemskommune betaler til organisasjonen innen utgangen av mars hvert år. Kontingentens størrelse fastsettes av landsmøtet etter forslag fra styret.

Revisjon

Som revisor velges kommunerevisjonen i den kommunen der sekretariatet har kontorsted.

Oppløsning

Landssammenslutninga kan bare oppløses etter vedtak i to påfølgende ordinære landsmøter. Forslag til oppløsning må sendes medlemmene senest sammen med landsmøteinncalling. Vedtak om oppløsning er gyldig når minst 3/4 av de frammøtte stemmer for.

Nettverk For Fjord- og Kystkommuner (Nfkk)

Frøya Kommune
Postboks 152
POSTBOKS 152
7261 SISTRANDA

Faktura

Fakturadato: 21.01.2019
Kundenr.: 10011
Ordrenr.: 51
Side: 1
Deres ref.: Berit Flåmo

Forfallsdato: 10.02.2019
Bankkonto: 15031878850

Produktnr	Beskrivelse	Antall	Pris	Rabatt %	Beløp	Mva sats
3105	Medlemskontigent 2019	1	20 064,00		20 064,00	
3106	Tilleggskontigent	1	205 930,00		205 930,00	
	Det vises til årsmøtevedtak 2018. Medlemmene betaler inn ekstra kontigent i 2019 tilsvarende 0.2 prosent av inntektene fra Havbruksfondet i 2018					
Sum ekskl. MVA					225 994,00	
MVA						
Sum å betale					225 994,00	

Ved betaling etter forfallsdato belastes purregebyr og forsinnkelsestrenter etter morarenteloven.

Adresse: Nettverk For Fjord- og Kystkommuner Postboks 1378 Vika 0114 OSLO	Org. nr.: 065863995 Foretaksregisteret	Telefon: 950 65 947	E-post kystnettverket@ks.no	Web adresse: nfkk.no
---	---	-------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Kristin Strømskag
Arkivsaksnr.: 19/629

Arkiv: Q13

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

KOSTNADSUTREDNING TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347 – FORESPØRSEL OM DELING AV KOSTNADER

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Frøya kommunestyre vedtar å ikke bidra med midler til kostnadsdeling av utredning for trasevalg fylkesvei 347 som forespurt fra SuMaBo AS.

Vedlegg:

Forespørsel datert 14.02.2019
Svar fra Frøya kommune datert 07.03.2019
Svar fra Frøya kommune datert 12.03.2019
Forespørsel datert 25.03.2019
Skisseprosjekt fra Norconsult AS

Saksopplysninger:

Frøya kommune har mottatt forespørsel fra SuMaBo Felleslag om kostnadsdeling av utredning for trasévalg for fylkesvei 347. Kostnaden er ikke avklart, men vil maksimum bli kr. 300 000, kr. 150 000 på hver part.

28.01.2019 mottok rådmannen pr. epost forespørsel om samtykke til å innhente kartdata for Sula – Mausundområdet fra kommunens kartgrunnlag. Dette skulle benyttes av Norconsult som grunnlag for utredning av nytt trasèvalg for fv. 347.

05.02.2019 ble SuMaBo Felleslag oversendt følgende fra rådmannen som svar på denne forespørselen:

(..) Formannskapet i Frøya kommune gav i dag sin tilslutning til at Norconsult får fullmakt til å innhente kartgrunnlag og bruke kartdata for Sula-Mausundområder i Frøya kommune.

Betingelsen er at dette **ikke utløser økonomiske forpliktelser for kommunen**. Det er ikke snakk om at kommunen skal være med på videre utredningsarbeid pr. dato som forplikter kommunen på noen måte.

14.02.2019 mottok Frøya kommune forespørsel om å dekke 50 % av utredning av nytt trasévalg for fylkesvei 347 (ligger som vedlegg i saken).

Dette ble av Frøya kommune svart ut i to ulike brev (ligger som vedlegg i saken):

- Brev datert 07.03.2019 informerte om videre politisk behandling.
- Brev datert 12.03.2019 refererte til tidligere oversendt mail fra rådmannen til SuMaBo felleslag med henvisning til at utredningen ikke skulle utløse økonomiske forpliktelser for kommunen.

25.03.2019 mottok Frøya kommune igjen forespørsel om kostnadsdeling av utredning av nytt trasévalg for fylkesvei 347 (ligger som vedlegg i saken). Saken fremmes derfor til politisk behandling.

I ettertid har Frøya kommune også fått oversendt ferdig utarbeidet skisseprosjekt for en fast vegforbindelse fra Sula til Mausund fra Norconsult AS. Denne ligger som vedlegg til saken.

Vurdering:

Frøya kommune har mottatt forespørsler om deling av kartgrunnlag, samt kostnadsdeling av utredning av trasevalg for fylkesveg 347.

Med bakgrunn i tidligere tilslutning fra formannskapet, vurderes det at Frøya kommune ikke ønsker å bidra i forhold til økonomiske forpliktelser i dette arbeidet.

Rådmannen anbefaler derfor at man avslår forespørsel om kostnadsdeling av utredningen.

20 FEB 2019

SuMaBo Felleslag

PB 34, 7261 SISTRANDA

Dato: 2019-02-14

Til Frøya kommune

Formannskapet

Postboks 152, 7261 SISTRANDA

Kostnadene med å få utredet et nytt og rimeligere trasèvalg for Fv 347.

Utredning av kostnadene var også en forutsetning da forrige utredning ble utarbeidet for den trasè som ble forkastet på grunn av for høy kostnad. Administrasjonen ville sløyfe trasèen i arealplana nettopp fordi den ikke hadde en foreliggende utredning på kostnaden. Altså har den kommunale administrasjon og SuMaBo Felleslag begge samme klare forutsetning om at det MÅ foreligge en kostnadsutredning FØR en går videre med prosjekteringen. Uten en kostnadsutredning, vil det ikke kunne diskuteres seriøst om en veiløsning er lønnsom eller ikke.

SuMaBo Felleslag har tatt kontakt med Norconsult som hadde den forrige utredningen av vårt prosjekt. De er kanskje det fremste utredningsselskap i Midt-Norge. Selskapet har tidligere utredet Kråkvåg-forbindelsen. Linesøyprosjektet og nå sist fylling- og bro-prosjektet over Lepsøyrevet, som er det største anlegget i fastlandsforbindelsen til Nordøyene i Romsdal. Altså et selskap som har veldig høy kompetanse og erfaring.

SuMaBo Felleslag har den klare forutsetning at utredningen må vise at en ny trasè og nytt fergested for Sula, sammenlignet med den løsning en har hatt og har pr.dato, MÅ vise seg å bli samfunnsmessig nyttig. Uten det vil veien ikke bli bygd.

Siden både Frøya kommune og SuMaBO Felleslag har den samme forutsetning om at kostnadene må utredes, er det både fornuftig og logisk at vi går sammen om utredningen. Utredningen må bli den mest miljøvennlige og billigste. Felleslaget behandlet saken på styremøte i dag og fattet følgende vedtak. Sitat: «**VEDTAK: Med henvisning av E-mail til rådmannen i Frøya datert 11.2.2019 kl.11.21 bestemmer styret at det formelt gjøres henvendelse til Frøya kommune om at kostnadene ved utredningen av ny trasè for veiprosjektet Sula – Mausund, deles 50 – 50 mellom Frøya kommune og SuMaBo Felleslag. Anita H. Aursøy og Sigbjørn Larsen gis fullmakt til å utforme og sende denne henvendelsen til Frøya kommune snarest. Enst.**

På bakgrunn av dette vedtaket gjør SuMaBo Felleslag denne henvendelsen til Frøya kommune og ber om et svar så snart som mulig.

Mvh

SuMaBo Felleslag

Org.nr. 997 121 376, Bank 4202.35.75250

Pb. 34, 7261 Sistranda

Telf. 4824 7227 Fax: 7244 6174

Anita H. Aursøy

Anita H. Aursøy

Sigbjørn Larsen

Sigbjørn Larsen

SÆRUTSKRIFT

PROTOKOLL fra styremøte den 14. februar 2019 kl.13.30 holdt på EGON City Syd etter overenskomst mellom styremedlemmene.

Styret var fulltallig og ble erklært for lovlig satt.

Ak 2. Oppdekking av kostnadene ved utredning av ny trasè av Fylkesveg 437.

Saksopplysninger: Frøya vedtok enstemmig 19.desember 2018 at trasèen fortsatt skulle stå i arealplana. Administrasjonen hadde foreslått trasèen tatt ut av arealplana, fordi det ikke forelå en grundig nok utredning. SuMaBo har kontaktet fylkekommunen, men de vil ikke delta i kostnadsfordelingen av en utredning, da de hveder at det vil medføre forventninger til dem om at veien virkelig blir bygget.

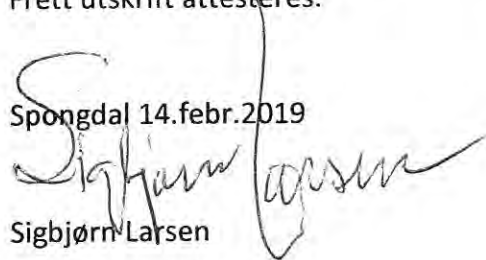
SuMaBo mener at den kostnaden som utredningen vil fremskaffe, vil være avgjørende for om veiprojektet blir realisert eller ikke. Både kommunens administrasjon og SuMaBo Felleslag mener at utredningen må gjennomføres.

Av den grunn er det naturlig at Frøya kommune og SuMaBo Felleslag deler på en felles utredning. Styreleder har sendt E-post med forslag om en 50 – 50 deling. Styret slutter seg til dette.

VEDTAK: Med henvisning til E-mail til rådmannen i Frøya datert –11.2.2019 kl.11.21 bestemmer styret at det formelt gjøres henvendelse til Frøya kommune om at kostnadene ved utredningen av ny trasè for veiprojektet Sula – Mausund, deles 50 – 50 mellom Frøya kommune og SuMaBo Felleslag. Anita H. Aursøy og Sigbjørn Larsen gis fullmakt til å utforme og sende denne henvendelsen til Frøya kommune snarest. Enst.

Frett utskrift attesteres.

Spongda 14.febr.2019

Sigbjørn Larsen

Beathe Sandvik Meland
Konstituert rådmann

Tlf: 72 46 32 00
Mob: 952 88 121

www.froya.kommune.no

Fra: sigbjoern.larsen@gmail.com [<mailto:sigbjoern.larsen@gmail.com>]

Sendt: 28. januar 2019 10:17

Til: Beathe Sandvik Meland <BeatheSandvik.Meland@froya.kommune.no>

Emne: Samtykke til at NORCONSULT kan innhente kartdata for Sula - Mausundområdet i Frøya

Rådmann Beathe Sandvik.

Jeg har prøvd å få tak i deg på mobil og lagt igjen melding på svarer, men med det stresset som er, rekker du nok ikke over alle små ting.

Som styreleder i SuMaBo Felleslag hadde jeg i forrige uke et møte med **Espen Thøring i utredningsselskapet Norconsult**, de er fusjonert med Myklebust AS som gjennomførte den forrige utredningen av traseen, som ble forkastet på grunn av den store kostnaden.

Da fergeleiet ble opprettet på Lomsøya ble det avveket fra den nordøstlige traseen og veien bygd fram til Lomsøya, derfor må en ny trase ta sitt utgangspunkt derfra mest sannsynlig.

Norconsult er kanskje den fremste utreder i landet og har utredet både Kråkvågforbindelsen, Linesøyprosjektet og nå sist fylling og med bru over Lepsøyrevet i Romsdal. Det største enkeltprosjektet i veiforbindelsen til Nordøyane.

En utredning på kostnadsramme er svært viktig, det har også kommunens administrasjon sett på som en forutsetning. SuMaBo Fellesforening har vært i samtale med Norconsult om å få utredning ferdig før påske. Det er mulig og kostnaden synes overkommelig på denne rent tekniske og økonomiske utredningen.

28/1 19

SMS -> Rådmann

5.2.19.

Sys Løa Rikmann
til Thoring Norconsult

Fra: sigbjoern.larsen@gmail.com

Sendt: mandag 11. februar 2019 kl. 11.21

Til: Beathe Sandvik Meland

Emne: SV: Samtykke til at NORCONSULT kan innhente kartdata for Sula - Mausundområdet i Frøya

Rådmann Beathe Meland.

Takk for hyggelig respons på forespørsmål om å få bruke kartdata. Vi har hatt kontakt med Norconsult og de har tilbudt oss en pris for en komplett utredning, tilbudspris kr.240.000.

Fylkeskommunen vil ikke delta i kostnaden, da de mener det vil skape forventninger om at veien virkelig blir bygget. Det mener jeg er et ulogisk standpunkt, for det er jo nettopp det utredningen vil gi svar på, ER det lønnsom i forhold til kostnad, er svaret NEI på lønnsomhet, er det avgjørende for om prosjektet kan bli gjennomført. Det har også SuMaBo som forutsetning.

Nå har SumMabo bestilt utredningen, og fra felleslagets side vil vi foreslå at vi sammen med kommunen nå benytter det fremste utredningsselskap i Midt-Norge til å foreta en grundig utredning. Det vil da være naturlig å dele kostnaden 50 - 50 mellom SuMaBo og kommunen. Og foreta 2 utredninger på samme prosjekt virker noe meningsløst. Slik jeg forstå teknisk sjef, var hans klare oppfatning at en utredning må til og den

Jeg vil be rådmannen ta dette kostnadsforholdet opp med kommunens politiske ledelse.

Utredningen må fremstilles snarest mulig.

Mvh for SuMaBo

Sigbjørn Larsen

Sendt fra E-post for Windows 10

x **Fra:** Beathe Sandvik Meland

Sendt: tirsdag 5. februar 2019 kl. 14.11

Til: espen.thoring@norconsult.com

Kopi: sigbjoern.larsen@gmail.com; Kitt Julie Hansen

Emne: VS: Samtykke til at NORCONSULT kan innhente kartdata for Sula - Mausundområdet i Frøya

Hei Espen Thoring.

Viser til epost fra Sigbjørn Larsen under på vegne av SuMaBo felleslag.

Formannskapet i Frøya gav i dag sin tilslutning til at Norconsult får fullmakt til å uthente kartgrunnlag og bruke kartdata for Sula- Mausundområdet i Frøya kommune.

Betingelsen er at dette ikke utløser økonomiske forpliktelser for kommunen. Det er ikke snakk om at kommunen skal være med på videre utredningsarbeid pr.dato som forplikter kommunen på noen måte.

Med vennlig hilsen

FROYA KOMMUNE

OPPDAGSGIVER

Navn: SuMaBo Felleslag
Postadresse: c/o Sigbjørn Larsen Bråmyra 8
Postnr.: 7074 Poststed: SPONGDAL
Kontaktperson: Sigbjørn Larsen
E-post: sigbjoern.larsen@gmail.com

Org.nr.:
Tlf.nr.: 45969810
Mob.nr.:

OPPDAGSTAKER

Navn: Norconsult AS
Postadresse: Klæbuveien 127
Postnr.: 7031 Poststed: TRONDHEIM
Kontaktperson: Thøring, Espen
E-post: Espen.Thoring@norconsult.com

Org.nr.: NO 962 392 687 MVA
Tlf.nr.: 67 57 10 00
Mob.nr.:

OPPDAGET

Oppdragsnr.: 5190938 O.givers ref.nr.:
Oppdragsnavn: Sula - Mausund
Beskrivelse: Prosjektering av veg
Tekniske tegninger
Kostnadsanslag
Notat

Leveranser

OPPDAGSORGANISASJON

Oppdragsleder: Thøring, Espen
Annet personell: Hjelde, Bjørn
Evt. annet personell etter behov

TIDSFRISTER

Startdato: 2019-01-29 Sluttdato: 2019-04-12
Andre tidsfrister: Delfrister iht. tilbud

PRISER. UTGIFTER

Fastpris:
Overslag: 240 000,- eks. mva
Timepriser: Iht. tilbud
Utgifter: Evt. utgifter faktureres som medgått uten påslag.

FAKTURERING

Oppdraget faktureres etter: Påløpte timer Betalingsplan X

KONTRAKTSBESTEMMELSER

- 1) Standard oppdragsbetingelser ved kontraktsbestemmelser iht. NS 8401, vedlagt
- 2) NS 8401:2010 Alminnelige kontraktsbestemmelser for prosjekteringsoppdrag

Oppdragsbekreftelsen anses akseptert av oppdragsgiver dersom det ikke mottas melding om annet innen 5 arbeidsdager.

Sted og dato:

For Norconsult AS:

30/1-19

To. Hjelde

Wils Petter Botten

Norconsult AS, hovedkontor: Vestfjordgaten 4, Sandvika / Postboks 626, 1303 Sandvika

SuMaBo Felleslag
c/o Sigbjørn Larsen
Bråmyra 8
7074 SPONGDAL

Deres ref.:
Sula-Mausund

Vår ref.:
/Tilbud Sula-Mausund

Dato:
2019-01-28

Tilbud skisseprosjekt Sula - Mausund

Norconsult viser til møte den 14. januar i våre lokaler i Trondheim, hvor vi gikk gjennom Deres henvendelse om utarbeidelse av et enkelt skisseprosjekt for veg mellom Sula og Mausund. Vi har gleden av å gi tilbud på utførelse av arbeidet som beskrevet.

Det er tidligere gjennomført skisseprosjekt av Myklebust AS (nå Norconsult AS) for veg mellom Sula – Bogøyvær – Mausund, rapport er datert 10/10-2000. Kunden ønsker en ny gjennomgang av løsning for veg, med endringer i trasé ift. opprinnelig tenkt løsning. Oppdraget skal resultere i en overordnet teknisk plan, med oppdatert kostnadsanslag og notat med begrunnelse av valg og skisse til videre planprosess.

Ønsket trasé skal gå fra Lomsøya med startpunkt på sørsiden av eksisterende fergekai. Fra Lomsøya skal trasé gå via Lomsøygalten, Kvalskreia og Skjervøya, videre via Oløya og ende opp ved eller i nærheten av Pålen vest for Mausund. Traséen skal ikke være til hinder for skipstrafikk som vil gå på nordsiden av vegforbindelsen, og en skal tilstrebe å finne trasé med lavest mulig massetransport, kostnad og konflikt med eksisterende infrastruktur (som f.eks. kabeltraséer).

Norconsult tilbyr SuMaBo Felleslag de tjenester som forespurt til et overslag over honorar på 240 000,- eks mva. Norconsult kan utføre oppdraget iht. NS 8401:2010 "Alminnelige kontraktsbestemmelser for prosjekteringsoppdrag" og vedlagte betingelser, som gjelder foran NS 8401.

Vår vedståelsesfrist er 8. februar 2019.

1. NORCONSULTS KOMPETANSE

Norconsult har bred tverrfaglig kompetanse og lang erfaring innen planlegging og prosjektering av samferdselsanlegg. Vårt tverrfaglige miljø skaper gode løsninger som er tilpasset både miljø og landskap. Våre medarbeidere kan utføre utredning, planlegging og prosjektering av komplette samferdselsanlegg.

2. ARBEIDSBESKRIVELSE

Vårt tilbud omfatter overslag over honorar for utarbeidelse av følgende leveranser:

- Foreløpige plantegninger (traséforslag) til gjennomgang med oppdragsgiver
- Tekniske tegninger for én trasé på skisseprosjektnivå
 - B-tegning – Oversiktstegning, målestokk 1:25000 (A1)
 - C-tegninger – Plan- og profiltegninger, 1:5000 (A1)
 - F-tegning (Normalprofil, typisk snitt av fylling i sjø), tilpasset målestokk
- Kostnadsanslag, prosjektkostnad for beskrevet løsning
- Enkelt notat som begrunner valg og videre planprosess

3. ANTATT RESSURSBRUK

Honorar for arbeidet avregnes etter medgått tid. Under er det vist antatt timeforbruk. Priser er oppgitt uten mva.

Aktivitet	Timer	Kostnad	Kommentar
Administrasjon	10	13 000,-	Oppdragsledelse, styring, adm. Inkl. anslått utlegg til plot/leveranse 1000,-
Prosjektering	160	192 000,-	Modellering, prosjektering, tegningsproduksjon, utarbeidelse av notat
Kvalitetssikring	25	35 000,-	KS av modeller, tegninger og notat

4. PERSONELL

Oppdragsleder: Espen Thøring

Prosjektering: Espen Thøring
(annet personell involveres ved behov)

Kvalitetssikring: Bjørn Hjelde

5. FREMDRIFT

Oppstart	11. februar 2019
Milepæl 1	
Utkast til løsning – til gjennomgang med oppdragsgiver	1. mars 2019
Møte 1 med oppdragsgiver, for gjennomgang av utkast	
Milepæl 2	
Skisseprosjekt med tekniske tegninger	29. mars 2019
Møte 2 med oppdragsgiver, for gjennomgang av tegningsleveranse	
Milepæl 3	
Sluttleveranse kostnadsanslag og notat	12. april 2019
Møte 3 med oppdragsgiver, for gjennomgang av sluttleveranse	

6. HONORAR OG KONTRAKT

Norconsult kan utføre oppdraget iht. NS8401:2010 «Alminnelige kontraktsbestemmelser for prosjekteringsoppdrag» og vedlagte betingelser, som gjelder foran NS 8401.

Timerater for våre tilbudte ressurser fremgår av tabellen under. Alle våre priser er eks. mva. Overslag over timebruk fremgår av avsnitt 4.

Ratekategori	Timerate
Siv.ing > 15 år	1400,-
Siv.ing 5 – 15 år	1200,-
Siv.ing < 5 år	1000,-

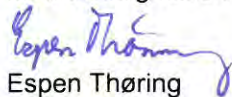
8. BETALINGSPLAN

Beløp oppgitt eks. mva.

Delbetaling #	Beløp	Beskrivelse
1	80 000,-	Forskuddsbetaling for arbeid frem mot milepæl 1 inkludert møte 1 med oppdragsgiver
2	120 000,-	Forskuddsbetaling for arbeid frem mot milepæl 2 inkludert møte 2 med oppdragsgiver
3	40 000,-	Forskuddsbetaling for arbeid frem mot milepæl 3 inkludert møte 3 med oppdragsgiver

Det presiseres at endelig honorar avregnes etter medgått tid. Dersom oppdraget gjennomføres på færre arbeidstimer enn anslått, så vil tilgodebeløp krediteres kunde.

Med vennlig hilsen

Espen Thøring

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

SuMaBo Felleslag

Postboks 34
7261 SISTRANDA

Deres ref.

Vår ref.
19/629

Arkivkode
Q13

Sted, dato
Sistranda, 07.03.2019

**KOSTNADENE MED Å FÅ UTREDET ET NYTT OG RIMELIGERE
TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347 – FORELØPIG SVAR**

Frøya kommune bekrefter å ha mottatt deres henvendelse datert 14.02.2019.

Forespørselen vil behandles politisk i formannskap 19.03.2019 og i kommunestyret 28.03.2019. Dere vil underrettes så snart vedtak er fattet.

Med hilsen
Frøya kommune

Kristin Strømskag
Kommuneplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

SuMaBo Felleslag
Sigbjørn Larsen
Postboks 34
7261 SISTRANDA

<i>Deres ref.</i>	<i>Vår ref.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Sted, dato</i>
	19/629	Q13	Sistranda, 12.03.2019

KOSTNADSUTREDNING TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347 - SVAR PÅ FORESPØRSEL

Viser til tidligere korrespondanse angående deres forespørsel datert 14.02.2019. Det er nå administrativt besluttet at deres forespørsel ikke fremmes til politisk behandling. Dette med henvisning til e-post sendt fra rådmann i Frøya kommune til Espen Thoring (Norconsult) og Sigbjørn Larsen (SuMaBo felleslag), 05.02.2019 (sitat):

Formannskapet i Frøya gav i dag sin tilslutning til at Norconsult får fullmakt til å uthente kartgrunnlag og bruke kartdata for Sula-Mausundområdet i Frøya kommune.

Betingelsen er at **dette ikke utløser økonomiske forpliktelser for kommunen**. Det er ikke snakk om at kommunen skal være med på videre utredningsarbeid pr. dato som forplikter kommunen på noen måte.

Med hilsen
Frøya kommune

Marit Wisløff Norborg
Virksomhetsleder
72 46 32 02

Kristin Strømskag
Samfunnsplanlegger

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Fra: sigbjoern.larsen@gmail.com [sigbjoern.larsen@gmail.com]

Til: Postmottak [postmottak@froya.kommune.no]

Kopi:

Sendt: 25.03.2019 22:07:12

Emne: Deling 50-50 kostnad utredning FV 347

Vedlegg:

SuMaBo Felleslag

Bråmyra 8,

7074 SPONGDAL

Arkiv; Dato

Dato: 2019-03-25

Til Frøya kommune

Rådmannen

Postboks 152, 7261 SISTRANDA

Kostnadene med å få utredet et nytt og rimeligere trasèvalg for Fv 347.

Vi viser til vårt brev av 14.2. d.å. ang. deling av kostnadene ved teknisk-/økonomisk utredning av FV 347 mellom Sula og Mausund.

SuMaBo Felleslag er tilfreds med at det også fra kommunalt hold er påpekt det absolutte behov for en utredning for å kunne å vurdere prosjektet, at det MÅ foreligge en utredning så en er sikker på hva det en tar stilling til. Administrasjonen ville sløyfe trasèen i arealplana nettopp fordi det ikke forelå en utredning på kostnaden. Den kommunale administrasjon og SuMaBo Felleslag har begge den samme klare forutsetning om at det MÅ foreligge en kostnadsutredning FØR en går videre med en vurdering. Uten en kostnadsutredning, vil en ikke kunne seriøst diskutere om en veiløsning er lønnsom eller ikke. Vår utredningskontakt er Norconsult, kanskje det fremste utredningsselskap i Midt-Norge, som tidligere har utredet Kråkvåg-forbindelsen, Linesøyprosjektet og nå sist fylling- og bro-prosjektet over Lepsøyrevet, som er det største enkeltanlegget i fastlandsforbindelsen til Nordøyene i Romsdal. Selskapet har meget høy kompetanse og erfaring.

SuMaBo Felleslag har den klare forutsetning at utredningen må vise at en ny trasè og nytt fergested for Sula, sammenlignet med den løsning en har hatt og har pr.dato, MÅ vise seg å bli samfunnsmessig nyttig. Uten det vil veien ikke bli bygd.

SuMaBO Felleslag hadde sitt årsmøte 19.mars og fikk seg forelagt Norconsults tilbud på kostnad og forslag til optimal løsning av prosjektet. Årsmøtet sa seg veldig godt fornøyd med det forslag som ble fremlagt, Det er langt bedre fundert på logikk og økonomi enn vårt opprinnelig forslag med et nytt fergeleie og oppstillingsplass for Sula rundt øygruppen ved «Pålen». Det er klart mer fornuftig heller å legge kostnaden med det i ei bro med 16 m høyde ved Lille Aursøy og fergeleie på det eksisterende i Mausund, som da blir et felles fergeleie for begge øysamfunna. Utredningens løsning er sannsynligvis den mest miljøvennlige og billigste.

Nå er et slik at både denne teknisk-økonomiske utredningen og en seinere konsekvensutredning er den del av prosjektet, men slik stillingen er må både denne teknisk-økonomiske utredningen og konsekvensutredningen forskotteres. SuMaBo Felleslag har sett nødvendigheten av at det snarest mulig må foreligge en teknisk-økonomisk utredning, har bestilt den og fått garanti på betalingen ved lånefinansiering inntil en kan få refundert kostnaden fra prosjektet som sådant.

SuMaBO Felleslag ser det som usannsynlig at det kan finnes et bedre løsningsforsalg enn det Norconsult nå har utarbeidet. At Frøya kommune skulle koste en egen utredning, mener vi vil være et unødig pengeforbruk. Derfor håper SuMBO Felleslag at kommunen vi kunne slutte seg til det forsalg som nå foreligger fra Norconsult og gå inn for en 50-50 deling av det beløp som må forskotteres for å betale den

foreliggende utredningen. Kostnaden er ikke 100 % avklart, men vil maksimum bli kr.300.000, altså kr.150.000 på hver part.

SuMABo Felleslag håper på kommunestyrets goodwill i denne saken.

Mvh for

Sigbjørn Larsen
Styreleder

Sendt fra [E-post](#) for Windows 10

Fra: Thøring Espen [Esen.Thoring@norconsult.com]
Til: Postmottak [postmottak@froya.kommune.no]
Kopi: sigbjoern.larsen@gmail.com [sigbjoern.larsen@gmail.com]
Sendt: 12.04.2019 19:31:00
Emne: Sula-Mausund, skisse til fast vegforbindelse (for SuMaBo felleslag)
Vedlegg: notat_1_Sula-Mausund.pdf; Tegningshefte Sula - Mausund.pdf

Hei

Vi i Norconsult har på oppdrag fra SuMaBo Felleslag utarbeidet et skisseprosjekt for en fast vegforbindelse fra Sula til Mausund.

Som forespurt av SuMaBo v/Sigbjørn Larsen oversendes tegningshefte og notat som beskriver løsningen.

Ved spørsmål – ta kontakt.

God påske!

Esen Thøring
Sivilingeniør veg
Mob: +47 41 10 55 53
Sentralbord: +47 73 20 46 00
esen.thoring@norconsult.com

Norconsult AS,
Kløbuveien 127 B, 7031 Trondheim
Tel: +47 40 62 44 44 | Fax: +47 67 54 45 76
www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

Oppdragsgiver: **SuMaBo Felleslag**
Oppdragsnr.: **5190938** Dokumentnr.: **1**

Til: Sigbjørn Larsen
Fra: Espen Thøring
Dato 2019-04-12

► Vegforbindelse Sula - Mausund

Norconsult AS er engasjert av SuMaBo Felleslag for å utarbeide et teknisk skisseprosjekt for en mulig fast vegforbindelse fra Sula til Mausund. Oppdraget er gjennomført i perioden februar – april 2019. Det er utarbeidet forslag til teknisk løsning, som vist med tegninger og 3D-visualisering (video). Det er også utarbeidet et grovanslag på entreprisekostnaden.

1 Beskrivelse av løsning

1.1 Dimensjoneringsforutsetninger

Vegstandard

Vegen utformes i henhold til Statens vegvesens håndbok N100 Veg- og gateutforming (2019).

Dimensjoneringsklasse er L1 «Lokale veger».

Vegen er foreslått bygd som enfeltsveg med møteplasser. Vegbredde 4 m, bredde ved møteplass 6 m.

Bruer (Arne)

Lavbruer er forutsatt utført med prefabrikerte betongelementer. Totalbredde $b=5,5$ m. Bruene fundamenteres på utstøpte stålørspeler i fylling. Veg på bru er planlagt på min. kote +7 (NN2000). Dette medfører ca 3,5 m frihøyde under bru ved HAT (høyeste astronomiske tidevann).

Høgbru er forutsatt stålkassebru med samvirke, bredde $b=7,5$ m. Fundamenteres på senkekasser. Veglinja legges i høgbrekk (bue) over bruspennet med høyeste punkt på ca kote +21. Krav til minste seilingshøyde er satt til 16 m ved HAT.

Fyllinger

Sjøfyllingene er prosjektert med topp veg på kote +4,5 ved «utsatt farvann». Ved «smult farvann» etableres topp veg på kote +3,5. Fyllingene bygges opp med sprengsteinsfyllinger med helling 1:1,3. Sjøsider erosjonssikres med plastringsstein (tykkelse plastring bestemmes ut fra beregnet belastning).

1.2 Beskrivelse av foreslått trasé

Dagens ferjeleie på Sula-siden er beliggende på Lomsøya. Dette er om lag 2,5 km å kjøre fra tettbebyggelsen på Sula. Ny veg er tegnet med startpunkt på Lomsøya. Det er foreslått at vegen bygges på sjøfylling fra sørsiden av fereleiet. Dermed kan båttrafikk følge dagens led fra ferjeleiet og nordøstover mot Bogøya. Vegen på fylling vil danne en molo mot vær og strømminger sørfra.

Lomsøya - Skjervøya

Fra Lomsøya går linja via Lomsøygalten, Kvalskreia og Langholmen til Skjervøya som vist på figur nedenfor. Her er sjøen stedvis over 20 m dyp, dette medfører store fyllingsvolumer. Det er tidligere tatt ut steinmasser i sidetak fra Lomsøya. Videre uttak fra samme sidetak vil være foretrukket på grunn av god beliggenhet med mulighet for riggområde og kort transportvei ut i veglinja.

Figur 1: Illustrasjon av trasé Lomsøya-Skjervøya

Det er skissert en 120 m lang lavbru (vist med blå strek) fra Kvalskreia og nordover mot Langholmen, som vil gi vanngjennomstrømning og mulighet for passering med mindre båter. Via Langholmen går det i dag høyspentkabler i luftspenn. Ved bygging av ny veg bør det vurderes å erstatte luftspenn med jordkabler langs vegen.

Skjervøya - Brøttingsøya

Traséen er foreslått å gå over Skjervøya, via øyene Mortkallen og Oløyavløysa, over Ognetoyna til Brøttingsøya. Også her følges eksisterende høyspenttraséer på deler av strekningen frem til Oløyavløysa. Det foreslås masseuttak på Mortkallen og Oløyavløysa. Ved å ta ned fjellet til ca kote +3,5 kan det tas ut mye steinmasser til fylling og plastringstein, og en får en god veg-geometri over øyene. Med sidetak her sikres god tilgang på stein sentralt plassert i veglinja.

Det er skissert en 90 m lang lavbru (vist med blå strek) fra Oløyavløysa til Ognetoyna. Se figur nedenfor.

Figur 2: Illustrasjon av trasé Skjervøya - Brøttingsøya

Brøttingsøya - Little Aursøya

Fra Brøttingsøya er det foreslått at vegen går på fylling mot Klovningen, hvor vegen «ramper opp» til en høgbru (vist med blå strek) som krysser leden. Høgbrua har lengde 250 m og seilingshøyde 16 m over HAT. Brua går i land på Little Aursøya, der vegen følger terrenget i om lag 400 m før vegen tilknyttes eksisterende veg, «Aursøyveien».

Figur 3: Illustrasjon av trasé Brøttingsøya – Little Aursøya

I dag er Little Aursøya forbundet med Mausund via «Aursøybrua». Dermed vil den planlagte vegforbindelsen gi sammenhengende vegnett fra Sula til Mausundvær ferjekai, og vegen vil således erstatte dagens ferjetilbud til Sula ferjekai.

Vegforbindelse Sula sentrum - Mausundvær

Som tegnet er den skisserte vegen 7925 m fra Lomsøya til tilknytningspunktet på Aursøyvegen. Total reiseavstand fra Sula (målt fra nærbutikken i sentrum) til Mausundvær ferjekai vil bli ca 13 km med den nye vegforbindelsen. Dette inkluderer cirka 3 km via dagens veg fra Sula sentrum til Lomsøya, 8 km ny veg og 2 km via eksisterende vegnett på Aursøyan og Mausund. Ved en gjennomsnittlig kjørehastighet på 60 km/t vil kjøreturen fra Sula til Mausundvær ferjekai ta 13 minutter.

2 Kostnadsanslag

Det er gjort et anslag på prosjektets entreprisekostnader med utgangspunkt i prosjekterte mengder for løsningen slik den fremgår av tegninger og modell. Entreprisekostnadene inkluderer påslag for uspesifiserte kostnader og rigg/drift, men ikke usikkerhetsfaktorer. (Usikkerhetsfaktorer er eksempelvis usikkerhet knyttet til markedssituasjon, grunnforhold, endringer i krav, løsningvalg osv.)

Andre prosjektkostnader som planlegging, prosjektering, undersøkelseskostnader, grunnnerverv mm. er heller ikke medtatt.

Kostnadsanslaget er vist i tabellform nedenfor.

Tabell 1: Kostnadsoverslag (entreprisekostnader, eks. mva)

Poster	Kostnad [mill. kr]
VEG OG FYLLINGER	
Sprenging og masseflytting - Sprenging i berg ca 750 000 pfm3 (faste kubikk) - Utlekking av fyllinger inkl. plastringslag og filterlag ca 1 000 000 pam3 (anbrakte kubikk)	190
Vegoverbygning og vegutstyr - Asfalt, bærelag og forsterkningslag ca 32 000 m2 - Vegrekkverk - Skilt	20
Rigg og drift	40
<u>Delsum</u>	<u>250</u>
BRUER	
Lavbru (lengde ca. 120 m)	22
Lavbru (lengde ca. 90 m)	16
Høgbru (lengde ca. 250 m)	77
Rigg og drift	35
<u>Delsum</u>	<u>150</u>
SUM ENTREPRISEKOSTNAD	400

3 Videre prosess

En fast vegforbindelse mellom Sula og Mausund ligger inne i dagens kommuneplan for «Øyrekka» i Frøya kommune. I skrivende stund pågår også høringsprosess for kommuneplanens arealdel 2018-2030. Vegforbindelsen er foreslått videreført i høringsutkastet, men er vist med en gammel trasé som ble utarbeidet før ferjeleiet ble flyttet til Lomsøya.

I arealplanens delrapport for Øyrekka, Konsekvensutredning og ROS-analyse (utarbeidet av Rambøll) er vegforbindelsen omtalt. I rapporten pekes det spesielt på behov for utredning av konsekvenser for naturmangfold, kulturminner, vann/vassdrag og strandsone.

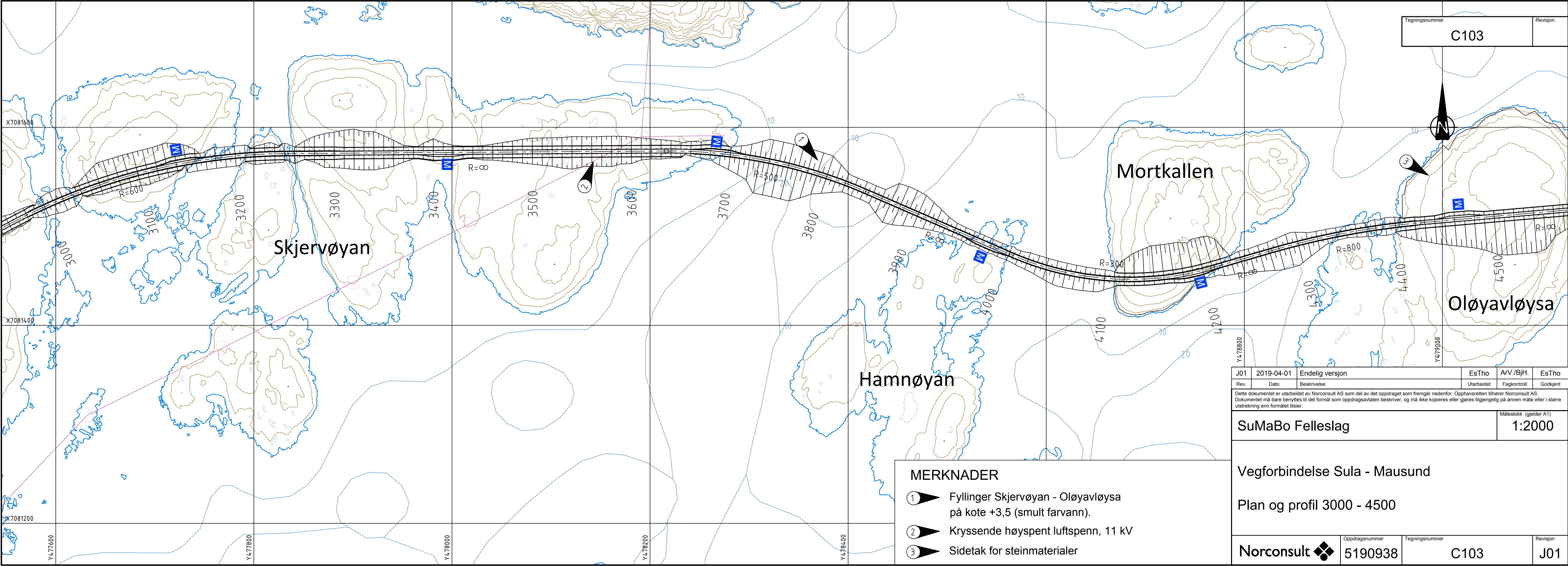
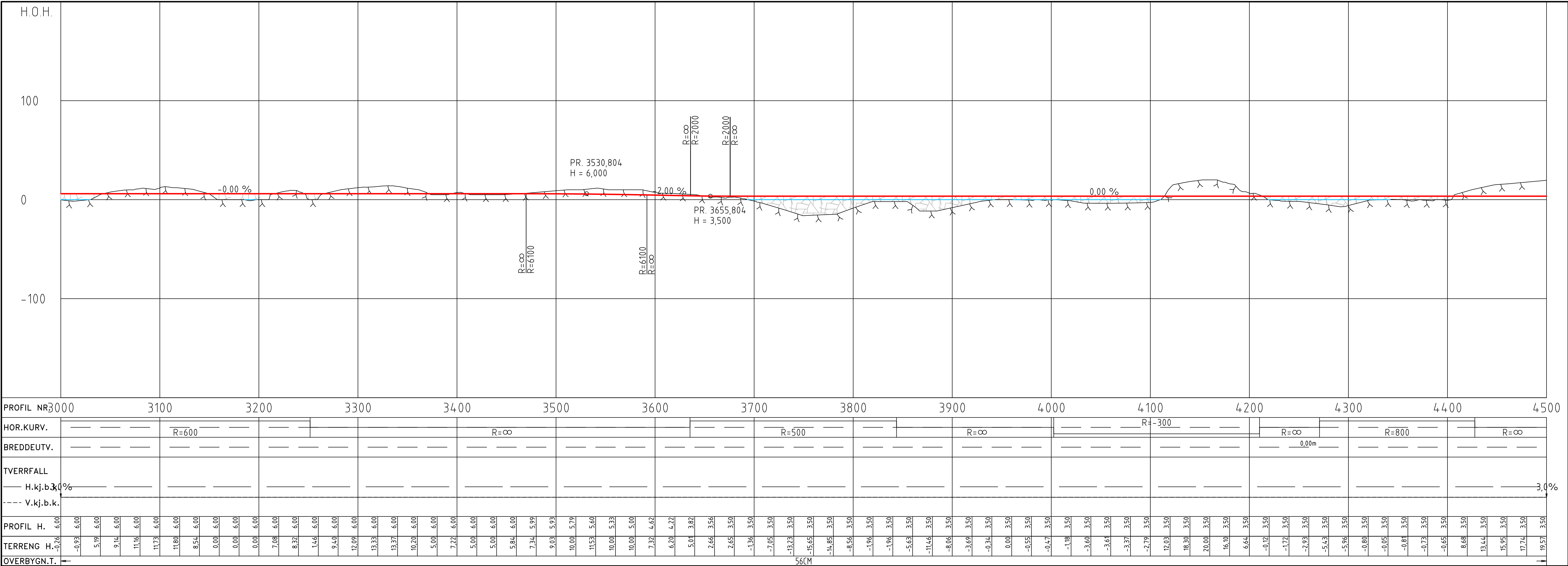
Som del av planprosessen av vegprosjekter må det gjennomføres en konsekvensutredning. Dette kan gjennomføres i forbindelse med enten kommunedelplan eller reguleringsplan.

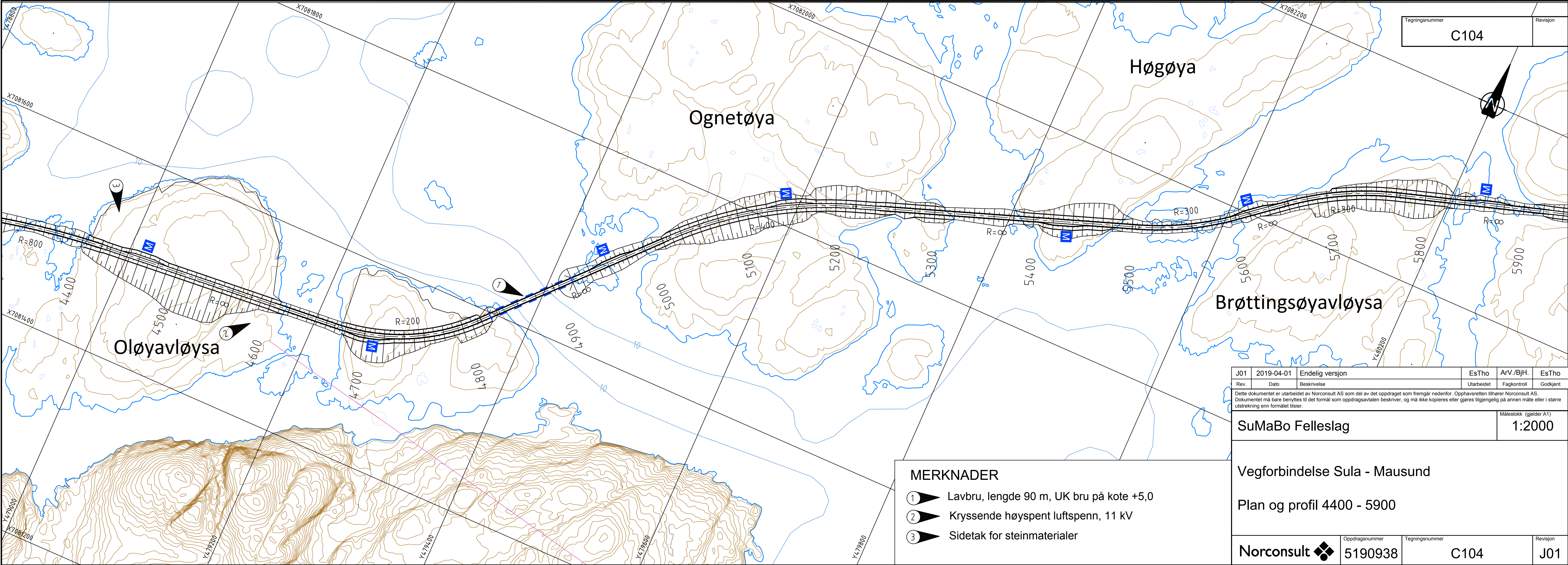
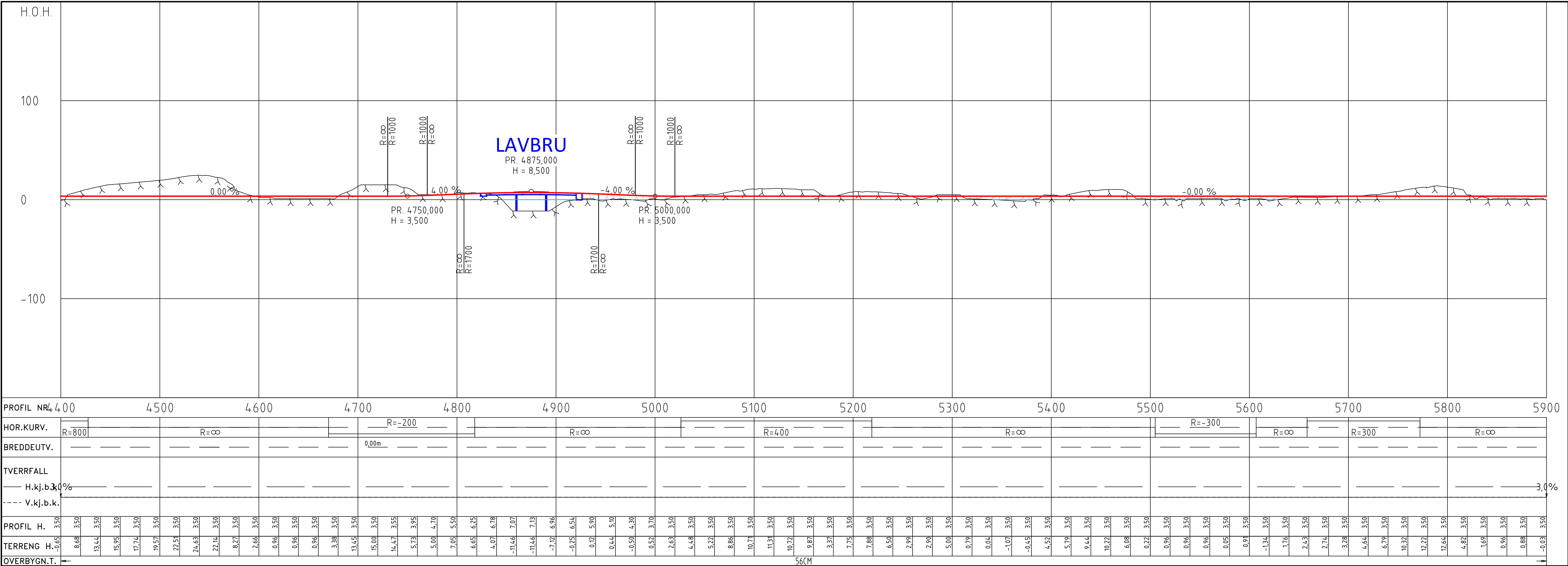
Et naturlig neste skritt er å igangsette arbeid med kommunedelplan der det gjennomføres en analyse av behov knyttet til de tre øysamfunnene og behov knyttet til økt næringsutvikling. Med bakgrunn i dette kan flere alternativ foreslås som deretter optimaliseres gjennom en konsekvensutredning. Det er avgjørende å avdekke forhold som kan ha innvirkning på trasévalget tidlig, og ved behov justere på traséen i tråd med de funn som gjøres i konsekvensutredningen og i den tekniske optimaliseringen. Reguleringsplan vil så kunne utarbeides for den traseen som velges gjennom kommunedelplanprosessen.

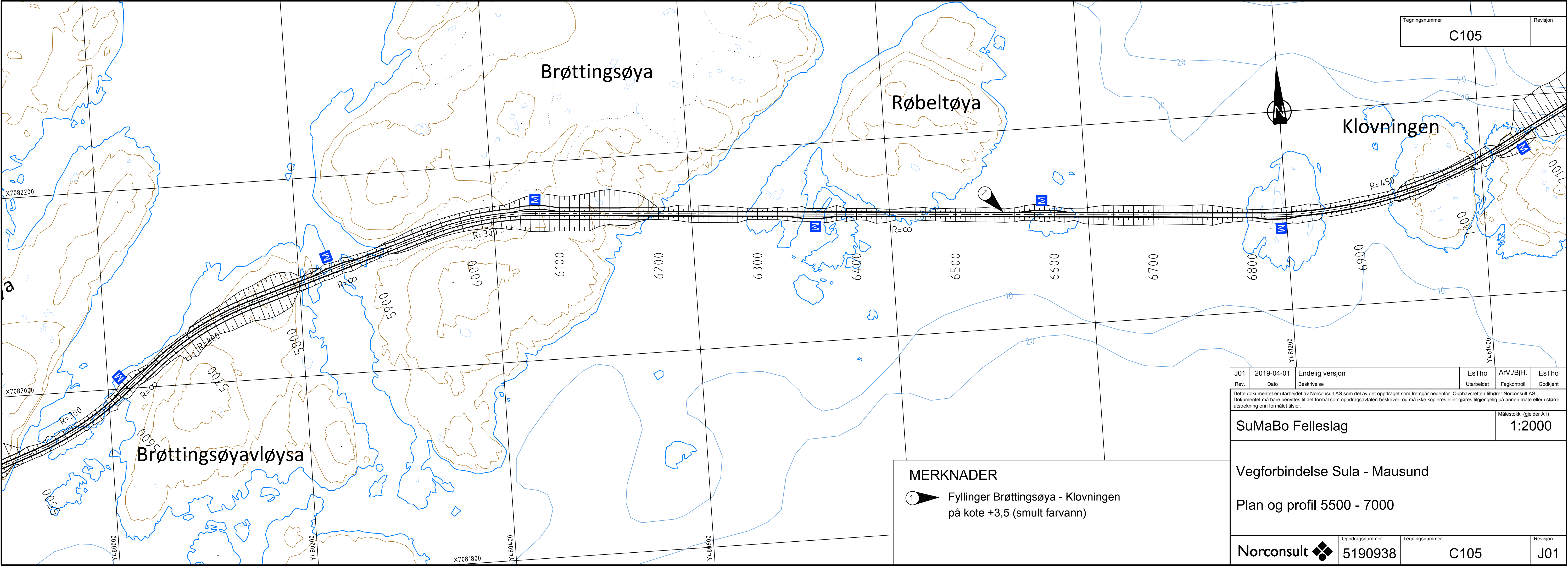
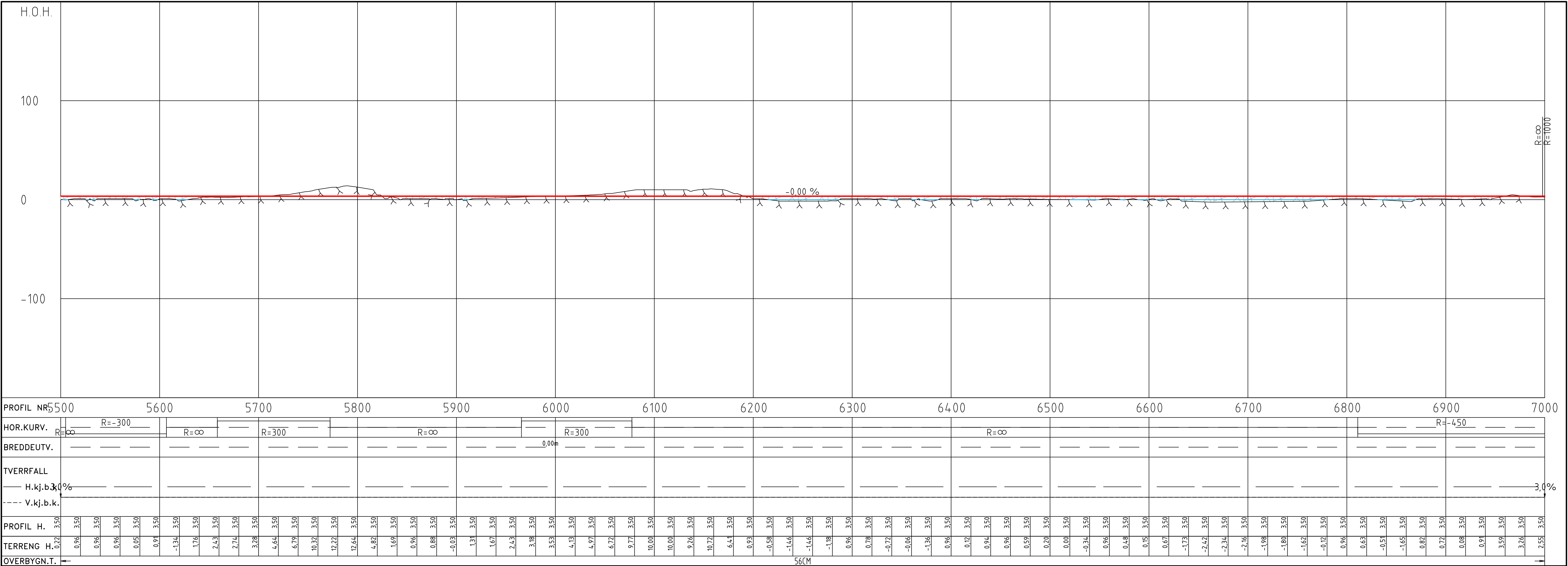
Alternativt kan en tilsvarende prosess kjøres som del av reguleringsplan, da med alternativsutredningen som del av prosessen med planprogrammet.

1	2019-04-12	Endelig versjon	EsTho	BjHje, AsBj	EsTho
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

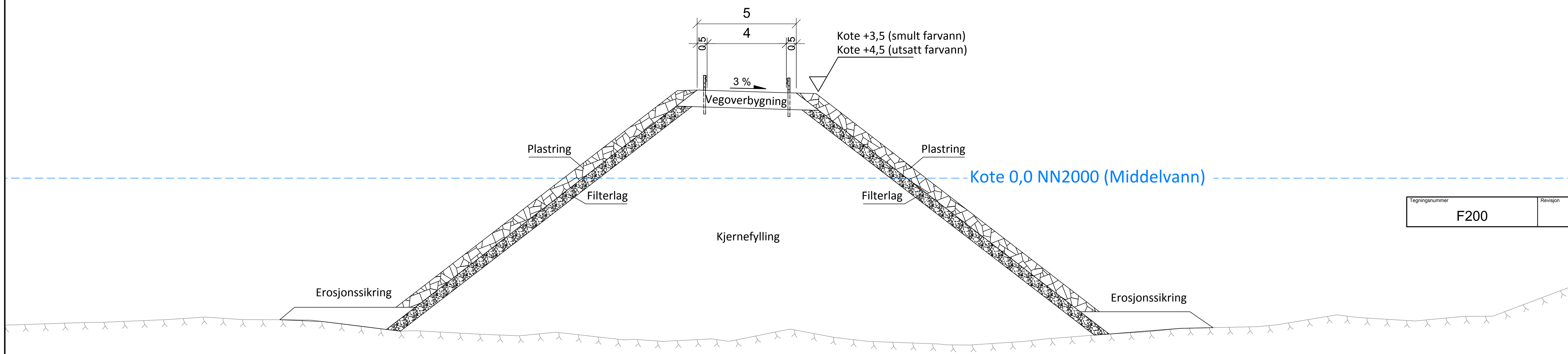

Normalprofil

Veg på sjøfylling

Tegningsnummer	Revisjon
F200	

J01	2019-04-01	Endelig versjon	EsTho	BjH./ArV.	EsTho
Rev.	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent
Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som fremgår nedenfor. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.					Målestokk (gjelder A1)
SuMaBo Felleslag					1:100
Vegforbindelse Sula - Mausund					
Normalprofil veg på sjøfylling					
Norconsult		Oppdragsnummer	Tegningsnummer	Revisjon	
		5190938	F200	J01	

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Kristin Strømskag
Arkivsaksnr.: 19/934

Arkiv: F11 &13

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

HØRING - VEDR. NTP 2022 - 2033

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Frøya formannskap ønsker å komme med innspill på følgende prioriterte hovedutfordringer i arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033:

1. Veivedlikehold
Frøya kommune understreker behovet for at Trøndelag fylkeskommune som veieier tilføres tilstrekkelige midler for ivaretagelse av fylkesveiene. Dette for å kunne iverksette nye prosjekter, utbedringer og redusere etterslepet på veivedlikeholdet. Som distriktskommune er Frøya avhengig av at fylkesveinettet har god standard for å opprettholde veksten i næringslivet og befolkningstall.
2. Prioritering av distriktene i forhold til verdiskapning
Frøya kommune er en av Norges største havbrukskommuner. Det er vesentlig at verdiskapning og eksportverdier også legges til grunn ved prioritering av veistrekninger, utover årsdøgnetrafikk (ÅDT) og befolkningstetthet. Verdiskapningen basert på naturressurser skjer i hovedsak i distriktene, noe som må gjenspeiles i prioriteringene.
3. Tunneler
Frøya kommune er en øykommune avhengig av to undersjøiske tunneler for fastlandsforbindelse. I tillegg består fv 714, Lakseveien, av flere tunnelstrekninger. Dette gjør kommunen sårbar for eventuelle hendelser i tunnelene, blant annet i forhold til beredskap og transport til/fra næringslivet. Midler til vedlikehold og utbedring av tunneler må økes for å redusere konsekvensen av hendelser.

Vedlegg:

Brev fra Samferdselsdepartementet
Brev fra Trøndelag fylkeskommune
Liste høringsparter

Saksopplysninger:

Frøya kommune mottok 03.04.2019 invitasjon fra Trøndelag fylkeskommune til å komme med synspunkter på transport- og mobilitetsutfordringer i regionen. Fylkeskommunen skal

beskrive overordnede hovedutfordringer for Trøndelag som innspill til Samferdselsdepartementets arbeid med ny nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033.

Invitasjonen fremhever at det er overordnede utfordringer som er tema i denne tidlige fasen.

Vurdering:

Forslag til høringsuttalelse er utformet på bakgrunn av høringsnotat fra Trøndelag fylkeskommune, samt tidligere høringsuttalelser gitt fra Frøya kommune til fylkeskommunale planer innenfor samferdselssektoren.

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

19/91-1

18. februar 2019

NTP 2022-2033. Invitasjon til å komme med innspill om hovedutfordringer på transportområdet

Samferdselsdepartementet viser til brev av 11. januar 2019 om ny prosess og organisering av arbeidet med neste Nasjonale transportplan, der det bl.a. fremgår at vi vil be fylkeskommunene, de største bykommunene og Sametinget om innspill til NTP-arbeidet i flere omganger. Nå i tidlig fase av arbeidet ønsker departementet innspill om hva som er de største utfordringene på transportområdet for de ulike fylkene/regionene.

Samferdselsdepartementet vil utforme neste Nasjonal transportplan slik at den møter utfordringene og omstillingene vi står overfor fremover. Det er viktig med et godt transportsystem for å skape gode bo- og arbeidsmarkedsregioner, og for å knytte produksjon av varer og tjenester til markedene. Omstillingen til et fremtidig lavutslippssamfunn krever at dette skjer innenfor rammene av en forsvarlig klima- og miljøpolitikk, samtidig som det stilles høye krav til transportsikkerhet. Det vil være avgjørende at vi i neste NTP bruker ressursene i transportsektoren mer effektivt, slik at vi får mest mulig transport og infrastruktur for pengene. Videre åpner den raske utviklingen av teknologi for nye muligheter.

Hovedutfordringer

For å få gode og effektive transportløsninger er det viktig at aktørene i en tidlig fase av arbeidet definerer hva de regionalt ser som de største utfordringene i dag og i fremtiden. Samferdselsdepartementet vil med dette invitere fylkeskommunene, de største bykommunene og Sametinget til å komme med innspill om hovedutfordringer på transportområdet. Det vil bl.a. være viktig på et tidlig tidspunkt å synliggjøre hva som er de reelle transport- og mobilitetsutfordringene sett fra eget fylke/region, uavhengig av de ulike forvaltningsnivåenes ansvarsområder. Eksempelvis kan utfordringene være knyttet til å få næringslivets transporter effektivt, sikkert og miljøvennlig frem fra produksjonssted til

markedene, eller det kan være å legge til rette for enkle, raske, trygge og miljøvennlige arbeidsreiser. Vi ber om at det skilles mellom dagens utfordringer og hvilke utfordringer vi står overfor i fremtiden. Dette kan både være knyttet til hvordan ny teknologi kan bidra til å løse utfordringene, og til fremtidens næringsutvikling og bosetning.

Samferdselsdepartementet vil spesielt peke på det offentlige rolle som tilrettelegger og regulator for hensiktsmessig utvikling og bruk av ny teknologi i samferdselssektoren, som igjen kan få betydning for etablering av nye forretningsmodeller. Vi ønsker derfor innspill om det eksisterer hindringer og er nødvendig med særlige grep fra det offentlige for at ny teknologi kan tas i bruk og nye mobilitetsløsninger realiseres.

Det er viktig at alle aktører vurderer og rangerer hva de mener vil være de viktigste utfordringene fremover. Samferdselsdepartementet understreker at vi nå ønsker å få innspill på utfordringer, og at mål, løsninger og prioriteringer ikke vil være tema i denne tidlige fasen av arbeidet.

Prosess

Samferdselsdepartementet ønsker kortfattede innspill med en rangering av de viktigste utfordringene på transportområdet. Vi ber om at innspillene sendes

Samferdselsdepartementet **innen 10. mai 2019**. Når det gjelder innspill fra fylkene ber vi om at fylkesinndelingen per 1.1.2020 etter gjennomføring av regionreformen legges til grunn.

Samferdselsdepartementet har opprettet en kontaktgruppe hvor KS, fylkeskommunene, de største bykommunene og Sametinget deltar på politisk nivå, og som er politisk ledet fra Samferdselsdepartementet. Vi legger opp til å invitere til møte(r) i kontaktgruppen i mai/juni 2019 for å diskutere innspillene om hovedutfordringer, og vil senere komme tilbake med dagsorden, tid og sted for dette. Samferdselsdepartementet vil samtidig få minne om at det 08.03.19 er invitert til første møte i kontaktgruppen, jf. brev av 11.01.19.

Vi ser frem til samarbeidet om neste Nasjonal transportplan gjennom innspill og diskusjoner i den politiske kontaktgruppen.

Med hilsen

Tore Raasok (e.f.)
Ekspedisjonssjef

Jan Fredrik Lund
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Avinor AS

Jernbanedirektoratet

Kystverket

Nye Veier AS

Vegdirektoratet

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Miljødirektoratet

Sjøfartsdirektoratet

Adresseliste

Akershus fylkeskommune
Aust-Agder fylkeskommune
Bergen kommune
Buskerud fylkeskommune
Finnmark fylkeskommune
Hedmark fylkeskommune
Hordaland fylkeskommune
KS
Møre og Romsdal fylkeskommune
Nordland fylkeskommune
Oppland fylkeskommune
Oslo kommune - Byrådet
Rogaland fylkeskommune
Sametinget
Sogn og Fjordane fylkeskommune
Stavanger kommune
Telemark fylkeskommune
Troms fylkeskommune
Trondheim kommune
Trøndelag fylkeskommune
Vest-Agder fylkeskommune
Vestfold fylkeskommune
Østfold fylkeskommune

Kommunene og øvrige samferdselsinteressenter i Trøndelag

Vår dato: 03.04.2019 **Vår referanse:** 201848662-7 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: **Deres referanse:** Gaute Rolv Dahl

Bidrag til tidlig fase av NTP 2022-2033 Høringsinnspill til og fra Trøndelag fylkeskommune

Samferdselsdepartementet (SD) har tatt styringen av arbeidet med ny nasjonal transportplan for 2022-2033 og invitert til dialog og innspill fra bl.a. fylkeskommunene. Innen den 10. mai 2019 skal fylkeskommunen beskrive overordnede hovedutfordringer for Trøndelag, jf. vedlagt brev fra [SD, datert 18. februar 2019](#).

Kommunene og et bredt spekter interessenter innen samferdselsfeltet besitter kunnskap og erfaringer som kan veilede og forbedre Trøndelag fylkeskommunes bidrag inn i NTP-prosessen. Vi håper derfor at så mange som mulig finner tid og grunn til å gi oss korte, konkrete og prioriterte synspunkter på hva som er de «*reelle transport- og mobilitetsutfordringene*» i vår region.

Svar med ref. 201848662 til postmottak@trondelagfylke.no innen **25. april 2019**.

Departementet understreker at det er overordnede utfordringer som er tema i denne tidlige fasen av arbeidet. Mål, løsninger og prioriteringer av konkrete infrastrukturtiltak vil bli tema og konkretiseres senere i prosessen.

Høringsnotatet under tegner opp enkelte sentrale utfordringer, som gjerne må kommenteres, og prioriteres sammen med de momenter som din organisasjon mener er de viktigste. Siden tiden er knapp og «bestillingen» fra departementet er utdypet i møter med Trøndelag fylkeskommune, kan alle som vurderer å bidra i høringen delta på [Skype- / telefonmøte fredag 5. mars kl. 11.00- 12.30](https://meet.trondelagfylke.no/gauda/GJJW1Z0W). <https://meet.trondelagfylke.no/gauda/GJJW1Z0W>

Det er også mulig å delta over telefon (+4774174055, konferansekode 505133#), men da med dårligere mulighet for å stille spørsmål som direktemelding og få svar i møtet.

Med vennlig hilsen

Erlend Solem,
Samferdselsdirektør

Gaute Rolv Dahl, Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Innledende notat til NTP-prosessen 2022-2033

Aktuelle hovedutfordringer fra Trøndelag

RESSURSUTNYTTELSE:

Økt samfunnsnytte for prosjekter i NTP. Samfunnsnyttene i prosjekter bør vektlegges slik at prosjekter hvor en øker samfunnsnyttene/ reduserer kostnadene blir realisert tidligere. Det må være målet og ikke konseptet som vektlegges. Det betyr at prosjekter som skifter konsept, men opprettholder målet og øker samfunnsnyttene må belønnes med tidligere realisering og ikke straffes ved å komme lenger bak i køen. Trøndelag fylkeskommunen ser gjerne at staten invitere til en dialog om hvordan en slik incitamentsordning kan etableres.

Teknologiskifte.

Dagens samferdselsløsninger er ikke tilstrekkelig miljø- og kundesvennlig og rasjonell økonomisk ift. de økonomiske rammene fylkene har.

Ny teknologi kan bidra til renere, bedre, billigere og mere effektiv drift. NTP må si noe om behovet for nasjonal koordinering for utvikling av ny teknologi knyttet til drift og vedlikehold. Vi vil gjerne komme i dialog med staten ift. hvordan dette tilrettelegges.

MOBILITET

Mobilitet i, mellom og utenfor byene i Trøndelag.

Vi kan etablere et godt totaltilbud til kundene først når vi klarer å se statlige og fylkeskommunale tilbud i sammenheng (buss, bane, båt og fly). Det gjelder både for rutetilbud og for systemer. Befolkningens behov for mobilitet i, mellom og utenfor byene i Trøndelag vil dekkes av et bredt spekter av private, statlige og fylkeskommunale tilbud og muligheter som må sees i sammenheng. De fleste reiser er sammensatt av flere transportslag, og NTP har tradisjonelt ikke vært innrettet for å fremme systemer som inkluderer alle transportformer. Nye forretningsmodeller, ITS- og mobilitetsløsninger vil kunne utfordre normer, lovverk, kultur, økonomi og teknologi. NTP kan være et velegnet verktøy for å legge til rette for nødvendig samarbeid mellom stat og fylkeskommune.

Veksten langs kysten.

Utviklinga innen havbruk representerer en fantastisk mulighet for å bidra til matproduksjon i et globalt perspektiv. Det gir noen regionale utfordringer både når det gjelder mobilitet for folk og transport av gods i befolkningslette men industritunge områder. Det vil stille krav om nye sammenhengene løsninger for godstransport både nasjonalt og internasjonalt.

VEGUTFORDRINGER

Ras, flom og skred. Endrede klimaforhold gjør at vi utsettes for stadig flere ras og skred. Dette bidrar til å gjøre planleggingen mere uforutsigbar. Det er derfor behov for nasjonal kompetanse og beredskap for å kunne støtte regionale myndigheter.

Veistandard inkl. bru og tunneler ift. forventninger.

Trenger samarbeid om forenkling av prosesser, eks. utskifting av rør under vei og vi trenger å samarbeide om å finne en realiserbar håndtering av utfordringene.

GODSUTFORDRINGER

Kunnskap. Det er en eksplosiv økning i godsmengden på veg. Vi har lite kunnskap om godsstrømmene. Trøndelag fylkeskommune mener mangel på kunnskap er en stor utfordring som må løses først. Denne utfordringen ønsker Trøndelag fylkeskommune å bidra til å løse i samarbeid med departementet, forsknings- og utdanningsinstitusjoner, næringsaktører og andre som har innvirkning på hvordan gods transporteres.

Kartlegging og kunnskapsinnhenting må ha stort fokus på tiltak. Ut i fra dette vil det bli utarbeidet en prioriteringsliste for tiltak.

Mottakerliste 3. april 2019

Bidrag til tidlig fase av NTP 2022-2033 Høringsinnspill til og fra Trøndelag fylkeskommune

Regioner

Namdalsregionen

Midt -Trøndelag og Værnesregionen

Fosen Regionråd

Orkdalsregionen

Trondheimsregionen

[Trøndelag Sør](#)

[Inn-Trøndelagsamarbeidet](#)

Primæradresse

ragnar.prestvik@namdalregionrad.no

rune.hegge@varnesregionen.no

torun.bakken@fosen.net

bjorn.buan@orkdalsregionen.no;

bard.eidet@trondheim.kommune.no

norunn@plankontoret.net

susanne.brattli@steinkjer.kommune.no

Kommuner

Agdenes kommune

Bjugn kommune

Flatanger kommune

Fosnes Kommune

Frosta Kommune

Frøya kommune

Grong Kommune

Halsa kommune

Hemne kommune

Hitra kommune

Holtålen kommune

Høylandet Kommune

Inderøy Kommune

Indre Fosen Kommune

Klæbu kommune

Leka Kommune

Levanger Kommune

Lierne Kommune

Malvik kommune

Meldal kommune

Melhus kommune

Meråker Kommune

Midtre Gauldal kommune

Namdalseid Kommune

Namsos Kommune

Namsskogan Kommune

postmottak@agdenes.kommune.no

postmottak@bjugn.kommune.no

postmottak@flatanger.kommune.no

postmottak@fosnes.kommune.no

postmottak@frosta.kommune.no

postmottak@froya.kommune.no

postmottak@grong.kommune.no

postmottak@halsa.kommune.no

postmottak@hemne.kommune.no

postmottak@hitra.kommune.no

epost@holtalen.kommune.no

postmottak@hoylandet.kommune.no

postmottak@inderoy.kommune.no

postmottak@indrefosen.kommune.no

postmottak@klabu.kommune.no

post@leka.kommune.no

postmottak@levanger.kommune.no

postmottak@lierne.kommune.no

postmottak@malvik.kommune.no

postmottak@meldal.kommune.no

postmottak@melhus.kommune.no

postmottak@meraker.kommune.no

postmottak@midtre-gauldal.kommune.no

postmottak@namdalseid.kommune.no

postmottak@namsos.kommune.no

postmottak@namsskogan.kommune.no

Nærøy Kommune	postmottak@naroy.kommune.no
Oppdal kommune	post@oppdal.kommune.no
Orkdal kommune	postmottak@orkdal.kommune.no
Osen kommune	postmottak@osen.kommune.no
Overhalla Kommune	postmottak@overhalla.kommune.no
Rennebu kommune	postmottak@rennebu.kommune.no
Rindal kommune	postmottak@rindal.kommune.no
Roan kommune	post@roan.kommune.no
Rørøros kommune	postmottak@roros.kommune.no
Røyrvik Kommune	postmottak@royrvik.kommune.no
Selbu kommune	postmottak@selbu.kommune.no
Skaun kommune	postmottak@skaun.kommune.no
Snillfjord kommune	postmottak@snillfjord.kommune.no
Snåsa Kommune	postmottak@snasa.kommune.no
Steinkjer Kommune	postmottak@steinkjer.kommune.no
Stjørdal Kommune	postmottak@stjordal.kommune.no
Trondheim kommune	tk.postmottak@trondheim.kommune.no
Tydal kommune	postmottak@tydal.kommune.no
Verdal Kommune	postmottak@verdal.kommune.no
Verran Kommune	postkasse@verran.kommune.no
Vikna Kommune	vikna@vikna.kommune.no
Ørland kommune	postmottak@orland.kommune.no
Åfjord kommune	postmottak@afjord.kommune.no

Øvrige interessenter

AtB	janne.sollie@atb.no
NSB	Henning.Myckland@nsb.no
Politiet	Post.trondelag@politiet.no
Nordland Fylke	post@nfk
Oppland fylke	postmottak@oppland.org
Møre og Romsdal	post@mrfylke.no
Region Jämtland Härjedalen	ruth.eriksson@regionjh.se
Statens vegvesen	
Kystverket	post@kystverket.no
Jernbanedirektoratet	
Bane NOR	postmottak@banenor.no
AVINOR	post@avinor.no
Rørøros havn	post@nthr.no
Trondheim havn	firmapost@trondheimhavn.no
NAF	inger.elisabeth.sagedal@naf.no
NHO	nho.trondelag@nho.no
NHO- transport,	joakim@biversen.no

NLF	rm@lastebil.no
YTF	post@ytf.no
Trygg Trafikk	frode.skjervo@vegvesen.no
FTU -trafikksikkerhetsutvalg	dagys@trondelagfylke.no
Bondelaget NT	nord.trondelag@bondelaget.no
Allskog	firmapost@allskog.no
Norskog	firmapost@norskog.no
Norges fiskarlag	fiskarlaget@fiskarlaget.no
Transportarbeiderforbundet	terje.pedersen@transportarbeider.no
Fosen pendlerforening	harfage@gmail.com
Trondheimsfjorden pendlerforening	leder@tfpendler.com
Trafikantforeningen Trondheim-Vanvikan	froydis.aksnes@outlook.com
Ungdomsrådet i Trøndelag	ntbur@ntbur.no
Eldreråd et i Trøndelag fylke	annmel@trondelagfylke.no
Rådet for likestilling av funksjonshemmede ST	monkar@trondelagfylke.no

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/1168

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

ORDFØRERS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 19/1169

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

RÅDMANNS ORIENTERING

Begjæring om midlertidig forføyning til Fosen tingrett fra TE
Uttalelse til midlertidig forføyning - Frøya kommune

BEGJÆRING OM MIDLERTIDIG FORFØYNING**til****FOSEN TINGRETT**

Oslo, 16. april 2019

Saksøker**TrønderEnergi Vind AS
Klæbuveien 118
7031 Trondheim**

Prosessfullmektig:

Advokat Jens Naas-Bibow
Advokatfirmaet Thommessen AS
Postboks 1484 Vika
0116 Oslo**Saksøkt****Frøya kommune
Postboks 152
7261 Sistranda**

Prosessfullmektig:

Advokat Kari Leira Bjørnsnøs
Bjerkan Stav Advokatfirma AS
Postboks 8809 Nedre Elvehavn
7481 TRONDHEIM**Saken gjelder:**

Begjæring om midlertidig forføyning.

* * *

1 INNLEDNING

På vegne av TrønderEnergi Vind AS ("**TrønderEnergi**") inngis begjæring om midlertidig forføyning mot Frøya kommune etter tvisteloven ("**tvl**") kapittel 32 og 34. Frøya kommune fattet 15. april 2019 et pålegg om øyeblikkelig stans i anleggsarbeidene som pågår ved Frøya vindkraftverk, jf plan- og bygningsloven ("**pbl**") § 32-4. TrønderEnergi anfører at vedtaket er ugyldig, både fordi det foreligger myndighetsmisbruk gjennom å ta utenforliggende hensyn fra kommunens side, og fordi vedtaket er basert på feil lovanvendelse. TrønderEnergi lider et betydelig økonomisk tap som følge av vedtaket, et tap som øker med minimum kr 513 648 for hvert døgn den ulovlige byggestansen varer. Anleggsarbeidene må tas opp igjen så snart som mulig, og det inngis derfor begjæring om midlertidig forføyning.

2 SAKENS FAKTISKE SIDE

Som det fremgår av Frøya kommunes hjemmesider, har det vært en pågående prosess om utbygging av Frøya vindkraftpark siden 2002. I denne prosessen har kommunen støttet initiativet om vindkraftutbygging i kommunen. Det har kontinuerlig og frem til desember 2018 blitt fattet positive vedtak i kommunestyret. Blant annet har Frøya kommune i flere omganger anbefalt Norges vassdrags- og energidirektorat ("**NVE**") å gi konsesjon til vindkraftverket.

Bilag 1: Utklipp fra Frøya kommunes gjennomgang av Frøya vindkraftverk 2002 til 2018

Da TrønderEnergi AS og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk FKF søkte om konsesjon i 2004, var kommunens holdning et sterkt argument for valg av lokaliteter for vindmølleparken. På side 5 i konsesjonssøknaden uttales at: *"I tillegg har Frøya kommunes offensive holdning til vindkraft påvirket lokaliseringen, idet planområdet utgjør ett av områdene som i kommuneplanens arealplan (2001) er avsatt til vindkraftformål."*

Bilag 2: Konsesjonssøknad og konsekvensutredning Frøya vindmøllepark november 2004

NVE meddelte 28. juni 2012 anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 til Sarepta Energi AS ("**Sarepta**"), eid av TrønderEnergi AS og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk FKF, for utbygging og drift av Frøya vindkraftverk. I høringen av konsesjonssøknaden tilrådet Frøya kommune overfor NVE at konsesjon skulle gis til vindkraftverket, noe som fremgår av NVEs behandling av bakgrunnen for vedtaket s 49 flg.

Bilag 3: Bakgrunn for vedtak NVE 28. juni 2012

Anleggskonsesjonen ble påklaget, og Olje- og energidepartementet ("**OED**") stadfestet konsesjonen ved vedtak 26. august 2013. Konsesjonen har senere blitt overført til TrønderEnergi (se bilag 12).

Bilag 4: OEDs stadfestelse av anleggskonsesjon 26. august 2013

Sarepta søkte 18. august 2015 om dispensasjon fra Frøya kommunes arealplan. Kommunestyret fattet endelig vedtak om dispensasjon fra kommunens arealplan 10. mars 2016. Dispensasjonsvedtaket ble meddelt Sarepta per epost 7. april 2016.

Bilag 5: Frøya kommunes dispensasjonsvedtak 10. mars 2016

Bilag 6: Underrettelse om vedtak dispensasjonssøknad for Frøya vindkraftverk 7. april 2016

Videre inngikk Frøya kommune en oppdatert avtale med Sarepta, basert på tidligere inngått avtale fra 2005. Avtalen regulerer visse forhold ved arealbruk, engangskompensasjon og betaling for avbøtende tiltak.

Bilag 7: Kommuneavtale mellom Frøya kommune og Sarepta 2. august 2016

Videre ble arbeidet med den nærmere tekniske utformingen av prosjektet igangsatt, herunder utarbeidelsen av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan ("**MTA-plan**"). Denne ble ferdigstilt og oversendt NVE for godkjenning 19. november 2018. Slik godkjenning av den nærmere utformingen av et planlagt vindkraftanlegg er nødvendig for at anleggsarbeidene kan

igangsettes, jf standardvilkår for anleggskonsesjon punkt 6 og 8 (se bilag 12). Frøya kommune ved formannskapet vedtok å støtte godkjenning av MTA-planen 4. desember 2018.

Bilag 8: Oversendelse av MTA-plan til NVE 19. november 2018

Bilag 9: Protokoll fra formannskapsmøte i Frøya kommune 4. desember 2018

I tillegg sendte Frøya kommune forslag til kommuneplanens arealdel på høring 19. desember 2018, med høringsfrist 12. april 2019. Kartet viser at det er satt av arealer til vindparken. I någjeldende arealplan er arealene satt av til LNF-formål, men med hensynssone for vindkraft.

Bilag 10: Forslag til kommuneplanens arealdel sendt på høring 19. desember 2018

Bilag 11: Kart fra kommunekart.no for Frøya med arealformål og hensynssone

For fullstendighetens skyld vedlegger vi den oppdaterte og gjeldende anleggskonsesjonen til utbygging av Frøya vindkraftverk, som ble meddelt TrønderEnergi Vind AS 11. januar 2019 (overført fra Sarepta).

Bilag 12: Anleggskonsesjon meddelt TrønderEnergi Vind AS 11. januar 2019

I etterkant av kommunens vedtak 4. desember 2018 har det imidlertid pågått en omfattende mobilisering blant motstandere av vindkraftutbygging på Frøya, og dette har resultert i at saken har blitt løftet politisk. På denne bakgrunn vedtok kommunestyret i Frøya kommune 31. januar 2019 å avholde ny folkeavstemning om vindkraftverk på Frøya.

Bilag 13: Protokoll kommunestyremøte 31. januar 2019

Videre vedtok formannskapet 26. februar 2019 en tilleggsuttalelse til høringen av MTA-planen, hvor formannskapet krever at foreslåtte turbinhøyder i MTA-planen ikke godkjennes.

Bilag 14: Protokoll formannskapsmøte 26. februar 2019

To dager senere behandlet kommunestyret dispensasjonsvedtaket, hvor det med 12 mot 11 stemmer ble vedtatt ikke å omgjøre dispensasjonsvedtaket. Kommunestyret ba i tillegg NVE om å avvente godkjenning av MTA-planen til folkeavstemningen var avholdt.

Bilag 15: Protokoll kommunestyremøte 28. februar 2019

NVE godkjente MTA-planen for vindkraftverket 28. mars 2019. Vedtaket ble påklaget.

Bilag 16: NVEs vedtak om godkjenning av MTA-plan, 28. mars 2019

Umiddelbart etter godkjenning av MTA-planen mobiliserte TrønderEnergi og TrønderEnergis entreprenører anleggspersonell og anleggsmaskiner for igangsetting av anleggsarbeider som planlagt 1. april 2019. Frøya kommune ble også varslet om at TrønderEnergi ville starte anleggsarbeidet 1. april 2019.

Bilag 17: Oppstartlogg og fremdriftsplan, mars/april 2019

Bilag 18: Varsel til Frøya kommune om oppstart av anleggsarbeider 29. mars 2019

Det har i denne forbindelse vært reist spørsmål om treårsfristen i pbl § 21-9 gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1, og hva som i tilfelle avbryter fristen. TrønderEnergi anfører prinsipielt at treårsfristen ikke gjelder i disse tilfellene, fordi slike tiltak i sin helhet er unntatt kapittel 21 i loven, jf byggesaksforskriften § 4-3 første ledd bokstav c.

Subsidiært, hvis treårsfristen gjelder, ville kommunens vedtak om dispensasjon fra arealplan løpe ut 7. april 2019, med mindre arbeidet allerede var "satt i gang", jf pbl § 21-9 første ledd første punktum. TrønderEnergi har derfor fremmet følgende subsidiære og atter subsidiære anførsler:

- 1) Fristen avbrytes ved innsendelse av søknad om MTA-plan til NVE (energilovens ekvivalent til byggesøknad),
- 2) Fristen avbrytes i et prosjekt av denne dimensjonen allerede ved mobilisering av anleggsmaskiner, eller
- 3) Fristen avbrytes dersom fysiske arbeider ville vært igangsatt dersom de ikke ville vært forhindret av ulovlige aksjoner.

Vi kommer tilbake til de rettslige anførslene i punkt 3.

TrønderEnergi og TrønderEnergis entreprenører ble 1. april 2019 møtt av aksjoner som hindret anleggsarbeidets fremdrift. For motstanderne var målet med å hindre fysisk fremdrift at anlegget ikke skulle anses som "satt i gang" ved den angivelige fristen 7. april 2019. Aksjonene og politiets behandling i perioden 1. til 5. april fremgår av bilag 26.

Frøya kommune sendte brev til TrønderEnergi 5. april 2019, hvor kommunen så bort fra at fremdriften i det fysiske arbeidet ble forhindret av ulovlige demonstrasjoner. Her refererer kommunen til en tolkningsuttalelse fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet ("KMD") som behandles nærmere i punkt 3.

Bilag 19: Brev fra Frøya kommune til TrønderEnergi 5. april 2019

Advokatfirmaet Thommessen sendte 7. april 2019 brev til kommunen hvor det på vegne av TrønderEnergi ble formidlet at TrønderEnergi fastholder at dispensasjonsfristen ikke gjelder for tiltaket, og at fristen i alle tilfeller er avbrutt.

Bilag 20: Brev til Frøya kommune fra Advokatfirmaet Thommessen 7. april 2019 med vedlegg

Uken etter ble saken behandlet politisk i ekstraordinære møter i formannskapet og kommunestyret mandag 8. og torsdag 11. april. Behandlingen gjelder egentlig en tolkning av pbl § 21-9, det vil si om tiltaket er "satt i gang." Den politiske debatten viser imidlertid at det blir tatt hensyn som er helt utenforliggende for dette spørsmålet. Det politikerne diskuterer, er nemlig om de er for eller imot vindkraftverket som sådan. Det illustreres ved at innstillingen fra rådmannen for møtet 8. april, hvor det er foretatt en grundig vurdering og hvor det konkluderes med at fristen er avbrutt, ikke blir tatt til følge. I stedet vedtar formannskapet med fire mot tre stemmer å utsette saken til torsdag 11. april 2019, med en klar instruks til rådmannen (vår understreking):

*"Saken utsettes med bakgrunn i at konsekvensene ikke er tydelig nok beskrevet.
Folkeavstemmingen har gitt oss et tydelig råd om å søke å få stoppet
vindkraftutbyggingen på Frøya."*

Rådmannen bes om å søke å få svar på følgende spørsmål innen torsdag:

1. Hva er konsekvensen av at vi konkluderer med at igangsettelse ikke er utført/er utført.
2. Er det realisme i at konsesjonen blir trekt eller ikke blir benyttet av utbygger?
3. Er det sannsynlig at staten kommer med en statlig plan dersom kommunen får medhold i at treårsfristen er oversittet?"

Vedtaket viser tydelig at politikerne forsøker å stanse vindkraftutbyggingen, og at dette er den reelle bakgrunnen for kommunens behandling av om fristbestemmelsen i pbl § 21-9 gjelder, og om tiltaket er "satt i gang".

Bilag 21: Innkalling til ekstraordinært møte i formannskapet 8. april 2019

Bilag 22: Protokoll fra møte i formannskapet 8. april 2019

Samme dag besvarte olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg et skriftlig spørsmål i Stortinget fra Lars Haltbrekken (SV) om statsråden ville se på utbyggingen av vindparken på nytt. Freiberg svarte blant annet:

"Konsesjonen for selve vindkraftverket ligger fast. Det er ikke rettslig grunnlag for omgjøring av vindkraftkonsesjonen. Spørsmålet som skal behandles av konsesjonsmyndigheten nå er begrenset til klagen på detaljplanene for utbyggingen."

Bilag 23: Spørsmål fra Lars Haltbrekken (SV) til olje- og energiministeren besvart 8. april 2019

At avgjørelsen om at anleggsarbeidene ikke ble ansett å være igangsatt var en politisk beslutning, understrekes også av at kommunens ordfører Berit Flåmo i Frøya kommune 9. april 2019 reiste til Oslo i møte med OED for å be OED om å trekke TrønderEnergis anleggskonsesjon tilbake.

Bilag 24: Intervju med ordfører Berit Flåmo 12. april 2019

Frøya kommune ved advokat Leira Bjørnsøs ba i brev til KMD om KMDs vurdering av hva det vil si at et tiltak er "satt i gang" i henhold til pbl § 21-9. Vi behandler dette nærmere i punkt 3.

Bilag 25: Brev fra Bjerkan Stav Advokatfirma til KMD 9. april 2019

TrønderEnergi sendte 10. april 2019 brev til Frøya kommune hvor protestaksjonene beskrives nærmere. Som det fremgår, er det snakk om betydelige aksjoner, samt aksjonister som nektet å etterkomme politiets pålegg om å fjerne seg. Politiet har avstått fra å aksjonere av frykt for at konflikten ville eskalere. Vedleggene viser også at TrønderEnergi har hatt løpende kommunikasjon med politiet, men at politiet har avslått TrønderEnergis forespørsler om å starte anleggsmaskinene av samme frykt for at situasjonen skulle eskalere.

Bilag 26: Brev fra TrønderEnergi til Frøya kommune 10. april 2019 (med vedlegg)

For fullstendighetens skyld nevnes at TrønderEnergi samme dag mottok OEDs avgjørelse om at klage på NVEs godkjenning av MTA-planen ikke gis oppsettende virkning.

Bilag 27: OED brev om ikke utsatt iverksettelse 10. april 2019

Før det ekstraordinære møtet i kommunestyret 11. april 2019 fortsatte diskusjonen om de rettslige problemstillingene. Advokat Leira Bjørnsnøs utarbeidet en redegjørelse til kommunen hvor spørsmålene fra vedtaket 8. april 2019 ble besvart. Det påpekes her at kommunens tolkning av pbl § 21-9 må være saklig begrunnet: *"Dersom den reelle begrunnelsen er at politikerne ikke lenger ønsker vindkraft på Frøya, vil dette være et utenforliggende hensyn."*

Bilag 28: Notat fra Bjerkan Stav Advokatfirma 10. april 2019 (med vedlegg)

Brevet fra advokat Leira Bjørnsnøs til KMD ble besvart 11. april 2019. KMD uttaler at de ikke kan utelukke at *"det kan være et moment i vurderingen av om en tillatelse eller dispensasjon har bortfalt, om tiltakshaver har gjort det som med rimelighet kan kreves for å få satt i gang arbeidet."* Vi kommer tilbake til dette i punkt 3.

Bilag 29: Brev fra KMD til Bjerkan Stav Advokatfirma, 11. april 2019

I notat fra TrønderEnergi ved advokat Naas-Bibow påpekes det at et midlertidig byggeforbud vil være rettsstridig. Videre understrekes det her at det ikke er kommunen som er konsesjonsmyndighet, og at kommunen ikke kan benytte kommunal planmyndighet til å stanse et prosjekt med endelig konsesjon etter energiloven.

Bilag 30: Notat fra Advokatfirmaet Thommessen om midlertidig byggeforbud 11. april 2019

Samme dag, i ekstraordinært kommunestyremøte, gjorde Frøya kommune følgende vedtak med 20 mot 2 stemmer:

"Frøya kommune registrerer at tiltakshaver ikke har igangsatt noe byggearbeid. Dispensasjonen av 10.03.16 har dermed bortfalt i henhold til treårsfristen. Frøya kommune må vurdere pålegg om å stanse eventuelle bygge- og anleggsarbeider på stedet."

Dette omtales i det følgende **"11. april-vedtaket"**. Frøya kommune har med dette gått imot egen administrasjon og egen advokat i vurderingen av om tiltaket er satt i gang. I brevet hvor TrønderEnergi underrettes om 11. april-vedtaket, fremgår det at kommunen "forutsetter at vedtaket respekteres" og at kommunen i motsatt fall vil vurdere å gi pålegg om stans med øyeblikkelig virkning etter pbl § 32-4.

Bilag 31: Melding om politisk vedtak – underretning om bortfall av dispensasjon for Frøya vindkraftverk 12. april 2019

TrønderEnergi sendte samme dag brev til kommunen om at vedtaket er rettstridig og at anleggsarbeidene vil igangsettes så snart det lar seg gjøre.

Bilag 32: Brev fra TrønderEnergi til Frøya kommune 12. april 2019

Samme kveld deltok varaordfører Pål Terje Bekken på Dagsnytt 18 i NRK Radio, hvor han blant annet uttalte at det politiske flertallet over tid har skiftet, noe som har gitt et flertall mot vindkraft nå. Videre får Brekken direkte spørsmål om pengene Frøya kommune får fra vindkraftutbyggingen ikke lenger er så viktig, fordi oppdrettsnæringen har gitt kommunen en styrket økonomisk

situasjon. Brekken uttaler at kommunens økonomiske situasjon i dag er annerledes enn for 17 år siden, og at dette er en årsak til at kommunen nå tenker annerledes.¹

Bilag 33: Transkribering av debatt i Dagsnytt 18 12. april 2019

Mandag 15. april 2019 fattet Frøya kommune vedtak hvor TrønderEnergi pålegges stans med øyeblikkelig virkning, jf pbl § 32-4. Vedtaket omtales i det følgende som "**15. april-vedtaket**". Rådmannens begrunnelse i vedtaket er juridisk. Gjennomgangen over viser imidlertid at den reelle begrunnelsen er politisk motstand mot vindkraftparken.

Bilag 34: Brev fra Frøya kommune med pålegg om stans med øyeblikkelig virkning 15. april 2019

Det er sistnevnte vedtak som det begjæres midlertidig forføyning mot, da dette vedtaket er basert på feil lovanvendelse og har en reell begrunnelse basert på utenforliggende hensyn.

3 SAKENS RETTSLIGE SIDE

3.1 Vilkårene for midlertidig forføyning

Midlertidig forføyning kan besluttes *"dersom kravet det begjæres forføyning for og sikringsgrunnen er sannsynliggjort"*, jf tvl § 34-2 første ledd. I tillegg kreves det at begjæringen ikke anses å være uforholdsmessig, jf tvl § 34-1 andre ledd. Som redegjort i det følgende vil TrønderEnergi anføre at vilkårene for å beslutte midlertidig forføyning er oppfylt.

3.2 Hovedkravet er sannsynliggjort

3.2.1 Innledning

TrønderEnergi anfører prinsipalt at 15. april-vedtaket er ugyldig grunnet feil lovanvendelse. For det første gjelder ikke fristbestemmelsen i pbl § 21-9 for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven. For det andre er tiltaket under enhver omstendighet satt i gang før fristens utløp. I tillegg ble det tatt utenforliggende hensyn da kommunestyret i 11. april-vedtaket avgjorde at tiltaket ikke var satt i gang, og i 15. april-vedtaket da TrønderEnergi fikk pålegg om stans i anleggsarbeidene med øyeblikkelig virkning. I det følgende vil vi begrunne TrønderEnergis anførsler. Først behandles de særskilte saksbehandlingsreglene som gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven.

3.2.2 Kort om forholdet mellom energiloven og plan- og bygningsloven ved tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven

Ved innføringen av ny plan- og bygningslov i 2008 ble forholdet til tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven vurdert særskilt i kapittel 3.6.2. Kapittelet behandler behovet for forenkling av regelverket både for overførings- og produksjonsanlegg:²

"Det er behov for å effektivisere plan- og konsesjonsprosessene knyttet til anlegg for produksjon og overføring av elektrisk energi. En effektiv behandling av slike saker er viktig for å avklare om prosjekter kan gjennomføres. En pliktig samordning av behandlingen som foreslått av Planlovutvalget vil ikke endre det forhold at det vil være to beslutningsprosesser og to myndigheter som begge tar stilling til arealbruken. I praksis har det vært vanskelig å få til en god samordning mellom behandlingen etter plan- og bygningsloven og

¹ Hele innslaget kan høres på radio.nrk.no.

² Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 40.

konsesjonsbehandlingen. Det er derfor behov for å vedta særskilte regler for denne typen tiltak.

Konsesjonsbehandlingen etter energi- og vannressurslovgivningen ivaretar langt på vei kravene til saksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette gjelder særlig for de tiltakene som faller inn under plan- og bygningslovens bestemmelser om konsekvensutredning. Dette vil alltid være tilfellet for kraftledninger i sentral- og regionalnettet, for vindkraftanlegg på mer enn 10MW og for større vannkraftutbygginger. For disse sakene vil kravene til offentlighet, medvirkning og dokumentasjon av virkninger alltid innebære mer omfattende prosesser enn det en ordinær regulerings sak etter plan- og bygningsloven krever. Det foreslås også justeringer som vil ivareta den kommunale innflytelsen i prosessene, samtidig som berørte statlige myndigheters interesser ivaretas gjennom å innføre en innsigelsesordning i konsesjonsbehandlingen."

For produksjonsanlegg spesielt understreker KMD at regionale vurderinger og prioriteringer er nødvendige for å bidra til den beste lokaliseringen av slike anlegg.³ KMD legger også til at kommunenes syn ivaretas gjennom konsesjonsbehandlingen:⁴

"Både i behandlingen av småkraft og vindkraft skal konsesjonsmyndigheten vektlegge de regionale planene ved sin behandling av søknader. Der det ikke foreligger slike planer, skal kriteriene i retningslinjene for vindkraft og tilsvarende i retningslinjene for små vannkraftverk, legges til grunn ved konsesjonsmyndighetens behandling av søknadene. På samme måte må konsesjonsmyndigheten vektlegge kommunale arealplaner og reguleringsplaner i sin konsesjonsbehandling."

KMD foreslår at kommunene ikke skal være pliktige å utarbeide reguleringsplan parallelt med søknad om konsesjon for slike anlegg, fordi dette har begrenset nytteverdi. Vi bemerker at KMD selv påpeker at et konsesjonsvedtak etter energiloven innebærer at dispensasjonsvilkårene etter pbl § 19-1 alltid er oppfylt.⁵

Tiltaket må imidlertid være i tråd med kommunens planer, jf pbl § 1-6 andre ledd. For å sikre dette har kommunen ifølge KMD to løsninger:⁶

"Der det allerede foreligger arealdel til kommuneplan eller reguleringsplaner som er til hinder for gjennomføringen av tiltaket, kan kommunen velge å sørge for nødvendig planendring, eller alternativt gi dispensasjon etter i § 19-2 tredje ledd."

Dette innebærer kort oppsummert at kommunen er en viktig høringsinstans i konsesjonsprosessen, med innsigelsesrett.⁷ Det er imidlertid konsesjonsmyndighetene NVE og OED som er ansvarlig for saksbehandlingen, og som fatter konsesjonsvedtaket. Her skal det legges stor vekt på kommunens eget syn. Når konsesjonsvedtaket er fattet, skal kommunen endre sine planer, eventuelt gi dispensasjon fra disse. For å unngå dobbeltbehandling er det ikke krav til reguleringsplan for

³ Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 40.

⁴ Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 41.

⁵ Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 243.

⁶ Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 41.

⁷ Jf energiloven § 2-1 syvende ledd.

tiltaket, og tiltaket er unntatt store deler av byggesaksdelen i plan- og bygningsloven, herunder kapittel 21, hvor den omtvistede fristbestemmelsen finnes.⁸

3.2.3 Fristbestemmelsen i § 21-9 gjelder ikke tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven
TrønderEnergi anfører prinsipielt at pbl § 21-9 ikke gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1. Pbl § 21-9 regulerer bortfall av tillatelse. Bestemmelsens første ledd lyder:

"Er tiltaket ikke satt i gang senest 3 år etter at tillatelse er gitt, faller tillatelsen bort. Det samme gjelder hvis tiltaket innstilles i mer enn 2 år. Disse bestemmelser gjelder tilsvarende for dispensasjon. Fristene kan ikke forlenges."

Formålet med bestemmelsen er å sikre at tiltak kommer i gang innen rimelig tid etter at tillatelse er gitt.⁹

"Dette vil for det første motvirke at tiltakshavere har byggetillatelse uten konkrete planer om å sette i gang bygging. For det andre vil eksistensen av eldre, ubenyttede tillatelser som ikke nødvendigvis vil komme til å bli realisert, vanskeliggjøre arealplanlegging. For det tredje vil nye offentlige bestemmelser med krav til bygningers standard eller nye planer med videre kunne bli innført, uten at man kan gjøre disse gjeldende overfor allerede tillatte, men ikke igangsatte arbeider."

Bestemmelsen må ses i sammenheng med de særskilte saksbehandlingsreglene for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1. Når anleggskonsesjon er gitt, gis det også vilkår om konsesjonens varighet. For konsesjonen gitt TrønderEnergi 11. januar 2019 fremgår det at produksjonsanlegget må være fullført og satt i drift innen 1. oktober 2020, jf bilag 12. Etter dette har konsesjonen en alminnelig varighet på 25 år.

Tiltak med anleggskonsesjon er som nevnt unntatt store deler av plan- og bygningsloven. Av pbl § 20-6 fremgår at visse tiltak ikke er søknadspliktig etter pbl § 20-1, der tiltaket blir tilfredsstillende behandlet etter andre lover. Videre inneholder bestemmelsen en forskriftshjemmel, benyttet i byggesaksforskriften ("SAK"). SAK § 4-3 første ledd lyder:

"For tiltak som er nevnt nedenfor under bokstav a til h og som er i samsvar med plan- og bygningsloven § 1-6 andre ledd, gjelder ikke reglene i plan- og bygningsloven kapitlene 20 (Søknadsplikt), 21 (Krav til innhold og behandling av søknader), 22 (Sentral godkjenning av foretak), 23 (Ansvar i byggesaker), 24 (Kvalitetssikring og kontroll med prosjektering og utførelse av tiltak), 25 (Tilsyn), 27 (Tilknytning til infrastruktur), 28 (Krav til byggetomta og ubebygget areal), 29 (Krav til tiltaket), 30 (Krav til særskilte tiltak) og 31 (Krav til eksisterende byggverk). Bestemmelsene i plan- og bygningsloven § 29-5 (Tekniske krav) og § 29-7 (Krav til produkter til byggverk) med tilhørende deler av byggteknisk forskrift gjelder så langt de passer for nevnte tiltak (...)"

Anlegg for produksjon av elektrisk energi med anleggskonsesjon etter energiloven er angitt i bestemmelsens bokstav c. Slike tiltak er altså unntatt hele byggesaksdelen i plan- og bygningsloven, med unntak av kapittel 26, som gjelder opprettelse og endring av eiendom.

⁸ Jf FOR-2010-03-26-488 Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd bokstav c jf plan- og bygningsloven § 20-6.

⁹ Ot prp nr 45 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) s 82.

Av SAK § 4-3 første ledd første punktum fremgår at bestemmelsen gjelder for tiltak som er i samsvar med pbl § 1-6 andre ledd. Pbl § 1-6 andre ledd har følgende ordlyd:

"Iverksetting av tiltak som omfattes av denne lov, kan bare skje dersom de ikke er i strid med lovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel og reguleringsplan, jf. kapittel 20 om søknadsplikt og tillatelse. Dette gjelder også hvis tiltaket er unntatt fra søknadsplikt etter §§ 20-5 og 20-6."

Av forarbeidene fremgår følgende:¹⁰

"Andre ledd klargjør at tiltaket og tillatelsen må følge de rammer som gjelder for vedkommende tiltak. Disse vil framgå av lov og forskrift og/eller være fastsatt i bindende arealplaner med arealformål og bestemmelser, herunder bestemmelser til hensynssoner, som har rettsvirkning etter loven. Siste punktum klargjør at dette kravet også gjelder for tiltak som tiltakshaver selv kan forestå eller som i utgangspunktet er fritatt for søknad og tillatelse. Dette omfatter også tiltak etter bokstav c, som innebærer unntak fra søknadsplikt når de behandles etter annen lov. Dersom slike tiltak ikke er i samsvar med planer og bestemmelser som nevnt, vil unntakene ikke gjelde. Når det gjelder tiltak etter energi- og vannressurslovgivningen, vises det til omtalen i kap. 3.6.2."

Siste setning refererer til nevnte overordnede vurdering av tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven, jf punkt 3.2.1 over. Etter vår oppfatning innebærer henvisningen til § 1-6 andre ledd i SAK § 4-3 første ledd bokstav c kun en presisering av det selvsagte, nemlig at tiltak trenger nødvendig planavklaring og at de ikke kan igangsettes dersom slik avklaring ikke foreligger. Den gir liten veiledning til det konkrete spørsmålet om et tiltak med anleggskonsesjon, som har fått nødvendig planavklaring gjennom dispensasjonsvedtak, vil være omfattet av fristbestemmelsen i § 21-9.

Spørsmålet om bestemmelsen gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven, er ikke behandlet i forarbeidene. Begrunnelsen er etter vårt syn at KMD gir en generell begrunnelse for å unnta slike tiltak fra byggesaksdelen i plan- og bygningsloven i et eget kapittel, som behandlet i punkt 3.2.1 over. Da gir det ikke mening å kommentere hver enkelt bestemmelse i byggesaksdelen og understreke at de ikke gjelder for slike tiltak. For øvrig er spørsmålet etter hva vi kan se verken behandlet i forarbeidene, juridisk teori eller rettspraksis.

Det foreligger etterarbeid av betydning for saken. KMD har i denne saken avgitt to tolkningsuttalelser i brev til Frøya kommune ved advokat Leira Bjørnsøs. Den første gjelder nettopp spørsmålet om fristbestemmelsen i § 21-9 gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven. Den andre behandles i punkt 3.2.4 under. KMD konkluderer i den første uttalelsen med at fristbestemmelsen gjelder også disse tiltakene. Siden KMDs begrunnelse er svært kort, ser vi grunn til å innta hele begrunnelsen her:

"Henvisningen til pbl. § 1-6 andre ledd innebærer at tiltakene må være i samsvar med plan. Hvis et tiltak er avhengig av dispensasjon fra plan, må denne gis for at tiltaket skal være unntatt fra reglene som er angitt i SAK10 § 4-3 første ledd. Tiltak som faller inn under SAK10 § 4-3 er følgelig ikke unntatt fra reglene om dispensasjon. Dispensasjonssøknader skal i prinsippet behandles for seg, og det skal gis et særskilt begrunnet vedtak.¹ Dispensasjonsvedtaket gis etter en selvstendig vurdering av om vilkårene i pbl. kapittel 19 er oppfylt, og

¹⁰ Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 174.

gjelder uavhengig av behandlingen av tiltaket for øvrig. Departementet mener derfor at pbl. § 21-9 må gjelde for dispensasjonsvedtaket, selv om kapittel 21 ikke gjelder for selve tiltaket, f.eks. et vindkraftverk med anleggskonsesjon."

Dette er en kort og lite utfyllende etterarbeidsuttalelse. Uttalelsen kan ikke tillegges stor vekt, og i så fall kun begrunnet i dens argumentasjonsverdi. Etter vårt syn er argumentasjonsverdien lav. Den refererer heller ikke til begrunnelsen for at slike tiltak er unntatt byggesaksdelen, herunder at sakene blir tilfredsstillende behandlet gjennom konsesjonssystemet. Den kommenterer ikke at energiloven med forskrifter og forvaltningspraksis har egne fristbestemmelser, eller at slike tiltak regelmessig tar lengre tid enn tre år fra endelig konsesjonsvedtak til igangsetting. Den vurderer heller ikke konsekvensene av at slike tiltak er omfattet av fristbestemmelsen, herunder kommunenes ressursbruk ved gjentatte behandlinger og hensynet til utbyggers forutsigbarhet der planlegging og saksbehandling hos konsesjonsmyndighetene trekker ut i tid. Det er også et sentralt poeng at det ikke vil være behov for gjentatte dispensasjonsvedtak, fordi vurderingen av om det bør gis dispensasjon, foretas nettopp når det gis anleggskonsesjon. Så lenge et tiltak har anleggskonsesjon etter energiloven, vil tiltaket alltid vil oppfylle vilkårene for dispensasjon.¹¹ Heller ikke dette poenget er kommentert i uttalelsen.

Bilag 35: Brev fra KMD til Frøya kommune 29. mars 2019

Etter dette bør det legges størst vekt på ordlyden i SAK § 4-3 første ledd, jf pbl § 20-6, som fastsetter unntak fra kapittel 21, herunder § 21-9, for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven som har nødvendig planavklaring, det vil si et dispensasjonsvedtak. Sammenhengen i regelverket, herunder sammenhengen med energilovens egne fristbestemmelser, tilsier at § 21-9 ikke gjelder slike tiltak. Sterke reelle hensyn, herunder hensynet til å unngå unødvendig saksbehandling samt behovet for forutsigbarhet for utbygger, trekker i samme retning. Det er heller ikke behov for å la bestemmelsen få anvendelse på slike tiltak. Til sist gir det rett og slett liten mening å mene at et dispensasjonsvedtak for et tiltak bortfaller på grunn av en bestemmelse som ikke gjelder for tiltaket.

3.2.4 Subsidiært: Fristen er under enhver omstendighet avbrutt, da tiltaket er "satt i gang"

Dersom retten skulle komme til at fristbestemmelsen i pbl § 21-9 gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven, er fristens utløp 7. april 2019, se bilag 6. TrønderEnergis subsidiære anførsel er at tiltaket ble satt i før fristens utløp 7. april 2019. TrønderEnergi anfører at fristen avbrytes ved innsendelse av søknad om MTA-plan, subsidiært ved mobilisering av anleggsmaskiner, og atter subsidiært etter en konkret vurdering av hvorvidt de fysiske anleggsarbeidene ville vært igangsatt dersom tiltaket ikke ble forhindret av aksjonister som oppholdt seg ulovlig på anleggsområdet.

Fristbestemmelsen i § 21-9 første ledd avbrytes dersom tiltaket er "satt i gang". Ordlyden gir liten veiledning i hva som kreves for at et tiltak er satt i gang. Forarbeidene behandler som nevnt over ikke fristavbrytelse for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven, og det foreligger ingen relevant rettspraksis som gir veiledning. Forarbeidene har noen motstridende uttalelser. Det fremgår først at fysiske arbeider må være i gang for fristavbrytelse:¹²

"Etter departementets syn må selve byggeprosessen, det vil si det fysiske arbeidet, være satt i gang. At byggeprosessen er i gang gjennom at tegninger er utarbeidet og at byggesøknader er innsendt, medfører ikke at byggearbeidene er satt i gang. Derimot vil for eksempel byggverket være igangsatt når grunnmur

¹¹ Ot prp nr 32 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (plandelen) s 243.

¹² Ot prp nr 45 (2007–2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) s 325.

eller tilsvarende fundament er oppført. Det er ikke tilstrekkelig for å avbryte fristen at tiltakshaver er meddelt igangsettingstillatelse, selve tiltaket må være påbegynt før tre år er gått."

Like under dette avsnittet fremgår en helt motsatt uttalelse: *"Dette innebærer at det må gis tillatelse til tiltak innen tre år for at dispensasjonen ikke skal falle bort."* I tillegg fremgår det at innholdet i bestemmelsen ikke var ment å endres ved ny plan- og bygningslov fra 2008.¹³ En må derfor se hen til gjeldende rett før 2008. Bestemmelsen kom inn i dagjeldende plan- og bygningslov fra 1985 i 2002, og det fremgår av forarbeidene at:¹⁴

"En fristavbrytende handling i forhold til 3-årsfristen vil være innsending av en søknad om rammetillatelse eller en byggemelding. Der tiltaket ikke krever melding eller tillatelse, vil fristavbrytelsen være igangsetting av tiltaket."

Likevel har førstnevnte uttalelse i 2008-forarbeidene blitt lagt til grunn som standarden for tolkningen av "satt i gang" i pbl § 21-9.¹⁵ Blant annet har KMD i en tolkningsuttalelse fra 2004 konkludert med at også tiltak som krever byggetillatelse, må være fysisk igangsatt med vesentlige inngrep i marken for å kunne anses som "satt i gang."¹⁶

Sivilombudsmannen kom imidlertid til motsatt konklusjon i en uttalelse fra 2011.¹⁷ Spørsmålet var om innsendelse av byggesøknad kunne anses som fristavbrytende tiltak. Saken har overføringsverdi til vår sak, fordi den viser at en kan legge vekt på også andre hensyn enn hvilke fysiske tiltak som er igangsatt.

Saken gjaldt varigheten av en gitt rammetillatelse, hvor tiltakshaver hadde innsendt byggesøknad i henhold til rammetillatelsen seks uker før rammetillatelsen utløp. Kommunen avviste søknaden fire måneder etter innsendelse av byggesøknad, fordi rammetillatelsen på det tidspunktet var utløpt.

I sin vurdering uttalte Sivilombudsmannen at det ikke kunne legges avgjørende vekt på forarbeidsuttalelsen som er gjengitt foran. Vi bemerker også at Sivilombudsmannen ikke viste til juridisk teori eller tolkningsuttalelsen fra KMD, men derimot til nevnte uklarhet i forarbeidene. Sivilombudsmannen viste til at departementets syn om at fysiske arbeider måtte være igangsatt, ikke var begrunnet, og at det ikke fremgikk noen vurdering av konsekvensene av departementets syn. Videre var det ikke tatt stilling til en situasjon som i den aktuelle saken, hvor det var kommunens egen saksbehandlingstid som medførte at det fysiske arbeidet ikke var igangsatt ved utløpet av treårsfristen. Sivilombudsmannen la derfor til grunn at den nye loven og forarbeidene til den ikke ga veiledning til den aktuelle problemstillingen.

Sivilombudsmannen vurderte etter dette at krav om igangsettelse av fysiske arbeider, som igjen var avhengig av at byggetillatelse var gitt, ville medføre uheldige og utilsiktede virkninger. Det ble blant annet lagt vekt på sterke reelle hensyn og sammenhengen i regelverket, herunder tiltakshavers evne til å påvirke egen situasjon og det urimelige i at kommunens saksbehandlingstid skulle få avgjørende betydning for fristoversittelse:¹⁸

¹³ Ot prp nr 45 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) (byggesaksdelen) s 324.

¹⁴ Ot prp nr 112 (2001-2002) Om lov om endringer i plan- og bygningsloven (tidsfrister i byggesaker, forenklinger m.m) s 127.

¹⁵ S

¹⁶ Kommunal- og moderniseringsdepartementet 22. desember 2004, KMD ref 04/3942.

¹⁷ SOM-2011-730.

¹⁸ SOM-2011-730.

"Muligheten for å utføre fristavbrytende tiltak og dermed påvirke sin egen rettsposisjon vil ikke være til stede, noe som klart er i strid med lovgivers forutsetninger."

Sivilombudsmannen konkluderte ikke generelt med at innsendelse av byggesøknad ville være fristavbrytende, men at tiltakshavers aktivitet måtte ses i sammenheng med myndighetenes plikt til å behandle igangsettingssøknaden.

Det er etter dette på det rene at det ikke i alle tilfeller vil kreves at fysisk arbeid må være igangsatt for fristavbrytelse etter plan- og bygningsloven § 21-9. Dette må ses i sammenheng med energilovens system. Når konsesjon er gitt etter energiloven (tilsvarende rammetillatelse), må tiltakshaver få godkjent MTA-planen (tilsvarende byggetillatelse). Tiltaket kan ikke iverksettes før MTA-planen er godkjent. Tiltakshaver er her i samme situasjon som når en tiltakshaver med rammetillatelse sender inn søknad om byggetillatelse.

Innsendingen av MTA-planen skjedde 19. november 2018, altså i god tid før dispensasjonen ville utløpe. Tiltakshaver har her gjort det som er mulig for å sikre tiltakets fremdrift etter at dispensasjonsvedtaket ble fattet. Reelle hensyn og sammenhengen i regelverket taler for at innsendelse av MTA-planen var fristavbrytende i denne saken.

I det tilfelle at det kreves fysisk igangsettelse av tiltaket for å avbryte fristen, tilsier reelle hensyn at en ikke kan stille for strenge krav for hvilke handlinger som kreves. Generelle uttalelser i juridisk teori om at grunnmur må være støpt eller lignende, kan ikke tillegges vekt. De er begrunnet i at en ikke skal kunne stikke en spade i jorda for å avbryte fristen, det vil si at tiltaket reelt sett må være i gang. Utbygging av en vindpark har helt andre dimensjoner enn alminnelige tiltak som behandles etter byggesaksdelen i plan- og bygningsloven. Fysiske forberedelser som mobilisering av anleggsmaskiner er det nødvendige første steget, og er av slike dimensjoner at dette i seg må kunne anses som fristavbrytende.

TrønderEnergi fikk tillatelse til å bygge ved godkjennelse av MTA-planen 28. mars 2019, og igangsatte prosjektet 1. april 2019 ved å mobilisere anleggsmaskiner. Dette innebærer fysisk mobilisering og transport av både tunge anleggsmaskiner og en borerigg fra Trondheim, samt mobilisering av personell som skal arbeide på anleggsstedet. Etter avtalen med entreprenøren skulle oppstart skje 1. april 2019. Etter mobiliseringen påløper kostnader på flere hundre tusen kroner per døgn. Det er åpenbart at tiltakshaver har igangsatt den nødvendige mobiliseringen for å gjøre det fysiske arbeidet, og at disse tiltakene er reelle tiltak for å igangsette anleggsarbeidet. Allerede dette har slike dimensjoner at tiltaket må anses å være satt i gang.

I denne skjønnsmessige vurderingen må det også kunne legges vekt på at den videre fremdriften har blitt forhindret av protestaksjoner. En slik hindring av videre fremdrift, når prosjektet tydelig har forlatt et planleggingsstadium, kan klart ikke hindre at tiltaket anses å være satt i gang. Urettmessig hindring av fysiske arbeider ikke kan ha som rettslig konsekvens at tillatelser bortfaller. En motsatt forståelse ville ha åpenbare og sterkt negative konsekvenser for lovlige tiltak som utsettes for ulovlige aksjoner.

Kort oppsummert er TrønderEnergis påstand at både 11. april-vedtaket og 15. april-vedtaket baserer seg på feil lovanvendelse. Videre er 15. april-vedtaket mangelfullt begrunnet, og det er tatt utenforliggende hensyn, noe som begrunnes i det følgende.

3.2.5 Det er tatt utenforliggende hensyn

Det må anses ubestridt at 11. april-vedtaket ble fattet fordi kommunestyret ikke lenger ønsker vindkraft på Frøya. Den dokumentasjonen som foreligger, gir ingen opplysninger om hvorfor

kommunestyret anser tiltaket for ikke å være satt i gang. Vi vet at kommunens advokat og rådmannen mente fristen var avbrutt, se bilag 21 s 5 og 30. TrønderEnergi anser det som åpenbart at det ikke ligger en saklig og juridisk fundert begrunnelse bak, men kun et politisk ønske om å stoppe vindkraftutbyggingen. Dette synes heller ikke å være bestridt av motparten.

11. april-vedtaket om at dispensasjonen anses utløpt, er ikke et enkeltvedtak som kan påklages. Når kommunen basert på samme politisk motiverte lovforståelse fatter vedtak om stans i anleggsarbeidene, må likevel 11. april-vedtaket trekkes inn i vurderingen av om kommunen har basert vedtaket på utenforliggende hensyn.

Forvaltningen er underlagt helt grunnleggende krav til saklighet i sin skjønnsutøvelse. Den ulovfestede læren om myndighetsmisbruk, som bygger på rettspraksis, inneholder et forbud mot usaklig forskjellsbehandling og mot å bygge på utenforliggende og usaklige hensyn. Sentralt vil være om de hensynene som ligger bak et vedtak gjenfinnes i formålet med bestemmelsen.

Formålet med pbl § 21-9 første ledd er beskrevet over i punkt 3.2.3 og 3.2.4. Sentralt er hensynet til å sikre tilstrekkelig fremdrift og ikke båndlegge arealer over lengre tid dersom et tiltak ikke gjennomføres; som nevnt ivaretas dette av konsesjonssystemets fristbestemmelser. Det må anses åpenbart at en politisk omkamp om vindkraftverket ikke er et saklig hensyn i vurderingen av om et tiltak er satt i gang eller ikke. Tiltakshaver må kunne kreve at vurderingen av om tiltaket er igangsatt og fristen avbrutt ikke er politisk motivert.

Siden det er lagt vekt på utenforliggende hensyn, er 15. april-vedtaket ugyldig. Kravet må dermed anses sannsynliggjort.

3.2.6 Kort om rådmannens begrunnelse

Rådmannen foretar i pålegget om stans med øyeblikkelig virkning en vurdering av de rettslige sidene som er omtalt her. Vi vil kort kommentere følgende:

"Etter rådmannens vurdering er hensynet til at en stoppordre vil påføre tiltakshaver kostnader ikke tilstrekkelig til å oppveie for hensynet som ligger bak kommunens plikt til å gripe inn overfor uopprettelige tiltak som gjennomføres i strid med arealformålet i kommuneplanens arealdel. Rådmannen finner derfor at det er nødvendig å gi TrønderEnergi Vind AS pålegg om stans etter pbl. § 32-4, jf. også § 32-10."

Rådmannens begrunnelse og interesseavveining hviler på at dispensasjonen faktisk er bortfalt, hvilket ikke er tilfellet. Videre viser dette manglende forståelse for nettopp konsesjonssystemet. Konsesjonen ligger fast, og tiltaket vil bli gjennomført. Det er derfor ikke behov for å gripe inn overfor tiltak, heller ikke de som kan være uopprettelige, fordi disse uansett vil bli gjennomført på et senere tidspunkt.

3.3 Sikringsgrunn

Det følger av tvl § 34-1 første ledd bokstav a at midlertidig forføyning kan besluttet "når saksøktens atferd gjør det nødvendig med en midlertidig sikring av kravet fordi forfølgningen eller gjennomføringen av kravet ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort". Etter bestemmelsens bokstav b kan midlertidig forføyning også besluttet "når det finnes nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe."

Det er sikker rett at bestemmelsen åpner for en sammensatt vurdering av hvor viktig det omtvistede rettsforhold er for saksøkeren, hvor stort behov saksøkeren har for midlertidig

forføyning, hvor inngripende en midlertidig forføyning vil være, saksøktes atferd mv, jf blant annet Høyesterett i Rt-2002-108.

Videre vil vi understreke at det er forbundet med store kostnader å stanse eller forsere anleggsarbeidet på Frøya vindkraftverk. TrønderEnergis entreprenør har estimert kostnadene til kr 513 648 per dag ved stans i arbeidet og kr 642 060 per dag ved forsering av arbeidene.

Bilag 36: Kostnadsestimat Søbstad AS 11. april 2019

Vi understreker at OED har gitt klar beskjed om at konsesjonen ikke vil bli trukket tilbake. Anleggsarbeidet som skal gjennomføres i tiden frem mot uke 23, er uansett ikke av betydning for det som er det sentrale temaet for klagen på godkjenning av MTA-planen, nærmere bestemt turbinvalg og -plassering. Dette er i samsvar med OEDs synspunkter i vurderingen av om klagen på detalj-/MTA-plan skulle gis oppsettende virkning, jf bilag 27. Her påpekes det at anleggsarbeidene i en lengre periode fremover ikke har betydning for den behandling som skal foretas av klagen. Vi viser også til statsråd Freibergs svar i bilag 23.

Frøya kommunes pålegg om stans med øyeblikkelig virkning innebærer som vi har vist kun at anleggsarbeidet blir forsinket, ikke fullstendig avbrutt. En utsettelse til det foreligger rettskraftig dom i hovedsaken, vil påføre TrønderEnergi store kostnader. Videre kan forsinkelsen på et tidspunkt bli så stor og kostnadskrevende at hele prosjektet strander. Denne forsinkelsen utgjør dermed klart en "vesentlig skade eller ulempe", og midlertidig forføyning er derfor nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold, jf § 34-1 første ledd bokstav b.

3.4 Forholdsmessighetsvurderingen

Etter tvl § 34-1 annet ledd kan midlertidig forføyning ikke besluttet "dersom den skade eller ulempe som saksøkte blir påført står i åpenbart misforhold til den interesse saksøkeren har i at forføyning blir besluttet." I dette tilfellet foreligger det klart nok ikke et slikt åpenbart misforhold. Vi viser til at vindparken vil bli bygget og de kostnadene en utsettelse påfører TrønderEnergi, samt at OED som øverste konsesjonsmyndighet på området allerede har bekreftet at arbeidene som er planlagt frem til uke 23 uansett ikke er omfattet av temaet for klagesaken vedrørende detalj-/MTA-plan, jf bilag 27. Vi minner om at det er OED som har øverste myndighet til å vurdere fordelene opp mot skadevirkningene ved å gi konsesjon til produksjon av elektrisk energi.

4 FARE VED OPPHOLD

Det foreligger fare ved opphold, grunnet de økonomiske konsekvensene av ytterligere forsinkelser. Saksøker ber derfor om at midlertidig forføyning besluttet umiddelbart uten muntlige forhandlinger på grunnlag av saksøkers fremstilling, jf tvl § 32-7 andre ledd. Vi viser i denne forbindelse igjen til at OED som øverste konsesjonsmyndighet har avgjort at konsesjonen ligger fast, og at klagen på MTA-plan ikke gis utsatt iverksettelse fordi arbeidene som skal utføres frem til uke 23 uansett skal utføres, se bilag 20 og 23.

For øvrig vedlegges også TrønderEnergis klage på vedtaket til Fylkesmannen i Trøndelag inngitt 16. april 2019.

Bilag 37: Klage på pålegg om stans med umiddelbar virkning 16. april 2019

5 PÅSTAND

Det nedlegges følgende påstand:

1. Prinsipalt: Frøya kommunes pålegg om stans av 15. april 2019 (ref 19/1065) gis utsatt iverksettelse inntil gyldigheten av pålegget om stans er endelig avgjort av domstolene, slik at TrønderEnergi Vind AS kan fortsette anleggsarbeidet på Frøya vindkraftverk.

Subsidiært: Frøya kommunes pålegg om stans av 15. april 2019 (ref 19/1065) gis utsatt iverksettelse inntil TrønderEnergi Vind AS' klage over vedtaket er avgjort av fylkesmannen i Trøndelag, slik at TrønderEnergi Vind AS kan fortsette anleggsarbeidet på Frøya vindkraftverk.

2. TrønderEnergi Vind AS tilkjennes sakskostnader.

* * *

Dette prosesskrivet er innsendt via Aktørportalen.

Oslo, 16. april 2019

Jens Naas-Bibow
Advokat

Fosen tingrett

Sendes via aktørportalen

POST/BESØK	Julsundvegen 4 6412 Molde
TELEFON	+47 71 24 94 00
TELEFAX	+47 71 24 94 01
ORG.NR	916 611 455 MVA
E-POST	molde@ovgj.no
WEB	www.ovgj.no
Medlemmer av Den Norske Advokatforening	

Vår ref.:
126121/409431/HAF

Deres ref.:

Ansvarlig advokat:
Hallgrim Fagervold

Molde,
30. april 2019

UTTALELSE TIL MIDLERTIDIG FORFØYNING

TIL

FOSEN TINGRETT

* * *

Sak nr.: 19-061466-TVI-FOSN

Saksøker: Trønderenergi Vind AS
Klæbuveien 118
7031 TRONDHEIM

Prosessfullmektig: Advokat Jens Naas-Bibow (H)
Advokatfirmaet Thommessen AS
PB 1484 Vika
0116 OSLO

Saksøkt: Frøya Kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Prosessfullmektig: Advokat Hallgrim Fagervold
Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz AS
Julsundvegen 4
6412 MOLDE

Saken gjelder: Begjæring om midlertidig forføyning

1 INNLEDNING – PROSESSUALIA

Det vises til rettens brev med frist for uttalelse til 30. d.m.

På vegne av Frøya kommune (også benevnt «kommunen») vil det bli nedlagt påstand om at begjæringen om midlertidig forføyning ikke tas til følge.

2 SAKENS FAKTISKE SIDE

De sentrale dokumenter fremgår i hovedsak av begjæringen. TrønderEnergi Vind AS` («TrønderEnergi») fremstilling av sakens faktiske side gir imidlertid ikke et fullt ut korrekt bilde slik kommunen ser det. Nedenfor gis noen overordnede presiseringer.

Kommunen innvilget dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter søknad fra TrønderEnergis forgjenger Sarepta AS. Denne ble gitt 10. mars 2016, og meddelt 7. april 2016. I de påfølgende år forholdt kommunen seg til at dispensasjon var gitt, og fattet vedtak i samsvar med dette.

Dispensasjonen utløp imidlertid som følge av at TrønderEnergi ikke igangsatte arbeidene innen treårsfristen i pbl. § 21-9. Tiltaket manglet dermed rettslig grunnlag etter plan- og bygningsloven, og når TrønderEnergi likevel varslet at arbeid ville bli iverksatt innebar dette en ulovlighet. Kommunen pliktet da å forfølge forholdet etter pbl. 32-1, og fattet vedtak om pålegg om stans etter pbl. § 32-3.

For øvrig må TrønderEnergis redegjørelse av omstendighetene rundt selskapets forsøk på igangsetting av anleggsarbeidene nyanseres. Det vises i denne forbindelse til vedtaket om stans inntatt i begjæringens bilag 34, samt kommunens behandling av TrønderEnergis klage med vedlegg.

Bilag 1:	Vedtak og saksfremstilling fra møte i Hovedutvalget for forvaltning av 29. april 2019
Bilag 2:	Brev fra SANDS datert 29. april 2019 m/vedlegg
Bilag 3:	Dispensasjonssøknad fra Sarepta datert 18. august 2015
Bilag 4:	Leserinnlegg datert 25. april 2015

Som fremgår av ovennevnte dokumenter stilles det blant annet spørsmål ved hvorfor TrønderEnergi ikke sørget for raskere fremdrift i prosjektet på et tidligere stadium og hvorvidt de i det hele tatt ville ha avbrutt fristen etter pbl. § 21-9 selv uten protestaksjoner mv.

For øvrig vil kommunens syn på de faktiske forhold bli gjort rede for i den muntlige forhandlingen.

3 SAKENS RETTSLIGE SIDE

3.1 Oversikt

Frøya kommune bestrider at TrønderEnergi har sannsynliggjort så vel hovedkrav som sikringsgrunn jf. tvl. § 34-2 (1), og anfører at vilkårene for å beslutte midlertidig forføyning dermed ikke er oppfylt. Subsidiært anføres at en midlertidig forføyning vil være uforholdsmessig jf. tvl. § 34-1 (2).

Det tas til etterretning at retten korrekt ikke besluttet midlertidig forføyning uten muntlig forhandling, og at TrønderEnergis anførsel om at det foreligger fare ved opphold jf. tvl. § 34-2 (2) dermed ikke ble etterkommet. Det knyttes ikke ytterligere særskilte merknader til dette.

3.2 Hovedkravet er ikke sannsynliggjort

3.2.1 Innledning

Som hovedkrav har TrønderEnergi anført at kommunens vedtak om stans er ugyldig grunnet feil lovanvendelse. Anførselen forstås dithen at det er vedtakets forutsetning om at dispensasjonen var bortfalt som i angripes.

Det følger klart av pbl. § 21-9 at tillatelser, herunder dispensasjoner, bortfaller dersom det aktuelle tiltak ikke er satt i gang innen tre år fra tillatelsen er gitt. TrønderEnergi har prinsipielt anført at pbl. § 21-9 ikke gjelder for tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1. Subsidiært har TrønderEnergi anført at tiltaket må anses igangsatt innen treårsfristen. Atter subsidiært har TrønderEnergi anført at vedtaket er ugyldig som følge av at det er tatt utenforliggende hensyn. TrønderEnergis anførsler behandles nedenfor.

3.2.2 Kort om forholdet mellom energiloven og plan- og bygningsloven

I begjæringen gir TrønderEnergi ved flere anledninger uttrykk for at tiltak med anleggskonsesjon etter energiloven står i en særstilling ved vurderingen av pbl. § 21-9. Dette er imidlertid ikke korrekt. Også slike tiltak er omfattet av plan- og bygningsloven, og må vurderes på lik linje som øvrige tiltak så langt ikke annet er særskilt fastsatt, jf. også punkt 3.2.3 og 3.2.4 nedenfor.

TrønderEnergi har også anført at det foreligger en ubetinget plikt for kommunen til å gi dispensasjon til tiltak som allerede har anleggskonsesjon. Dette medfører heller ikke riktighet, jf. også Kommunal- og moderniseringsdepartementets («KMD») tolkingsuttalelse datert 29. mars 2019. Heller ikke forarbeidene til plan- og bygningsloven eller energiloven gir støtte for et slikt syn. Vilårene for å gi dispensasjon etter pbl. § 19-2 (2) vil riktignok som

regel være oppfylt, men hvorvidt dispensasjon skal gis beror fortsatt på et «kan»-skjønn jf. pbl. § 19-2 (1).

Det skal for sammenhengens skyld presiseres at Frøya kommune *ga* dispensasjon til det aktuelle tiltaket, men at denne nå har bortfalt grunnet for sen igangsettelse jf. nedenfor om dette. TrønderEnergi har per i dag ikke søkt ny dispensasjon.

3.2.3 Plan- og bygningsloven § 21-9 gjelder for enhver dispensasjon

Av pbl. § 21-9 (1) fremgår det at hvis et tiltak ikke er «*satt i gang senest 3 år etter at tillatelse er gitt, faller tillatelsen bort*». Tilsvarende gjelder for dispensasjon. Videre er det presisert at fristen ikke kan forlenges.

I brev av 29. mars 2019 har KMD på generelt grunnlag konkludert med at pbl. § 21-9 gjelder for dispensasjonsvedtak som fattes i forbindelse med etablering av nye kraftproduksjonsanlegg, og at det følgelig løper en treårsfrist før dispensasjonstillatelsen bortfaller. Kommunen har ved behandlingen av pålegget om stans lagt til grunn den lovtolkning som fremkommer av KMDs brev. Det skal likevel knyttes noen tilleggsmerknader til de anførsler som fremkommer av begjæringen.

Det er på det rene at kraftproduksjonsanlegg som vindkraftverk omfattes av plan- og bygningsloven, til forskjell fra eksempelvis anlegg for overføring av elektrisk energi jf. pbl. § 1-3 (2).

Det er videre uomtvistet at vindkraftverk med anleggskonsesjon er unntatt de fleste reglene om *byggesaksbehandling* etter plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 20-6 jf. byggesaksforskriften (SAK) § 4-3 (1) c). Også slike tiltak må imidlertid forholde seg til gjeldende *planregler*. Dette følger for det første av at de foran nevnte bestemmelser kun hjemler unntak fra byggesaksbestemmelser, og ikke plan- og bygningsloven for øvrig. Videre er det presisert i (SAK) § 4-3 (1) at tiltaket må være «*i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven § 1-6 andre ledd*» for at unntaket skal gjøre seg gjeldende. Av pbl. § 1-6 annet ledd fremgår at tiltak omfattet av loven blant annet må være i samsvar med gjeldende arealplaner. Det kan ikke være tvilsomt at dette også gjelder vindkraftverk med anleggskonsesjon etter energiloven jf. Ot.prp nr 32 (2007-2008) s. 174:

«Dette omfatter også tiltak etter bokstav c, som innebærer unntak fra søknadsplikt når de behandles etter annen lov. Dersom slike tiltak ikke er i samsvar med planer og bestemmelser som nevnt, vil unntakene ikke gjelde.»

Det er i denne sammenheng av interesse at TrønderEnergis forgjenger, Sarepta, søkte dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i brev av 18. august 2015. I søknaden ble det uttrykkelig lagt til grunn at det aktuelle tiltaket måtte være i samsvar med kommunepla-

nens arealdel og at dispensasjon dermed var nødvendig etter pbl. § 19-2. Som nevnt ble dispensasjon gitt og meddelt Sarepta 7. april 2016.

Konsekvensen av ovennevnte er at TrønderEnergi må forholde seg til fristreglene i pbl. § 21-9. At bestemmelsen er plassert i byggesaksdelen av pbl. endrer ikke dette. Det fremgår uttrykkelig av § 21-9 at den også gjelder for dispensasjoner fra arealplan gitt etter pbl. § 19-2. Noteverket (i Lovdata) i de respektive bestemmelsene krysshenviser også til hverandre.

3.2.4 Treårsfristen i pbl. § 21-9 ble ikke rettidig avbrutt

Treårsfristen i pbl. § 21-9 avbrytes ved at tiltaket igangsettes. Formålet bak regelen er at man skal sikre at godkjente byggearbeider kommer i gang innen rimelig tid. Det er flere hensyn som taler for en slik regel, et av disse er at naboer og andre med tidens løp kan få reelle innsigelser som ikke forelå på innvilgelsestidspunktet.

Hvordan vilkåret «satt i gang» skal forstås er grundig behandlet i vedtaket om pålegg om stans. Også til dette spørsmålet er det imidlertid hensiktsmessig å knytte noen tilleggsmerknader til de anførsler som fremsettes i begjæringen.

TrønderEnergi har anført at tiltaket må anses satt i gang ved innsendelse av søknad om MTA-plan, subsidiært ved mobilisering av anleggsmaskiner, og atter subsidiært ved at arbeidene ville ha blitt satt i gang dersom de ikke hadde blitt hindret av demonstrasjoner.

Kommunen anfører at igangsettelse må forstås som iverksettelse av fysiske tiltak, og at fristavbrytelse ikke kan skje ved (søknad om) tillatelse. Dette fremgår eksempelvis av KMDs tolkingsuttalelse TUDEP-2017-4867-2, Innjord, «Plan- og bygningsloven med kommentarer», 2008 s. 651 og 652 og Pedersen m.fl., «Plan- og bygningsrett», 3. utg. s 82 med videre henvisninger. Videre er et vindkraftverk med anleggskonsesjon unntatt søknadsplikt etter plan- og bygningsloven jf. punkt 3.2.3 ovenfor. Fristavbrytelse skjer da under enhver omstendighet ved fysisk igangsetting, jf. også KMDs tolkingsuttalelse av 29. mars 2019.

Det relevante fristavbrytende tiltak for vindkraftverk med anleggskonsesjon er således fysisk igangsettelse av arbeidene. Konsekvensen av ovennevnte er at TrønderEnergis prinsipale anførsel om at søknad om MTA-plan er fristavbrytende ikke kan føre frem.

Hva gjelder anførselen om at fristavbrytelse skjedde ved mobilisering, gir både forarbeidene og entydig juridisk litteratur klart uttrykk for at forberedende tiltak, herunder planlegging, mobilisering, mindre forberedende inngrep mv. ikke innebærer igangsetting i henhold til pbl. § 21-9. Både bestemmelsens ordlyd og hensynet til forutberegnelighet støtter et slikt skjæringstidspunkt.

Kommunen kan ikke se at situasjonen stiller seg annerledes for TrønderEnergis anførsel om at fristavbrytelse skjedde ved tiltenkt oppstart primo april, når oppstart ikke lot seg gjøre

grunnet demonstrasjoner. Til dette skal for det første bemerkes at *kommunen* ikke kan klandres for å ha forskjøvet igangsetting, oppstart e.l., slik tilfellet var i Sivilombudsmannens avgjørelse SOM-2011-730. Utgangspunktet må da klart nok være at tiltakshaver selv har ansvaret for å igangsette arbeidene innen fristen i pbl. § 21-9, herunder at tiltakshaveren har risikoen for forhold som kan medføre forsinkelse, dette være seg demonstrasjoner, konkurs hos underentreprenør, dårlig vær osv. For sammenhengens skyld skal det videre bemerkes at demonstrantene (Folkeaksjonen mot Vindkraft) er av den oppfatning at forholdene under demonstrasjonene var langt mindre konfliktfylt og inngripende enn det TrønderEnergi gir uttrykk for, jf. eksempelvis leserinnlegg i Hitra-Frøya datert 25. april 2019. Atter videre må det bemerkes at *selv om* TrønderEnergi hadde startet opp arbeidene som tiltenkt, demonstrasjonene tenkt borte, fremgår det av fremdriftsplanen fra Søbstad inntatt i bilag 28 til klagen at de i dagene forut for fristens utløp (uke 14) kun skulle foreta forberedende arbeider på tilkomstvei. Som fremgår av avsnittet ovenfor ville heller ikke dette medføre fristavbrytelse.

På bakgrunn av ovennevnte fastholdes at TrønderEnergi ikke har satt i gang tiltaket innen treårsfristen i pbl. § 21-9. Dispensasjonen er således bortfalt.

3.2.5 Det er ikke tatt utenforliggende hensyn

TrønderEnergi har gjort gjeldende at kommunens vedtak om stans i arbeidene ikke er fundamentert på en saklig og juridisk begrunnelse, men kun et politisk ønske om å stoppe vindkraftutbyggingen.

Kommunen tilbakeviser dette som uriktig. Frøya kommune har i denne saken opptrådt ryddig og i samsvar med de føringer som ligger i plan- og bygningsloven. I den perioden TrønderEnergi hadde dispensasjon forholdt kommunen seg til dette. Pålegget om stans er et resultat av dispensasjonen bortfalt. Tiltakshaver mottok varsel før stoppordre ble gitt, selv om dette ikke er et krav etter loven. Tiltakshaver har videre fått mulighet til å uttale seg i saken. Lovtolkingsspørsmålet har blitt nøye vurdert og sjekket opp med Kommunal- og moderniseringsdepartementet som øverste planmyndighet. Det er innhentet flere juridiske vurderinger, samtidig som saken har vært forelagt kommunens øverste politiske organ, kommunestyret. Kommunen har videre gjort en konkret vurdering av fristbestemmelsen i plan- og bygningsloven opp mot hvilke tiltak som faktisk var igangsatt på det tidspunkt stoppordren ble gitt. Kommunen har som en del av dette også sett på hvilken relevans det skulle få at det var igangsatt protestaksjoner, jf. brev fra KMD av 11. april 2019.

Tidsfristen som fremgår av pbl. § 21-9 innebærer at dispensasjonstillatelsen automatisk faller bort når fristen overskrides. Loven åpner ikke for at kommunen kan utvise skjønn eller velge å utvide fristen. Vedtaket om å pålegge stans i arbeidene er slik saklig og juridisk fundamentert og er ikke basert på utenforliggende hensyn.

3.3 Sikringsgrunn er ikke sannsynliggjort

Begjæringens punkt 3.3 forstås dithen at TrønderEnergi anfører tvl. § 34-1 (1) b) som sikringsgrunn.

For ordens skyld bemerkes at det anførte hovedkravet i begjæringen er at stoppordren er ugyldig. En midlertidig forføyning som gir stoppordren utsatt iverksettelse er i praksis en foregrepet fullbyrdelse av dette hovedkravet. Det er sikker rett at tvl. 34-1 (1) a) ikke er anvendelig i slike tilfeller.

Det følger av tvl. § 34-1 (1) b) at midlertidig forføyning kan besluttes når dette er

1. nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold
2. for å avverge vesentlig skade eller ulempe

I nødvendighetskriteriet ligger at det ikke vil være grunnlag for midlertidig forføyning dersom saksøker har andre virkemidler til rådighet. Dette er tilfellet i denne saken. TrønderEnergi har blant annet påklaget stoppordren til Fylkesmannen med anmodning om at saken gis utsatt iverksettelse, samt anmodet Olje- og energidepartementet om at anleggskonsepsjonen får virkning som statlig plan.

Kravet om at det må foreligge en «vesentlig skade eller ulempe» som avverges ved en midlertidig forføyning beror som nevnt i begjæringen på en sammensatt vurdering av en eventuell forføynings effekt for de respektive parter. Den anførte skaden på TrønderEnergis hånd er kostnader ved forsinkelse. Kommunen kan ikke se at dette er tilstrekkelig. I denne sammenheng skal det særskilt bemerkes at en eventuell byggestart som følge av utsatt iverksettelse av stoppordren vil medføre irreversible inngrep på Frøya. Etter kommunens syn vil en forføyning som tillater dette inntil det underliggende hovedkravet om stoppordrens gyldighet er rettskraftig avgjort være svært inngripende. Videre vil ikke retten, ved å ikke ta begjæringen om midlertidig forføyning til følge, vanskeliggjøre et eventuelt erstatningskrav på TrønderEnergis hånd. For ordens skyld bemerkes at kommunen mener det under enhver omstendighet ikke vil være grunnlag for erstatning.

De ovennevnte forhold innebærer også at en midlertidig forføyning vil være uforholdsmessig.

4 PÅSTAND

Det nedlegges følgende

påstand

1. Begjæringen om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
2. TrønderEnergi Vind AS dømmes til å betale Frøya kommunes sakskostnader

* * *

Prosesskrivet er innsendt via aktørportalen.

Molde, 30. april 2019
ADVOKATFIRMAET ØVERBØ GJØRTZ AS

(sign)
Hallgrim Fagervold
partner/advokat